

საქართველოს ახალგაზრდა
ეკონომისტთა ასოციაცია

საქართველოს სოფლის
მეურნეობისა და სურსათის
სამინისტრო

ანგარიში

კვების პროდუქციისა და ტაბაგოს
ვარმოების სფეროში ლიცენზიისა და
ნებართვის სისტემის კვლევის შესახებ

პროექტი ხორციელდება
IRIS Centre-ის და **USAID**-ის მხარდახერხებით

თბილისი, 2004

Sesaval i	4
kvebis produqtebis da Tabaqos warmoebis Licenzi rebi s sakanonmdebl o regul ireba	6
regul ireba gasul wl ebSi	6
saqarTvel os mTavrobis 1992 wl is # 467 dadgenil eba `saqarTvel os respubl ikis teritoriaze saqonl is (samusaos, momsaxurebis) eqsportisa da importis kvotirebisa da Licenzi rebi s droebi Ti wesebis Sesaxeb-.....	7
respubl ikaSi Tabaqos nawarmisa da al kohol iani sasmel ebis warmoebaze saxel mwifo Licenzi rebi s wesi saqarTvel os mTavrobis 1992 wl is 20 oqtombris dadgenil eba.....	9
`respubl ikaSi Cais, sakonditro, xorcisa da rZis nawarmis, l udis, mineral uri wyl ebis, ual kohol o sasmel ebis warmoebaze saxel mwifo Licenzi rebi s wesi Sesaxeb- saqarTvel os ministrTa kabinetis 1993 wl is # 877 dadgenil eba.....	10
`al kohol iani sasmel ebis, Tabaqos, Cais, sakonservo, sakonditro, xorcisa da rZis nawarmis, pur-funTuSeul is, mcenareul i zeTis, l udis, mineral uri wyl ebisa da ual kohol o sasmel ebis sasaqonl o warmoebaze saxel mwifo Licenzi rebi s Sesaxeb- saqarTvel os prezidentis 1995 wl is brZanebul eba #253.....	11
`Licenzi rebi s da sertifikaciis srul yofis, samomxmarebl o bazris fal sificirebul i da uxarixso saqonl isagan dacvis zogierT gadaudebel RonisZiebaTa Sesaxeb- saqarTvel os prezidentis 1996 wl is #568 brZanebul eba	12
`saqarTvel oSi Tabaqos nawarmis warmoebis, importis, sabiTumo da sacal o vaWrobis mowesrigebis zogierT RonisZiebaTa Sesaxeb- saqarTvel os prezidentis 1998 wl is #391 brZanebul eba.....	12
`saqarTvel os teritoriaze kvebis produqtebis sasaqonl o warmoebis saxel mwifo Licenzi rebi s wesi Sesaxeb" erTobl ivi brZeneba.....	13
`samewar meo saqmianobis Licenzi rebi s Sesaxeb" saqarTvel os kanoni ...	13
"saqarTvel oSi Tabaqos nawarmi T sabiTumo vaWrobis Licenzi rebi s wesi" saqarTvel os vaWrobisa da sagareo ekonomikuri urTierTobebis ministris 1999 wl is brZaneba #24	14
kvebis produqtebis da Tabaqos warmoebis Licenzi rebi s sakanonmdebl o regul ireba mimdinare wl ebSi	15
"samewar meo saqmianobis Licenzi isa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb" kanoni	15
L icenzi a.....	20
gancxadeba Licenzi is mi saRebad. sal icenzi o pi robebi	20
saj aro administraci ul i warmoeba.....	21
L icenzi is gacemis wesi	21
L icenzi is gacemaze uaris Tqmis safuZvl ebi	29

sal icenzi o mowmobi s dakargva an dazi aneba.....	30
l icenzi i s moqmedebi s SeCereba da ganaxl eba.....	30
l icenzi i s gauqmeba.....	31
nebarTva	33
nebarTvi s saxeebi	33
gancxadeba nebarTvi s mi saRebad. sanebarTvo pi robebi	35
martivi administraci ul i warmoeba.....	38
nebarTvi s gacemi s wesi	38
nebarTvi s gacemaze uari s Tqmi s safuZvl ebi	44
nebarTvi s moqmedebi s SeCereba.....	45
nebarTvi s gauqmeba.....	45
gasaCi vrebis wesi	47
sami ni stroSi gasaCi vreba	48
sasamarTI oSi gasaCi vreba.....	49
sal icenzi o-sanebarTvo reestri	50
l icenzi i s/nebarTvi s mfl obel i sawarmoebi s reorgani zaci a.....	53
kontrol i s sistema.....	54
pasuxi smgebl oba.....	57
obi eqti s hi gi enuri serti fikasi	59
vazisa da Rvini s regul ireba.....	61
`vazisa da Rvini s Sesaxeb- kanoni	61
“saqarTvel odan saeqsporto al kohol i an produqci aze xari xis Sesabami sobi sa da warmoSobi s serti fikasi s gacemi s wesi s” saqarTvel os sofl i s meurneobi sa da sursaTis mi ni stris brZaneba	62
mi neral uri wyl i s regul ireba.....	63
`saqarTvel os sofl i s meurneobi sa da sursaTis sami ni stros kvebi s produqtebi s moni toringi s samsaxuri s mi er gaweul i l aboratori ul i gamocdebi s (testirebi s) momsaxurebi s tari fi s damtkicebi s Sesaxeb- sofl i s meurneobi sa da sursaTis mi ni stris brZaneba.....	63
gacemul i l icenzi ebi da nebarTvebi	64
standartizaci a da serti fikaci a	66
probl emebi da rekomendaci ebi	72
rezi ume.....	76
danarTi	77

Sesaval i

saqarTvel oSi 90-ian wl ebSi ganviTarebul ma movl enebma Zireul i cvl il ebebi moaxdina qveynis ganviTarebis yvel a mniSvnel ovan segmentze. sistemis cvl il ebam warmoSva uamravi probl ema. aucil ebel i gaxda qveyanaSi arsebul i qaoturi situaciis mowesrigeba.

qveynis ganviTarebis pirvel etapze SeuZl ebel i aRmoCnda saxel mwifoSi konkurentul i garemos Seqmna, saSual o da mcire biznesis ganviTareba, roml is ZiriTadi mizezic iyo sameurneo-ekonomikur sferoSi marTvis sabWouri gamocdil eba da sabazro ekonomikis principebis araefecturi danergva.

saxel mwifos gaaCnda marTvis araefecturi sistema (sabWoTa kavSirisagan memkvidreobiT miRebul i rTul i biurokratul i aparati), romel ic ver uzrunvel yofs sistemis gamWirval obas da marTvis procesSi sazogadoebrivi kontrol is arsebobas. saxel mwifo struqturebis saqmi anobaSi seriozul probl emas warmoadgenda da dResac warmoadgens Cinovnikebis mxridan upasuxismgebl o damokidebul eba. aRsaniSnavia makontrol ebel struqturebSi arsebul i srul i anarqia, maTi aseTi didi raodenobiT arsebobis erT-erTi mTavari mizezia, maT mier sakontrol o sferoSi mewarmeebze zewol a korufciul i garigebebis mizniT.

gasaTval iswinebel ia, rom gardamaval periodSi ar arsebobda Tanamedrove moTxovnebis Sesabamisi sakanonmdebl o baza, romel sac unda uzrunvel yo qveynis ganviTareba. sabWouri sistemis gavlenis Sedegad SeuZl ebel i aRmoCnda axal i wyobisaTvis kval ificiuri kadrebis momzadeba. rasac emateboda qveyanaSi arsebul i ekonomikuri krizisi, ver xerxdeboda da samwuxarod dResac ver warmoebs saxel mwifosaTvis prioritetul i da sasicocxl od aucil ebel i sferoebis da dargebis dafinanseba. mcirea saxel mwifo samsaxurSi dasaqmebul Ta Sromis anazRaurebac. saxel mwifo moxel eebi, mmarTvel obis TiTqmis yvel a safexurze Semosaval s korufciul i saSual ebebiT poul oben.

gasul wl ebSi iyo mraval i mcdel oba arsebul i situaciis gamosasworebl ad. daiwyo korufciasTan brZol a, SemuSavda antikorufciul i programa. momzadda siRaribis daZl evis programa. saqarTvel oStan TanamSroml obda da axl ac ganagrZoben urTierTobas mraval i saerTaSoriso safinanso instituti da ganviTarebul i qveynebi, romel Tac Cvens mTavrobas gauwies finansuri da aseve konkretul i probl emebis daZl evisaTvis saWi ro daxmareba, magram unda aRiniSnos, rom viTareba arsebiTad sasikeTod ar Secvl il a.

saqarTvel oSi mimdinare ekonomikuri reformebis fonze udi desi mniSvnel oba eniWeba samewarmeo saqmi anobis ganviTarebas, rac qveynis Semdgomi stabil uri ganviTarebis aucil ebel i pirobaa. erT-erTi mTavari probl ema, romel ic zRudavs mewarmeebis ganviTarebas, aris saxel mwifo administraciul i barierebi. maTi regul ireba xdeboda qaoturad sxvadasxva donis administraciul i dawesebul ebebis mier. ar arsebobs erTiani sakanonmdebl o baza, romel Sic asaxul i iqneboda mewarmisaTvis saWi ro yvel a administraciul i barieri.

Tu Tval s gadavavl ebT ukanasknel wl ebSi saqarTvel oSi mimdinare procesebs l icenziebisa da nebarTvebis sferoSi, aSkarad Sei mCneva

araerTgzis mcdel oba am sistemis srul yofisa; Tumca xSiri cvl il ebebi da mouwesrigebel i erTiani sistemis ar arseboba iwvevs am sferoTi dainteresebul i pirebis gaurkvevl obas, xSir SemTxvevaSi mewarmeebic ki ar arian informirebul ni ama Tu im sferoSi Licenziis anda nebarTvis aucil ebl obis Taobaze. Licenziirebis da nebarTvebis sferos sakanonmdebl o regul irebis nawil Si udaod wingadadgmul i nabiji iyo `samewarmeo saqmianobis Licenziisa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb- kanonis miReba, romel sac axasiaTebis erTianoba, sistemuroba da warmoadgenda am sferoebis kodificirebis erTgvar mcdel obas. miuxedavad am kanonis progresul obisa, mis udidis nakl ad unda CaiTval os sal icenzio da sanebarTvo sferoebis Tu saqmianobis saxeebis simravle. TiTouli Licenziisa, Tu nebarTvis aReba moiTxovs saxel mwifo organosTan urTierTobas, romelic mewarmeTaTvis damatebiTi barieria, miTumetes Tu gaviTval iswinebT saqarTvel oSi amJamad arsebul viTarebas saxel mwifo organoebis sistemaSi.

ra aris is ZiriTadi mizezi, ris gamoc saxel mwifo ama Tu im sferoze an saqmianobis saxeze awesebs Licenzias anda nebarTvas? ra mizani unda iqnes miRweul i Licenziis/nebarTvis dawesebiT? dasawyisSive unda aRiniSnos, rom Licenziis/nebarTvis SemoReba gulisxmobs imas, rom saxel mwifos ama Tu im sferos an saqmianobis saxeze gaaCnia gansakuTrebul i midgoma da damokidebul eba. saxel mwifosaTvis sal icenzio da sanebarTvo sferoebi anda saxeobebi erTgvarad prioritetul ia, Tumca:

- Licenzia da nebarTva ar uzrunvel yofs da ar iZl eva produqciis xarisxis garantias. produqciis xarisxi unda gamovl indes misi sertifikatit;
- sal icenzio/sanebarTvo mosakrebel s ar gaaCnia fiskal uri efeqti. saxel mwifo sal icenzio/sanebarTvo mosakrebl idan ver miRebs Semosavl ebs didi odenobiT.

Licenziis anda nebarTvis dawesebis ZiriTadi mizania, rom saxel mwifos garkveul wil ad kontrol is qveS hyavdes Sesabamisi sal icenzio anda sanebarTvo sferoebi/saxeobebi, `samewarmeo saqmianobis kontrol is Sesaxeb- kanonis safuZvel ze Seamowmos mewarme subieqtების saqmianoba sal icenzio/sanebarTvo pirobetan Sesabamisobis Tval sazrisiT, darRvevis SemTxvevaSi SeaCeros Licenziis/nebarTvis moqmedeba xol o, darRveul i pirobების ar aRmofxvris SemTxvevaSi gaauqmos igi.

Licenziirebis sferos momaval i ganviTarebisaTvis aucil ebel ia am sistemaSi arsebul i mdgomareobis (Licenziirebadi saqmianobebis, ufl ebis mosapovebl ad saWiro dokumentaciis, procedurebis, sakanonmdebl o novaciit miRebul i Sedegebis) anal izi. agreTve aucil ebel ia samewarmeo saqmianobis Licenziirebis saxel mwifo regul irebis sakiTxebze muSaoba, raTa metad gamWirval e gaxdes saxel mwifos mier metnakl ebad kontrol irebadi sferoebi.

Licenziirebis sistemis funcioniirebis srul fasovani da obieqturi Seswavl a-ganxil visaTvis da adekvaturi daskvnebis gasakeTebl ad mniSvel ovania amomwuravi informaciis arseboba Licenziirebis gamcemi organoebis da maTi saqmianobis Sesaxeb.

kvebis produqtebis da Tabaqos warmoebis Licenzierebis sakanonmdebl o regul ireba

regul ireba gasul wl ebSi

aRniSnul sferoSi Licenzierebis sistemis reformireba Zal zed mniSvel ovania saxel mwifoebri vi ganviTarebis am etapze. gasul wl ebSi Licenzierebis sferoSi arsebobda sruli anarqia, misi regul ireba xorciel deboda TviT ministris moadgil eebis brZanebiT an ukeTes SemTxvevaSi prezidentis brZanebul ebis safuZvel ze.

problemis ZiriTadi arsi mdgomareobda imaSi, rom saqarTvel oSi am sferoSi arsebul i sistema nawil obriv sabWoTa model s imeorebda, Tumca damaxinj ebul i formiT. probl ema am mimarTul ebiT warmoiSva iqidan gamomdinare, rom saqarTvel oSi ar arsebobda real urad funqcionirebadi sistema da ZiriTadi saqmianoba xorciel deboda central izebul i wesiT. amdenad, adgil obrivi kadrebi dasaqmebul i iyvnen mxol od central uri xel isuflebis brZanebebis aRsrul ebiT da Sebamisad isini, iseve rogorc sazogadoebis didi nawil i moumzadebl ad Sexvdnen axal saxel mwifoebri v wyobas.

zemoT aRniSnul i probl emebisa da Licenzierebis sistemaSi arsebul i xarvezebis gamosaworebl ad real uri nabij ebi ZiriTadad 1999 wl idan gadaidga da misi daxvewa dResac mimdinareobs. am sferoSi reformebis mimdinareoba SeiZl eba sam etapad davyoT.

pirveli etapi _ 1992-1999 wl ebi. praqtikul ad xasiaTdeboda srul i ganukiTxaobi T.

- ar arsebobas arc erTi kanoni Licenzierebis sferoSi;
- qveyanas ar gaaCnia Licenzierebis sistemis erTiani principebi da am sferos daxvewis saxel mwifoebri vi xedva;
- Licenziis saxebobebis da pirobebis dadgena xdeba saxel mwifo uwyebebis sxvadasxva donis Ci novnikebis doneze;
- saxel mwifo samsaxurebi erTmaneTis miyol ebiT amtkiceben urTierT gamomricxav dokumentebs.

meore etapi _ 1999-2002 wl ebi, rodesac miRebul iqna kanoni `samewar meo saqmianobis Licenzierebis Sesaxeb- (1999 wl is 14 maisi), am droisaTvis pirvel ad dafiqsirda saqarTvel oSi Licenzierebas daqvemdebarebul i saqmianobebi, magram samwuxarod mxol od amit Semoifargla sferos srul yofa. Sesabamisad es kanoni ver gaxdeboda Licenzierebis sistemis srul yofisaTvis sakmarisi. `samewar meo saqmianobis Licenzierebis Sesaxeb- kanons mohyva sxva mraval i kanonqvemdebare-normatiul i aqti, romelic xSir SemTxvevaSi ewinaaRmdegeboda araTu am kanons, aramed TviT konst ituciasac.

mesame etapi 2002 wel i da mimdinareobs dResac. igi ukavSirdeba axal i da Tvisobrivad gansxvavebul i kanonis miRebas `samewar meo saqmianobis

licenziisa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb- (2002 wl i 14 maisi).

- kanoniT dadginda sruli CamonaTval i sal icenzi o/sanebarTvo saqmi anobebisa;
- kanoniT dadginda, rom sal icenzi o/sanebarTvo saqmi anoba SeiZl eba dawesdes mxol od `samewarmeo saqmi anobis licenziisa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb- kanoniT;
- kanoniT akrZal a yovel gvare damatebiTi sal icenzi o/sanebarTvo pirobis daweseba, romelic ar aris miTiTebuli kanoniSi.

Cvenis azrit swored `samewarmeo saqmi anobis licenziisa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb- kanoni Tavisi principiT warmoadgens realul nabijis am sferoSi korufciasTan brZolisa da qveyanaSi samewarmeo saqmi anobis ganvarebisatvis, Tumca am kanoniT licenzi rebas da nebarTvebs daqvemdebarebuli saqmi anobebi kvlavac Zalzed farToa.

samive etapi da arniSnuli kanonebi dawvrilebeniT qvemoT gveqneba ganxiluli.

kvebis produqtebisa da Tambaqos warmoebis licenzi rebis sferoSi gasuli 11 wl is ganmavlobaSi mravali normatiuli aqti iqnamirebuli. yvela es dokumenti sxvadasxva xasiaTisa da Sinaarsis iyo. qvemoT mokled mimovixilavT TiToeul matgans.

saqarTvelos mTavrobis 1992 wl is # 467 dadgenileba `saqarTvelos respublikis teritoriaze saqonlis (samusaos, momsaxurebis) eqsportisa da importis kvotirebisa da licenzi rebis droebiti wesebis Sesaxeb-

pirveli dokumenti postsabWota saqarTveloSi, romel sac unda ganesazRvra kvebis produqtebis da Tambaqos eqsport-importis saktxebi da daedgina kvebis produqtebis da Tambaqos produqciis eqsportisa da importis licenzi rebis savaldebulo ba iyo saqarTvelos respublikis mTavrobis 1992 wl is dadgenileba #867 `saqarTvelos respublikis teritoriaze saqonlis (samusaos, momsaxurebis) eqsportisa da importis kvotirebisa da licenzi rebis droebiti wesebis Sesaxeb-.

arniSnuli dadgenileba vrceldeboda saqonlis eqsportsa da importze, Tusxvaramar iqneboda gatvaliswinebuli saqarTvelos respublikis samTavrobaTasoris xel SekrulenebiT. am debulebis moqmedeba vrceldeboda nebismier subieqtze maTi sakuTrebis formisa da registraciis adgilis miuxedavad, Tusini axorciel ebdnen sakvebi produqtebis eqsports anda imports. licenzi ebis gaicemoda mxol od sameurneo samianobis subieqtze da akrZaluli iyo maTi gacema sxva fizikur da iuridiul pirebze. licenzi ebis gacemas yofil sabWota kavSiris respubliketan saqonel gacvlis dadgenili kvotebis Sesabamisad uzrunvel yofda Sesabamisi dargobrivi saminstroebi, xolo danarCen qveynebsi eqsportsa da importze dadgenili kvotebis farglebSi saqarTvelos respublikis sagareo ekonomikuri urTierTobebis saxel mwifo komiteti. dadgenilebis safuZvelze gaicemoda erTjeradi (mosakrebeli _ 3 000 maneTi) da generaluri (mosakrebeli _ 50 000 maneTi)

Licenzia general uri Licenziabi gaicemoda saqarTvel os respubl ikis mTavrobis gadawyvetil ebis safuZvel ze.

general uri Licenziabis gacemis es wesi srul ad ewinaaRmdegeboda bazarze Tanabari konkurenciis arsebobiis umTavres princips. ramac Tavis Sedegi gamoiRO da saqarTvel os bazarze ZiriTadi warmateba mi aRwies iseTma komerciul ma organizaciebma, romel Tac hyavdaT Zlieri l obi samTavrobo struqturabiSi.

Licenziis miReba xdeboda gancxadebis safuZvel ze, romel sac saval debul o wesiT unda darTvoda Semdegi dokumentebi:

- a) respubl ikis social -ekonomikuri informaciis komitetis cnoba sawarmoebsa da organizaciebze kl asifikatoris kodebis miniWebis Sesaxeb;
- b) xel mowerili an parafirebuli saeqsporto, saimporto, an sabartero kontraqti (kontraqtebs Tan erTvis fasebis dasabuTeba. sabartero kontraqtSi saqonel brunva ganisazRvrebav Tavisufl ad konvertirebad val utasi);
- g) dasturi momsaxure bankidan kontraqtis (saeqsporto, saimporto, sabartero) aslis Cabarebis Sesaxeb;
- d) sabanko qvitarisaxel mwifo biuj etSi sal icenzio Tanxis (mosakrebeli) Caricxvis Sesaxeb;
- e) cal keuli produqciis eqsportis SemTxvevasi cnoba sal icenzio saqonlis warmosobis Sesaxeb da rom aRniSnuli saqonlis raodenoba ar Sedis samTavrobo xel Sekrul ebebiT gaTval iswinebuli kvotebis ricxvSi.

Licenziabi gaicemoda sagareo ekonomikuri saqmianobis sasaqonlo nomenkl aturIT saqonlis kodebis Sesabamisad, saqonlis erT saxebaze, xolo cal keul SemTxvevabi saqonlis ramdenime saxebaze, Tu isini sasaqonlo nomenkl aturis Sesabamisad Sedian saqonlis erTian qvej gufSi general uri Licenziis gacema.

saqarTvel os respubl ikis grZel vadiani samTavrobaTaSoriso val debulebaTa safuZvel ze ganmcxadebel ze gaicemoda general uri Licenzia saeqsporto da saimporto operaciebis gansaxorciel ebl ad erTi kal endarul i wl is vadiT. erTjeradi Licenzia gaicemoda erTi wl is vadiT raTa Licenziis mfl obel s ganexorciel ebina saeqsporto an saimporto operacia erTi garigebiT. Licenziis mfl obel is motivirebuli gancxadebiT Sesazl ebel iyo Licenziis moqmedebis vadis pagrZel eba.

Licenzia gaicemoda gancxadebis miRebidan 15 dRis vadaSi.

dokumenti warmoadgens zust Targmans sabWoTa wyobil ebis dros arsebuli anal ogiuri Sinaarsis matarebeli dokumentisa, romelic aregul irebda sabWoTa social istur qveynebs Soris savaWro urTierTobebs. ssrk-s periodSi kvotebis arseboba gamarTl ebuli iyo, masSi Semaval qveynebs Soris saqonel gacvl is daregul irebi saTvis.

respublikaSi Tabaqos nawarmisa da al koholiani sasmel ebis warmoebaze saxel mwifo licenzierebis wesi saqarTvel os mTavrobis 1992 wl is 20 oqtombris dadgenil eba

`saqarTvel os respublikis teritoriaze saqonlis (samusaos, momsaxurebis) eqsportisa da importis kvotirebis droebiti wesebis Sesaxeb- dadgenil ebis miRebidan ramdenime TveSi (20.10.92) saqarTvel os mTavroba amtkicebs axal #1007 dadgenil ebas `respublikaSi Tabaqos nawarmisa da al koholiani sasmel ebis warmoebaze saxel mwifo licenzierebis wesis Sesaxeb-, romelic adre moqmedisagan arsebitad ar gansxvavdeba.

aRniSnuli wesis SemoRebasTan dakavSirebit Zal adakargul ad CaiTvala "calkeuli saxebobis samewarneo saqmianobaze nebarTvis gacemis droebiti wesis Sesaxeb" saqarTvel os respublikis ministrTa kabinetis 1992 wl is 17 martis # 322 dadgenil ebis pirveli punktis nawili, romel mac daadgina licenziis gacemaze ufl ebamosili saxel mwifo organoebi da salicenzio saqmianobebi.

pirveli punkti aseve iTvaliswinebda al koholiani sasmel ebisa da Tabaqos warmoebasa da realizaciaze licenziis gacemis arsebuli wesis gauqmebas, xolo produqciis usafrTxoebisa da mosaxmarebl ad vargisianobaze kontrol unda ganxorciel ebuliyo dadgenili wesiT.

aRsaniSnavia, rom ver iqna moZiebuli al koholiani sasmel ebisa da Tabaqos warmoebisa da realizaciis licenziis gacemis im dros moqmedi wesi. aseve gaurkvevelia romel dadgenil weszea saubari produqciis usafrTxoebisa da mosaxmarebl ad vargisianobaze kontrolis ganxorciel ebis?! proeqtis eqspertebis mosazrebit es Canaweri gulisxmobs sabWota saqarTvel oSi moqmed dokumentebs, romel Ta komentireba aqtual obas da sxva faqtobrivi garemoebebis pirobebsi yovel gvar safuZvel smoklebulia.

aRniSnul wess Tan daerto debuleba, romelic gansazRvavs Tabaqos nawarmis da al koholiani sasmel ebis mwarmoebeli organizaciebisa da sawarmobis licenzierebis organizaciul samarti ebriv safuZvel ebs, specialuri nebarTvis (licenziis) gacemis wess, salicenzio samsaxuris funqciebs da sxva.

dadgeniliyo salicenzio samsaxuris Ziritadi funqciebi, esenia:

- Tabaqos nawarmisa da al koholiani sasmel ebis warmoebaze licenziis gacemisaTvis ganxadebebis ganxilva da sawiroebis SemTxvevaSi eqspertizis Catareba;

- licenziis gacema;
- licenziis moqmedebis vadis dadgena;
- sawarmoebisa da organizaciebis (gaertianebebis) licenzierebis Sesaxeb sainformacio bankis Seqmna;
- damoukidebl ad momusave organizaciebisa da sawarmobis (gaertianebebis) licenziasTan dakavSirebuli saqmianobis Semowmeba;
- avtonomiuri respublikebis salicenzio samsaxuris metoduri xel mZrvanel oba da koordinacia.

licenziis gacemis an gacemaze uaris Tqmis Sesaxeb gadawyvetileba miReboda 15 dRis vadaSi.

aRniSnul i debul ebis Tanaxmad organizaciebis da sawarmoebis
Licenziereba tardeboda 5 wel iwadSi erTxel, im SemTxvevaSi Tu
sal icenzio dokumentSi sxva vada ar iyo gansazRvrul i.

rogorc 1992 wl is #867 dadgenil ebiT, aseve `respublikaSi
Tambaqos nawarmisa da al koholiani sasmel ebis warmoebaze
saxel mwifo Licenzierebis wesis Sesaxeb- #1007 dadgenil ebiT
gansazRvel ad didi ufl ebebi gaaCnda saxel mwifo
struqturebs. adre moqmedi dokumentebisagan gansxvavebiT
ufl ebebi gaezarda rogorc mTavrobas, aseve mis struqturul
erTeuls, e.i. #1007 dadgenil eba warmoadgenda ukan gadadgmul
nabj s mewarmeobis ganvitar ebisa da samTavrobo
struqturebSi korufciis aRmofxvrisaTvis. magaliTad
"calkeuli saxebobis samewarmeo saqmianobaze nebarTvis
gacemis droebiti wesis Sesaxeb" dadgenil ebiT
gaTvaliswinebuli nebarTvis gaceman mewarmis mier vadis
lavi rebis SesaZlebloba Cvens mier aRiqmeba korufciuli
qmedebis ganxorციეbis saSual ebad da igi Tavis
SinaarsiT pirdapir warmoadgens mewarmesa da saxel mwifo
struqturas Soris ukanano garigebebis warmobis meqanizms.
aseve dokumentSi ar aris aRniSnul i sal icenzio pirobebi da
gacemuli Licenziis SeCerebis, gauqmebis, ganaxlebis da
saxel mwifo struqturis mier miRebuli gadawyvetilebebis
gasaCivrebis wesi.

`respublikaSi Cais, sakonditro, xorcisa da rZis nawarmis, l udis,
mineraluri wyl ebis, ual kohol o sasmel ebis warmoebaze
saxel mwifo Licenzierebis wesis Sesaxeb- saqarTvel os
ministrTa kabinetis 1993 wl is # 877 dadgenil eba

1993 wels ministrTa kabinetma miRo #877 dadgenil eba `respublikaSi
Cais, sakonditro, xorcisa da rZis nawarmis, l udis, mineraluri wyl ebis,
ual kohol o sasmel ebis warmoebaze saxel mwifo Licenzierebis wesis
Sesaxeb-.

am dadgenil ebis safuZvel ze Licenzias gascemda soflis meurneobisa da
kvebis mrewelobis saminstro.

Licenziis misaRebad dadgenil i iyo Semdegi sal icenzio pirobebi:

- a) gancxadeba;
- b) sawarmos wesdebis asli;
- g) monacemebi sawarmoSi sanhigienuri da sanitariuli wesebisa
da normebis dacvis mdgomareobis Sesaxeb, gacemuli
sanitariuli samsaxuris saxel mwifo zedamxedvelobis
organos mier;
- d) monacemebi specialistebis kvalifikaciis Sesaxeb;
- e) informacia arsebuli materialურ-ტექნიკური ბაზის, მაწყანების,
მეკანიზმებისა და დანადგარების მდგომარეობის Sesaxeb;
- v) monacemebi maT mier warmoebuli Cais, sakonservo,
sakonditro, xorcisa da rZis nawarmis, l udis, mineraluri
wyl ebis, ual kohol o sasmel ebis xარისხის დონის Sesaxeb
gacemuli Sesabამისი სამსახურების მერ;
- z) monacemebi sawarmoSi bunebis dacviti pirobebis
gaTvaliswinebis Sesaxeb, რომელიც გაიცემა გარემოს დაცვის
სამინისტროს მერ.

licenziis gacemis an gacemaze uaris Tqmis Sesaxeb gadawyvetil ebis miReba xdeboda ganxadebisa da TandarTul i dokumentebis wardgenidan 15 dRis vadaSi.

licenzierebas eqvemdebareboda sawarmo yovel xuT wel iwadSi erTxel, garda im SemTxvevisa Tu sal icenzio mowmobaSi ar iyo gansazRvrul i sxva vada.

wina wl ebSi moqmedi dokumentebisagan gansxvavebiT aq aRniSnulia moTxovnebi licenziis misaRebad, gacemis wesi. samwuxarod am dadgenil ebiT gaTval iswinebuli sal icenzio pirobebis garda saxel mwi fo struqtural icenziis maZiebl ebs TviTon uwesebda garkveul damatebiT moTxovnebs, rac Tavis Tavad moitXovda damatebiT drosa da xarj ebs. uwyebis qmedeba gamowveul i iyo maTi ganusazRvrel ad didi ufl ebebiT da bazris uxarixso produqciisagan dacvaze manipuli rebiT, riTac irRveoda mewarmeta ufl ebebi. imisaTvis, rom mewarmeebs licenzia mieROT droul ad midiodnen korufciul garigegebbe saxel mwi fo struqturis maRal Cinosnebtan. Sedegad arc bazari da arc mewarme ar iyo dacul i saxel mwi fo struqtur ebis gauazrebel i qmedebisagan.

al koholiani sasmel ebis, Tabaqos, Cais, sakonservo, sakonditro, xorcisa da rZis nawarmis, pur-funTuSeulis, mcenareuli zeTis, l udis, mineral uri wyl ebisa da ual kohol o sasmel ebis sasaqonlo warmoebaze saxel mwi fo licenzi rebis Sesaxeb-saqarTvel os prezidentis 1995 wl is brZanebul eba #253

1995 wels saqarTvel os meTauris mier gamocemul iqna brZanebul eba al koholiani sasmel ebis, Tabaqos, Cais, sakonservo, sakonditro, xorcisa da rZis nawarmis, pur-funTuSeulis, mcenareuli zeTis, l udis, mineral uri wyl ebisa da ual kohol o sasmel ebis sasaqonlo warmoebaze saxel mwi fo licenzi rebis Sesaxeb-, romlis safuZvel ze ministrTa kabinetis daevala erTi Tvis vadaSi (brZanebul ebis miRebidan) SeemuSavebina licenziis gacemis da mosakrebl is ganawil ebis wesi.

samwuxarod unda aRiniSnos, rom zemoxsenebul i brZanebul ebis miTitebebi ar iqna ministrTa kabinetis mier gaTval iswinebuli da amis magivrad ministrTa kabinetma daamtka saqarTvel os respublikis soflis meurneobisa da kvebis mrewvel obis samini stros soflis meurneobisa da kvebis produqtebis saxel mwi fo licenzi rebisa da eqspertizis samsaxuris debuleba. am samarTlebrivi aqtis specifikidan gamodinare ra Tqma unda masSi ver iqneboda asaxuli licenziis gacemasTan dakavSirebuli procedurebis samarTlebrivi safuZvl ebi. dokumentiT dadginda mxol od saxel mwi fo licenzi rebisa da eqspertizis samsaxuris ufl eba-moval eobani.

licenzierebi sa da sertifikaciis srul yofis, samomxmarebl o bazris fal sificirebul i da uxarixso saqonl isagan dacvis zogierT gadaudebel RonisZiebaTa Sesaxeb- saqarTvel os prezidentis 1996 wl is #568 brZanebul eba

1996 wels prezidentis mier gamocemul i iyo brZanebul eba licencierebi sa da sertifikaciis srul yofis, samomxmarebl o bazris fal sificirebul i da uxarixso saqonl isagan dacvis zogierT gadaudebel RonisZiebaTa Sesaxeb-. am brZanebul ebis ZiriTadi moTxovna iyo saxel mwifo licencierebis wesis Sesaxeb- kanonis miRebamde licenzias daeqvemdebarebina al koholiani sasmel ebis, Tabaqos, Cais, sakonservo, sakonditro, xorcisa da rZis nawarmis, purfunTuSeulis, mcnareuli zeTis, l udis, mineral uri wyl ebis da ual kohol o sasmel ebis warmoeba. amave brZanebul ebiT ganisazRvra, rom aRniSnul sawarmoebze saxel mwifo licencierebis Sesaxeb- kanonis miRebamde licenzierebis gacema momxdariyo ministrTa kabinetis mier dadgenili wesis Sesabamisad, xolo licencierebiT miRebuli mosakrebel ebis ganawil ebis wesi unda SeemuSavebina ministrTa kabinebs brZanebul ebis gamoqveynebidan erTi Tvis vadaSi.

prezidentis brZanebul ebiT gaTvaliswinebuli licenzierebis gacemisa da misgan miRebuli mosakrebel ebis ganawil ebis wesi miRebuli qna mxolod 1998 wels. ris gamocmteli es periodi, anu 1995 wli dan moyolebuli 1998 wli amde licenzierebis gacema da misgan miRebuli Semosavl ebis ganawil eba xdeboda srul iad ukanonod, radgan ar arsebobda misi maregulirebeli sakanonmdebl o aqti.

saqarTvel oSi Tabaqos nawarmis warmoebis, importis, sabiTumo da sacal o vaWrobis mowesrigebis zogi erT RonisZiebaTa Sesaxeb- saqarTvel os prezidentis 1998 wl is #391 brZanebul eba

1998 wels saqarTvel os prezidentis #391 brZanebul ebiT Tabaqos produqciis warmoebaze, importze da sabiTumo vaWrobaze dawesda licenciereba. licenzierebs Tabaqos nawarmis warmoebaze gascemda saqarTvel os soflis meurneobisa da sursaTis saministros Sesabamisi organoebi, saqarTvel os teritoriaze kvebis produqtebis sasaqonl o warmoebis licencierebis droebiTi wesis Sesabamisad-. Tabaqos nawarmis importze licenzierebs gascemda saqarTvel os vaWrobisa da sagareo-ekonomikuri urTierTobebis saministro. brZanebul ebis safuZvel ze saqarTvel os vaWrobisa da sagareo-ekonomikuri urTierTobebisa da ekonomikis saministroebis unda SeemuSavebinaT Tabaqos nawarmiT sabiTumo vaWrobis licencierebis wesi. brZanebul ebiT sacal o vaWrobis obieqtebs aekrzal aT Tabaqos saqonl is SeZena ulicenzio momwodebl isagan.

Tabaqos nawarmiT sabiTumo vaWrobis licencierebis wesi miRes 1999 wels. manamde licenzierebis gacema xdeboda gaurkveveli wesiT, radgan Cvens mier verc erT saxel mwifo struqturaSi ver iqna moZiebuli saqarTvel os teritoriaze kvebis produqtebis sasaqonl o warmoebis licencierebis droebiTi wesi-.

„საქართველოს ტერიტორიაზე კვების პროდუქტების სასაღონო წარმოების
სახელმწიფო ლიცენზირების შესახებ“ ერთობლივი ბრუნება

ლიცენზირებისა და სერტიფიკაციის სრულყოფის სამომხმარებლო ბაზრის
ფალსიფიცირებისა და უარისყოფის საკონტროლო დაცვის ზოგირდ
გადაუდებელ რონის ბრუნება შესახებ - საქართველოს პრეზიდენტის
ბრუნებულის (1996წ. 29.08 #568) საფუძველზე, საქართველოს სოფლის
მურნობისა და სურსათის, ეკონომიკის, განმრტობის დაცვის, გარემოსა და
ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრთა, სტანდარტიზაციის, მეტროლოგიისა
და სერტიფიკაციის სახელმწიფო დეპარტამენტის და „საქპატენტის“
თავმჯდომარეების მიერ გამოცემული ერთობლივი ბრუნება „საქართველოს
ტერიტორიაზე კვების პროდუქტების სასაღონო წარმოების სახელმწიფო
ლიცენზირების შესახებ“. აღნიშნული დოკუმენტი არ იყო
სამართლებრივად გამართული.

მართლაც ლიცენზირების ასაჩივრებლად დადგინდა 12
დასახელების სხვადასხვა დოკუმენტი (დასკვნა, შეთანხმება,
ინსტრუქცია და ა.შ.) 7 სხვადასხვა სახელმწიფო უწყებდან.

აღსანიშნავია, რომ ამ დოკუმენტების მიხედვით თავის მხრივ,
დაკავშირებული იყო ცალკე ადმინისტრაციული
ბარიერებთან/პროცედურებთან და სხვადასხვა მოსაკრებლების
გადახდასთან. ლიცენზირების ვადები იყო 3 წელი და არ ხდებოდა
ლიცენზირების დაკარგვის ან დაზიანების შემთხვევაში მისი
დუბლიკატის გაცემა, არ იყო ლიცენზირების კანონით ამოწმებული
განსაზრვრული სალიცენზიო და სანებართვო საკმარისობის
სახეობები. აღნიშნული შესწავლის შედეგად დადგინდა, რომლის
თანამდებობა, ლიცენზირების გამცემის ვადები იყო, მუდმივ
სუბიექტისათვის ლიცენზირების გაცემაზე უარის თქმის შემთხვევაში,
მოტივებისა და პასუხისმგებლობის განმარტებისათვის, ხოლო
პასუხისმგებლობის დადგენის ადგილობრივი სამართლებრივი
ორგანოებისათვის.

„სამწარმოო საკმარისობის ლიცენზირების შესახებ“ საქართველოს კანონი

ლიცენზირების სფეროში საკანონმდებლო რეგულირების მოწოდების პირველ
საფუძველიან მდებობას წარმოადგენდა 1999 წლის 14 მაისის კანონი
„სამწარმოო საკმარისობის ლიცენზირების შესახებ“. ეს იყო პირველი მდებობა
სისტემაში მოყვანილი იყო ლიცენზირების სფეროში არსებული ჯანსაღი
მდგომარეობა. თუმცა ეს აქტი არ გაქრობდა, სისტემური დოკუმენტი და
ვერც ასახავდა ლიცენზირების სფეროში არსებულ სამართლებრივ და
დაგობრივ პრობლემებს.

აღსანიშნავია, რომ ამ კანონის მოქმედების არეალს გარე და
კვების პროდუქტებისა და ტაბაგოს წარმოების სფეროს
ლიცენზირება, რაც თავის მხრივ ზალზედკარგი ფაქტი იყო, მაგრამ
საბოლოოდ კვების პროდუქტებისა და ტაბაგოს სფეროს
ლიცენზირება დარეგულირდა კანონმდებლის ნორმატიული
აქტებით. რის გამოც ტიტყმის შეზღუდვები იყო დაინტერესებულ
პირს მოეზიარებოდა ის დოკუმენტი, რომლითაც რეგულირდებოდა ეს
დარგი.

“saqarTvel oSi Tambaqos nawarmiT sabiTumo vaWrobis Licenzierebis wesi” saqarTvel os vaWrobisa da sagareo ekonomikuri urTierTobebis ministris 1999 wl is brZaneba #24

“samewarmeo saqmianobis Licenzierebis Sesaxeb” kanonis miRebidan ordReSi vaWrobisa da sagareo urTierTobebis ministrma gamosca brZaneba “saqarTvel oSi Tambaqos nawarmiT sabiTumo vaWrobis Licenzierebis wesis Sesaxeb-.

saqarTvel os prezidentis 1998 wl is 28 ivnisis #391 brZanebul ebis Sesabamisad 1999 wl is 16 ivniss damtkicda brZanebul eba “saqarTvel oSi Tambaqos nawarmiT sabiTumo vaWrobis Licenzierebis wesi”.

saqarTvel oSi Tambaqos nawarmis sabiTumo vaWrobis Licenzias gascemda saqarTvel os vaWrobisa da sagareo ekonomikuri urTierTobebis saminstro.

biTumad vaWrobis Licenzia warmoadgenda oficial ur nebarTvas, romelic nebas aZl evda mewarmes ganxorciel ebina biTumad vaWrobis operaciebi Licenziit dadgenil vadaSi.

Licenzia gaicemoda 5 wl is vadiT im iuridiul pirze da individual ur mewarmeze, romlebic registrirebul ni iyvnen “mewarmeTa Sesaxeb” kanonis Sesabamisad.

brZanebiT Licenziis misaRebad dadgenil iqna Semdegi pirobebi:

1. gancxadeba Licenziis misaRebad ganmcxadeblis safirmo saxel wodebisa da misamarTis miTitebit;
2. sagadasaxado organos mier gacemul i cnoba ganmcxadeblis aRricxvaze ayvanis Sesaxeb;
3. momsaxure bankis mier gacemul i cnoba sabanko angariSis arsebobis Sesaxeb;
4. misamarTi im obieqtisa, saidanac warmoebs Tambaqos nawarmis biTumad vaWroba;
5. salicenzio mosakreblis gadaxdis damadasturebel i qiTari.

Licenzias 5 wl is vadiT gascemda saqarTvel os vaWrobisa da sagareo ekonomikuri urTierTobebis saminstro mewarmeTa Sesaxeb kanonit gaTvaliswinebul sawarmoebze, maT Soris individual ur sawarmoze. gadawyvetil eba Licenziis Taobaze miRebul i unda yofil iyo gancxadebis wardgenidan 5 samuSao dRis ganmavl obaSi.

iuridiul i piris saxel wodebis Secvl is an Licenziis dakargvisas axal i Licenziis aReba an gadaformeba warmoebda mis misaRebad dadgenil i wesis Sesabamisad.

brZanebiT ikrZal eboda:

1. Licenziis gadacema sxva iuridiul an fizikur pirze;
2. biTumad movaWre Licenzierebul i obieqtidan Tambaqos nawarmis sacal orealizacia.

brZanebiT aseve gaTvaliswinebul i iyo Licenziis moqmedebis Sewyveta Semdeg SemTxvevebSi:

1. Licenziis mfl obel is gancxadebis safuZvel ze;

2. Licenziis sxva iuridiul an fizikur pirze gadacemis faqtis dadgenisas;
3. biTumad movaWre Licenziirebuli obieqtidan Tambaqos nawarmis sacal od gayidvis faqtis dadgenisas
4. sawarmos Likvidaciisas;
5. Tambaqos nawarmis Senaxvis pirobebis darRvevisas.

brZanebiT dadgenili salicenzio pirobebi Sesrul ebadi iyo nebi smieri mewarme subieqtisaTvis, radgan yvel a aRni Snul organizaci as gaaCni a:

Ü sagadasaxado organos mier gacemuli cnoba aRricxvaze ayvanis Sesaxeb;

Ü momsaxure bankis cnoba sabanko angariSis arsebobis Sesaxeb;

amasTanave mewarmis mier obieqtis adgil mdebareobi sa da saqmi anobis Sesaxeb informacia gaaCnda sagadasaxado samsaxurebs. mewarmis erTaderTi damatebiTi piroba iyo salicenzio mosakreblis gadaxda. aRni Snuli barieris SemoRebiT saxel mwifo struqturebi aZlierebdnen Tavis ufl ebamosil ebeps da saSual ebas iqmndi dnen korufciul i gari gebebi saTvis.

zemoaRni Snul brZanebasTan dakavSirebiT SesaZl ebel ia mxol od da mxol od erTaderTi komentari; saxel mwifo struqtura ver Seegua ufl ebamosil ebis dakargvas da aRni Snul i `Secdoma- droul ad gamoaswora.

kvebis produqtebi sa da Tambaqos warmoebis Licenzi rebi s sakanonmdebl o regul ireba mi mdi nare wl ebSi

“samewarmeo saqmi anobis Licenzi isa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb” kanoni

rogorc ukve aRiniSna, samewarmeo saqmi anobis Licenzi isa da nebarTvis mopovebis sferoSi wl ebis ganmavl obaSi qaosuri situacia sufevda. am sferos maregul irebel i samarTl ebrivi normebi mimobneuli iyo uamrav sakanonmdebl o da kanonqvemdebare aqtSi, ar arsebobda sakiTxisadmi erTgvarovani midgoma, erTiani saxel mwifoebri vi politika. garda amisa, xSir SemTxvevaSi es normebi ewinaaRmdegebodnen saqarTvel os konstitucias; mag., Licenzi isa da nebarTvis gasacemad mosakrebl ebi dadgenili iyo Sesabamisi ministris brZanebi T (e.w. preiskurantebi), sakuTar saminstros kompetenciaSi Semaval sakiTxebze. maSin roca moqmedi saqarTvel os konstituciis Tanaxmad mosakrebl ebi mxol od da mxol od kanoni T unda gansazRvrul iyo.

Licenzi ebisa da nebarTvebis mopovebi saTvis dadgenili iyo metad bundovani da araerTazrovani pirobebi da procedurebi, uzomod garTul ebuli iyo administraciul i barierebi. yovel ive es ki, erTis mxriv noyer niadags qmni da sferoSi korufciis ayvavebi saTvis, xol o meores mxriv seriozul ad amuxruWebda Tavisufali mewarmeobis ganvitarebas qveyanaSi. swored am probl emebis aRmofxvris aucil ebl obam, agreTve msfli o bankis da antikorufciul i programis moTxovnebma ganapiroba saqarTvel os parl amentis mier “samewarmeo saqmi anobis Licenzi isa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb” kanonis miReba (2002 wl is 14 maiss). kanonis mizans, warmoadgens Licenzi ebisa da

nebarTvebis gacemis sferoSi korufciis aRmofxvra da qveyanaSi mewarmeobis ganviTarebisatvis xel Semwyobi garemos Seqmna.

`samewarmeo saqmianobis licenziisa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb" kanonma daadgina is principebi, rasac unda eyrdnobodes da Seesabamebodes licenziisa da nebarTvis gacemis sferoSi moqmedi normatiul i aqtebiT gansazRvrul i kriteriუმები, moTxovnebi, pirobebi da procedurebi, romel ic SemdegSi mdgomareobs:

- kanonis winaSe Tanasworoba;
- adamianis sicocxli sa da janmrTel obis, misi sacxovrebel i garemos usafrTxoebis uzrunvel yofa da dacva;
- mewarmeTa interesebis dacva;
- saxel mwifo da sazogadoebrivi usafrTxoebis dacva;
- momxmarebel Ta ufl ebebis da interesebis dacva.

kanonma gansazRvra licenziirebasa da nebarTvebs daqvemdebarebul i saqmianobebis CamonaTval i. `samewarmeo saqmianobis licenziisa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb- kanonis safuZvel ze aikrZal a licenziisa da nebarTvis SemoReba aramarto am kanoniT gauTval iswinebel saqmianobaze, aramed aikrZal a sxva nebismeri pirobis (dokumentis) daweseba, romel ic Sinaarsobrivad salicenzio an sanebarTvo xasiaTis iqneba.

kanonis mizans sxva mraval mniSvel ovan siaxl esTan erTad, warmoadgenda licenziirebisa da nebarTvebis sferoSi arsebul i biurokratiisa SezRudva da korufciis aRmofxvra. kanonma xazi gausva im garemoebas, rom licenziisa da nebarTvasTan dakavSirebul i saqmianoba ar aris Cveul ebrivi saxis saqmianoba da saxel mwifos mxridan cal keul i saxis saqmianobaze licenziis/nebarTvis SemoReba gamowveulia misi sazogadoebrivi mniSvel obiT, rac pirvel rigSi momxmarebel Ta ufl ebebis dacvas, mewarmeobis ganviTarebasa da xel Sewyobas, kanonis winaSe Tanasworobasa da demokratiul sazogadoebaSi miRebul i sxva principebs unda emsaxurebodes.

`samewarmeo saqmianobis licenziisa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb- kanonma sistemaSi moyvana da garkveul wil ad gansazRvrul farglebSi moaqcia licenziებTan da nebarTvebTan dakavSirebul i urTierTobebi. am kanonis miReba, miuxedavad garkveul i xarvezebis, Tavistavad licenziirebisa da sanebarTvo urTierTobis srul yofis mizniT wingadadgmul i nabijia, saxel mwifom praqtikul ad daafiqsira gansakuTrebul i midgoma da yuradReba im sferoebis mimarT, roml ebic eqvemdebar eba licenziis/nebarTvis miRebas.

kanonmdebl obiT zustad ganisazRvra salicenzio/sanebarTvo pirobebi, romel ic 2 saxisaa:

- 1 licenziis/nebarTvis misaRebad mxol od da mxol od kanoniT dawesebul i moTxovnebi;
- 2 im normebsa da standartebs dacva, romel ic eval eba licenziis/nebarTvis mfl obel s misi miRebis Semdeg, licenziiT gaTval iswinebul i saqmianobis gansaxorciel ebl ad.

Licenziis/nebarTvis gamcem organos unarCundeba ufl eba sal icenzio/sanebarTvo pirobebis ganuxrel i dacvis uzrunvel sayofad Seamowmos da ganxorciel os masze kontrol i `samewarmeo saqmianobis kontrol is Sesaxeb- kanonis Sesabamisad, icavs Tu ara igi aRniSnul pirobebs.

es ufl eba Licenziis/nebarTvis gamcem organos avtomaturad ar eZl eva. imisaTvis, rom Licenziis/nebarTvis gamcemma organom SeiZinos makontrol ebel i organos statusi man unda gaiaros registracia saqarTvel os iusticiis saministroSi, sadac aRiniSneba makontrol ebel i organos saxel wodeba, sfero, romel zedac axorciel ebs kontrols da kanonis Sesabamisi muxl i, romel ic mas aniWebs kontrol is funqciis ganxorciel ebas.

dauSvebel ia kanonqvemdebare aqt iT raime iseTi pirobis daweseba, romel ic Sinaarsobrivad gansxvavebul i iqneba kanoni T dawesebul i sal icenzio/sanebarTvo pirobebi sagan.

kanoni dan erTmniSvnel ovnad ikveTeba, misi upirvel esi mizani: saj aro interesis dacva. Tumca jerjerobiT SeuZl ebel ia imis Tqma, Tu ramdenad zustad iqneba am kanonebis moTxovnebi dacul i administraciul i organoebis mier, miTumetes Tu gaviTval iswinebT im mouqnel biurokratiul aparats, romel ic saqarTvel om sabWoTa periodidan memkvidreobiT miIRO da misi sistemuri Secvl isaTvis ukanasknel wl ebSi aranairi nabiji ar gadadgmul a; uwyebrivi marTvis Tval sazrisiT cal keul samsaxurebSi ganxorciel ebul i reformebi, marTvis saerto sistemaSi efeqts ver iZl eva. Cveni kvlevis erT-erT ZiriTad mizans swored `samewarmeo saqmianobis Licenziisa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb- kanonis moTxovnebis real uri ganxorciel ebis da misi danergvis anal izia.

kanoni T ganisazRvra Licenziis uvadod gacemis, xolo nebarTvebis kanoni T (mxol od) gansazRvrul i vadiT an erTjeradad gacemis sakiTxi. (zemoT ukve aRiniSna, rom am sakiTxebze samarTlebrivi ierarqiis sxvadasxva aqti gansxvavebul vadebs adgenda). daregul irda sal icenzio da sanebarTvo pirobebis Sesrul ebaze kontrol isa da zedamxedvel obis ganxorciel ebasTan dakavSirebul i urTierTobebi.

SeiZl eba iTqvas, rom zemoaRniSnul i kanonis miRebam da axali, progresul i normebis SemoRebam seriozul ad unda Seuwyos xeli mcire da saSual o biznesis ganvitarebas, korufciis Semcirebasa da sazogadoebis Cabmas gadawyvetil ebebis miRebis procesSi. mniSvnel ovnad gazarada saj aroobis principis roli Licenziisa da nebarTvis gacemis procesSi; es gansakuTrebiT aRsaniSnavia LicenzirebasTan dakavSirebiT, romel ic mimdinareobs saj aro administraciul i warmoebis wesiT da sadac uzrunvel yofil ia nebismieri dainteresebul i piris monawil eoba, aseve nebismier pirs SeuZl ia Licenziis gamcem organos miawodos sakuTari mosazreba ise, rom arc daasaxel os Tavisi vinaoba (darCes anoni murad).

kanonma daadgina, rom Licenziisa da nebarTvis gacema saxel mwifo organoebis is saqmianobaa, romel ic mTlianad administraciul i kanonmdebl obiT unda xorciel debodes. rac gul isxmobs imas, rom Licenzirebasa da nebarTvebTan dakavSirebul sakiTxebze vrcel deba yvel a is sakanonmdebl o novacia, rac gaTval iswinebul ia saqarTvel os zogadi administraciul i kodeqsiT. kanonis Tanaxmad, Licenziis gacema

(SeCereba, gauqmeba, cvl il ebebis Setana) xdeba zogadi administraciul i kodeqsiT gansazRvrul i saj aro administraciul i warmoebiT. I licenciis gacemis proceduris saj aroobis uzrunvel yofis mizniT administraciul i organo awesebs 20 dRian vadas, roml is periodSic yvel a dainteresebul pirs ufl eba eqneba gamoTqvas Tavisi mosazreba licenciis gacema/argacemis Taobaze. I licenciis maZiebl is monawil eobiT Catardeba zepiri mosmena _ mxareTa poziciebis saj arod dafiqsirebasTan erTad; zepiri mosmenidan 10 dRis vadaSi miRebul unda iqnes administraciul i aqti I licenciis gacemaze uaris Tqmis Sesaxeb. Zvel i kanonmdebl obiT es procedurebi ar iyo gaweril i arc erT normatiul aqtSi, ris gamoc sxvadasxva organo Tavisi procedurebs awesebda, xSirad gaumarTI ebel s da kanonsawinaaRmdegos. Zvel i kanonmdebl obis Tanaxmad I licenciis gamcem administraciul organos ufl eba hqonda ar ecnobebina ganmcxadebl isTvis gancxadebis ganxil vis Sedegebi. axal i kanonmdebl obiT mewarmes dReebis mixedviT ecodineba misi gancxadebis ganxil vis stadiebi da maT Sesaxeb miRebul i gadawyvetil ebebi, rac mTavaria eqneba TiToeul stadiaze Tavisi poziciis dafiqsirebisa da interesebis dacvis SesaZl ebl oba. Tavisi mxriv axal i kanonmdebl obiT gaTval iswinebul ia administraciul i organoebis (agreTve saj aro) interesebic, kerZod Tu I licenciis gamcemi miCnevs, rom saqmisaTvis arsebiTi mniSvnel obis mqone garemoebaTa dasadgenad aucil ebel ia erT Tveze meti, igi miRebs dasabuTebul gadawyvetil ebas I licenciis gacemis vadis ara umetes 3 Tvemde gagrZel ebis Taobaze, rac Tavisi mxriv, unda moxdes gancxadebis registraciidan 7 dRis vadaSi da amis Sesaxeb ara ugvianes momdevno samuSao dRisa unda ecnobos ganmcxadebel s.

`samewarmeo saqmianobis I licenciisa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb- kanonidan gamomdinare parl amentma miRo kanoni `kvebis produqtebisa da Tambaqos warmoebis I licenciisa da nebarTvis gacemis Sesaxeb-.

`kvebis produqtebisa da Tambaqos warmoebis I licenciisa da nebarTvis gacemis Sesaxeb- kanoniT, dargis specifikidan gamomdinare, amomwuravad ganisazRvra moTxovnebis CamonaTval i, rasac unda akmayofil ebdes mewarme I licenciisa da nebarTvis misaRebad. es erTmniSvnel ovnad wingadadgmul i nabij ia, vinai dan nebi smier moqal aqes winaswar ecodineba, Tu ra sWirdeba mas I licenciis an nebarTvis misaRebad. kanoniT aseve mkveTrad ganisazRvra, rom damatebiTi barieris an pirobis dadgena ar SeiZl eba.

maZiebel ma kvebis produqtebisa da Tambaqos warmoebis sferoSi I licenciis misaRebad weril obiTi gancxadebiT unda mimarTos sofl is meurneobisa da sursaTis saminstros Sesabamis uwebas, kerZod:

- al kohol iani sasmel ebisa da eTil is spirtis warmoebisaTvis _ saj aro samarTI is iuridiul pirs - vazisa da Rvinis departaments - `samtrests-;
- I udis, ual kohol o sasmel ebisa da wyl is, maT Soris, mineral uri wyl is sasqonl o produqciis warmoebisaTvis_ sofl is meurneobisa da sursaTis saminstros saxel mwifo saqveuwyebo dawesebul ebas - mineral uri wyl ebis, I udisa da ual kohol o sasmel ebis saxel mwifo regul irebis departaments - `saqminxil wyal s-;

- yvel a sxva saxis kvebis (maT Soris, bavSvTa kvebis) produqtebi sa da Tambaqos warmoebiTvis _ sofl is meurneobisa da sursaTis saminstros saxel mwifo saqveuwyebo dawesebul ebas _ kvebis produqtebis eqspertizisa da monitoringis samsaxurs.

aWaris avtonomiur respublikaSi licenziებს gascems aWaris avtonomiuri respublikის sofl is meurneobisa da sursaTis saminstros saqveuwyebo dawesebul eba - kvebis produqtebis eqspertizis, monitoringisa da licenziების aWaris samsaxuri.

aqve unda aRiniSnos, rom prezidentis 2003 wl is #472 brZanebul ebis safuZvel ze aWaris avtonomiuri respublikის sofl is meurneobisa da sursaTis saminstros saqveuwyebo dawesebul ebas _ kvebis produqtebis eqspertizis, monitoringisa da licenziების aWaris samsaxurs gadaeca ufl ebamosil eba gaeca licenziები da nebarTvebi, kvebis (maT Soris, bavSvTa kvebis) produqtebi sa da Tambaqos warmoebis sferoSi. rac niSnavs, rom es organo ufl ebamosilia aseve gasces licenziები da nebarTvebi al koholiani sasmel ebisa da eTilis spirtis warmoebaze da l udis, ual kohol o sasmel ebisa da wyl is (maT Soris mineral uri wyl is) warmoebaze. Cveni SefasebiT am samsaxurs unda gadascemoda marto is salicenzio/sanebarTvo saqmianobebi, romel sac axorciel ebs saqarTvel os sofl is meurneobisa da sursaTis saminstros kvebis produqtebis eqspertizisa da monitoringis samsaxuri.

ლიცენზია

განცხადება ლიცენზიის მისაღებად. სალიცენზიო პირობები

ლიცენზიის მისაღებად მაზიებელი ლიცენზიის გამცემს მიმართავს განცხადებით. განცხადებასი არის სება:

- ლიცენზიის გამცემი ორგანოს დასახელება, რომელსაც მიმართავს განცხადებელი;
- განცხადებლის ვინაობა, მისამართი, სამუშაო რეესტრის მონაცემები (სახელწოდება, ორგანიზაციული-სამართლებრივი ფორმა, ადგილსამყოფელი, საფასურის კაპიტალი, ხელმძღვანელი პირი, რეგისტრაციის ნომერი და ტარიფი);
- რომელი ლიცენზიის მიზნებს მოქმედებს ლიცენზიის მაზიებელი;
- განცხადების შედგენის ტარიფი და განცხადებლის ხელმოწერა;
- განცხადებზე ტანდარტული საბუთების ნუსხა:
  - სალიცენზიო მოსაკრებლის გადახდის დამადასტურებელი საბუთი;
  - სამომადგენლის მიერ განცხადების შეთანხმების შემთხვევაში სათანადო რწმუნებულება.

სალიცენზიო მოსაკრებელი განსაზღვრულია "სალიცენზიო და სანებართვო მოსაკრებლის შესახებ" საკანონმდებლო აქტით, რომელიც მოიცავს:

- a) ალკოჰოლიური სასმელებისა და ეთილის სპირტის წარმოება (130 ლარი)
- b) ლუდის, ალკოჰოლიური სასმელებისა და ვაის, მათ შორის, მინერალური ვაისის სასაწყობო წარმოების წარმოება (130 ლარი)
- g) ყვავილასა და ხაჭაპურის (მათ შორის, ხაჭაპურის) წარმოებისა და ტანდარტული წარმოება (130 ლარი)

ლიცენზიის მისაღებად სხვა პირობების დადგენა არ არის.

ლიცენზიის მიზნების პროცესში ანდა ლიცენზიის მიზნების შემდეგ განცხადებასი მიმართული სამუშაო რეესტრის მონაცემების ცვლილების შემთხვევაში განცხადებელი (ლიცენზიის მფლობელი) ვალდებულია ამის დადასტურება შეასრულოს ლიცენზიის გამცემს და შეასრულოს მასთან დაკავშირებული მოსამართლის ცვლილების განხორციელებიდან 7 სამუშაო დღის განმავლობაში¹. რეესტრის მონაცემების ცვლილების შემთხვევაში იმართება მართვიანი ადმინისტრაციული წარმოება ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის შესაბამისად.

განცხადება ლიცენზიის მისაღებად. სალიცენზიო პირობები - ტანდარტულია, რომ ლიცენზიის მაზიებელისათვის, ლიცენზიის მისაღებად დადგენილია ფიქტობრივი მოქმედებები, რომლითაც ლიცენზია დამატებითი რეგისტრაციის ხასიათს იღებს. ლიცენზირება კი წარმოებს საკანონმდებლო ადმინისტრაციული წარმოების ვისეს შესაბამისად, რომელიც მიმდინარეობს ერთი ტვის განმავლობაში. არის სული ცნობის მიერ დადგენილი, როგორც წინასწარ დადგენილი ადმინისტრაციული ბარიერის შექმნა. კების წარმოებისა და ტანდარტული წარმოების სფეროში ლიცენზია ამჟამად მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით არის მოქმედებითი სანებართვო პირობა. ლიცენზია არ იქნება საკანონმდებლო დავების უწყისობის, იგი სანებართვის მისაღებად დასაბუთებული ერთი დოკუმენტია.

¹ სამუშაო დღის რაოდენობა არ იქნება უწყისობის დასაბუთების დღეები.

saj aro administraciul i warmoeba

L icenziis gacemi s wesi

L icenzia gaicema saj aro administraciul i warmoebis wesiT, roml is dawyebis safuZvel ia L icenziis maZiebl is mier Sesabamis administraciul organoSi gancxadebisa da masze TandarTul i sabuTebis Setana. L icenziis maZiebel i SeiZl eba iyos nebismieri fizikuri an iuridiul i piri, aseve sxva organizaciul i warmonaqmnebi roml ebic ar warmoadgenen iuridiul pirebs (mag., mxanagoba).

ramdenime pirs erTobl ivad SeuZl ia amxanagobis formiT gaerTiandnen da amxanagobis saxel iT moITxovon erTi L icenziis miReba, ristVisac isini ixdian erTad mosakrebel s erTi L icenziis misaRebad. Tumca, rodesac erT L icenzias fl obs amxanagoba da masSi gawevrianebul i erT-erTi daarRvevs sal icenzio pirobebs, es iqneba L icenziis gauqmebis safuZvel i, maT Soris maSinac roca sxva Tanamfl obel ebs ar daurRveviaT pirobebi (igive wesi gamoiyeneba nebarTvis miRebisas).

L icenziis gamcemi organo val debul ia gancxadeba registraciaSi gaataros miRebis dResve da dausvas mas registraciis TariRi da nomeri; ganmcxadebl is moTxovnisas ki, val debul ia dauyovnebl iv gasces cnoba gancxadebis registraciaSi gatarebis Sesaxeb. L icenziis maZiebl is mier wardgenil i gancxadebisa da masze TandarTul i masal ebis miRebasa da registraciaSi gatarebas axdens, rogorc wesi, L icenziis gamcemi organos kancel aria.

maZiebl is mier wardgenil i dokumentacia samsaxuris kancel ariis mier gadaecema L icenziis gamcem sammarTvel os ufross, romelic Tavisi rezol uciiT gaanawil ebs Semosul sakiTxs sammarTvel os TanamSroml ebs Soris.

Tavdapirvel ad, L icenziis gamcemi organo gancxadebis registraciidan 3 dRis vadaSi amowmebs akmayofil ebs Tu ara warmodgenil i gancxadeba da masze TandarTul i masala dadgenil moTxovnebs. moTxovnebi L icenzirebis sferoSi dadgenil ia mxol od kanoniT. administraciul i warmoebis es safexuri gul isxmobs imis Semowmebas, rom gancxadeba Seesabameba Tu ara zogadi administraciul i kodeqsis 78-e da `samewarmeo saqmianobis L icenziisa da nebarTvis gacemis safuZvel ebis Sesaxeb-kanonis me-9 muxl is moTxovnebs; aseve, unda Semowmdes gancxadebas erTvis Tu ara sal icenzio mosakrebl is gadaxdis damadasturebel i qviTari. unda aRiniSnos, rom Sesabamisobis Semowmebisas ar xdeba warmodgenil i dokumentebis ganxil va da igi moicavs ZiriTadad gancxadebis Sinaarsis gacnobasa da TandarTul i dokumentebis CamonaTval is Semowmebas. Sesabamisobis Semowmebisas yuradReba eTmoba Semdeg garemoebes:

1. gancxadeba an masze darTul i masal ebi xom ar aris warmodgenil i ucxo enaze. saqmiswarmoeba L icenziis gamcem organoSi mimdinareobs saxel mwifo (qarTul) enaze da L icenziis maZiebel i val debul ia yvel a dokumenti waradginos qarTul enaze. Tu romel ime dokumenti an Semdgom moTxovnil i dokumenti qarTul enaze ar aris

warmodgenil i, vada maZiebl is mier dacul ad iTvl eba da l icenziis gamcemma organom maZiebel s unda ganuszRvros vada dokumentis Targmnisa da misi sanotaro wesiT dadasturebisaTvis, romel ic ar SeiZl eba iyos 3 dReze nakl ebi. sanotaro wesiT dadasturebul i dokumentis warmodgenamde saqmiswarmeobis vada SeCerebul ad iTvl eba;

2. Tu ganmcxadebl is mier moTxovnil i l icenziis gacema miekuTvneba sxva organos ufl ebamosil ebas, administraciul i organo val debul ia ara ugvianes 5 dRisa gadaugzavnos ganxcadeba da masze TandarTul i sabuTebi ufl ebamosil administraciul organos, roml is Sesaxebac 2 dRis vadaSi Sesabamisi dasabuTebi T administraciul i organo acnobebs ganmcxadebel s;
3. warmodgenil i dokumentaciis dadgenil moTxovnebTan Sesabamisobis Semowmebiasas gamovl indeba saqmis sirTul e anu SesaZl ebel i iqneba Tu ara erTTvian vadaSi gadawyvetil ebis miReba da saWiro xom ar aris vadis gagrZel eba 3 Tvemde. unda aRiniSnos, rom 3 Tvemde gagrZel eba aris maqsimumi (romel ic moicavs erTTvian vadasac) da vadis gagrZel ebis l icenziis gamcemma unda ixel mZRvanel os saqmis sirTul iT, savaraudod ra vadaSi SeZl ebs gadawyvetil ebis miRebas da igi SeiZl eba iyos Tvenaxevari, ori Tve an 10 dRiT gagrZel ebul i da a.S. vadis gagrZel ebis Sesaxeb gadawyvetil eba unda iqnes miRebul i administraciul i aqtis (mag., brZanebis) formiT, roml is gamocemisaTvis cal ke administraciul i warmoeba ar imarTeba. administraciul i aqti unda Seicavdes dasabuTebas, Tu ratom gaxda aucil ebel i vadis gagrZel eba da igi miReba ara ugvianes 7 dRisa ganxcadebis registraciidan. vadis gagrZel ebis Sesaxeb administraciul i aqtis miRebidan ara ugvianes momdevno dRes unda ecnobos maZiebel s, rom vada gagrZel ebul ia da gadaeces mas vadis gagrZel ebis Sesaxeb administraciul i aqtis asl i;
4. Tu dadgenil i dokumentebi ar iqna srul ad wardgenil i, maSin l icenziis gamcemma organom unda mostxovos ganmcxadebel s waradginos aucil ebel i dokumentebi da ganuszRvros maTi wardgenis vada, romel ic ar unda iyos 5 dReze nakl ebi. dokumentebis warmosadgenad gansazRvrul i vada unda iyos gonivrul i, e.i. l icenziis gamcemma organom miaxl oebiT unda gaTval os, Tu ra vadaSi SeZl ebs maZiebel i dokumentebis warmodgenas, gaTval iswinebul unda iqnes real uri viTareba da Tu SesaZl ebel ia, mosmenil iqnes maZiebl is poziciac imis Sesaxeb, Tu ra vadaSi SeuZl ia mas aRniSnul i dokumentis warmodgena. moTxovnaSi konkretul ad unda mieTiTos Tu ra dokumenti an informacia unda warmoadginos maZiebel ma, winaaRmdeg SemTxvevaSi misTvis gansazRvrul i vada gasul ad ar iTvl eba da misi aTvl a daiwyeba moTxovnis dakonkretebias. Tu am vadaSi ar iqna wardgenil i dokumentebi, l icenziis gamcem organos ufl eba aqvs (magram ar aris val debul i) ganmcxadebl is moTxovniT mxol od erTxel , ara umetes 15 dRiT damatebiT gaagrZel os dokumentebis warmodgenis vada. damatebiT moTxovnil i dokumentebis warudgenl oba iwvevs l icenziis moTxovnis Sesaxeb ganxcadebis ganuxil vel ad datovebas. dokumentebis warsadgenad ganmcxadebl isaTvis micemul i damatebiTi vada ar CaiTvl eba saqmis warmoebis saerTo vadaSi, e.i. mocemul SemTxvevaSi saqmi swarmeoba SeCerebul ia. vadis dineba ganaxl deba Sesabamisi dokumentebis

wardgeni dan. gancxadebis ganuxil vel ad datovebisas ganmcxadebel s ufl eba aqvs kvl av mimarTos administraciul organos licenziis misaRebad; aseT SemTxvevaSi saqmismoeba da Sesabamisad vadebis aTvl a iwyeba Tavidan. administraciul warmoebaSi vadis aTvl a iwyeba gancxadebis wardgeni dan.

gancxadebisa da masze TandarTul i masal ebis Sesabamisobis dadgeni dan momdevno 3 dRis ganmavlobaSi unda gamoqveyndes cnoba sajaro gacnobisaTvis dokumentebis wardgenis Sesaxeb. cnobaSi unda mieTiTos:

- a) licenziis gamcemi organo, romel sic mimdinareobs administraciul i warmoeba da misi misamarTi;
- b) licenziis moTxovniT wardgenil i gancxadebis mokle Sinaarsi;
- g) licenziis gacemis an gacemaze uaris Tqmis Sesaxeb administraciul i aqtis gamocemis vada;
- d) nebismieri pirs mier sakuTari mosazrebis wardgebis vada;
- e) nebismieri pirs ufl eba, rom mas mosazrebis wardgenisas SeuZlia ar daasaxelos Tavisi vinaoba;
- v) cnobis gamoqveynebis TariRi.

sajaro gacnobisaTvis dokumentebis wardgenis Sesaxeb cnoba unda gamoqveyndes licenziis gamcemi organos oficial ur beWdviT organoSi. Tu licenziis gamcem organos ara aqvs oficial uri beWdviTi organo, maSin cnoba qveyndeba im beWdviT organoSi, romel ic vrcel deba licenziis gamcemi organos samoqmedo teritoriaze da gamoicema kviraSi erTxel mainc. usaxsrobis an sxva motiviT cnobis beWdviT organoSi gamoqveynebis SeuZl ebl obisas, licenziis gamcemi organo val debul ia sul mcire zemoaRniSnul i cnoba ganTavsos samsaxuris oficial ur dafaze (e.w. stendze), sadac nebismier pirs eqneba SesaZl ebl oba daubrkol ebl ad gaenos mas anu cnoba iseT adgil as unda ganTavsdes, rom misi gacnoba yvel asaTvis xel misawvdomi unda iyos da mis gasacnobad dainteresebul pirs SenobaSi Sesasvl el ad saSvis miReba ar unda dasWir des.

sajaro gacnobisaTvis dokumentebis wardgenis Sesaxeb cnobis gamoqveynebidan 20 dRis vadaSi nebismier pirs ufl eba aqvs licenziis gamcem organoSi gaenos licenziis maZiebl is mier warmodgenil dokumentebisa da sxva dainteresebul i pirebis mosazrebebs, aseve saqmeSi arsebul sxva masal as, gaakeTos amonawerebi, sakuTari xarjiT gadaiRos asl ebi, waradginos sakuTari mosazreba weril obiT, daeswros saqmis zepir mosmenas. mosazrebis wardgena SeuZl ia ara mxol od ganmcxadebel s, aramed sxva nebismier pirsac, romel ic ufl ebamosil ia ar daasaxelos Tavisi vinaoba, e.i. darCes anonimurad. aqve erTmaneTisagan unda gavmij noT nebismieri pirs da nebismieri dainteresebul i pirs cnebebi. nebismieri dainteresebul i piri aris iseTi piri, roml is ufl ebebze an kanonier interesebze licenziis gacema pirdapir da uSual o gavlenas axdens; dainteresebul pirad iTvl eba aseve licenziis maZiebel i. nebismieri piri ki aris iseTi piri, roml is ufl ebebze da interesebze licenziis gacema uSual o gavlenas ar axdens, magram surs gamoxatos Tavisi pozicია licenziis konkretul subieqtze gacemasTan dakavSirebiT. maT Soris mniSvnelovani gansxvavebaa administraciul warmoebaSi monawilebis Tval sazrisiTac: nebismieri piri mosazrebas warmoadgens sajaro gacnobisaTvis dokumentebis wardgenis Sesaxeb cnobis gamoqveynebidan 20 dRis vadaSi da ufl eba aqvs mxol od daeswros zepiri mosmenis sxdomas, xolo nebismier dainteresebul pirs eniWeba ufl eba axsna-ganmar tebiT gamovides zepiri mosmenis sxdomaze.

ganmcxadebel s ufl eba aqvs administraciul warmoebas daeswros piradad an iyos warmodgenil i warmomadgenl iT. warmomadgenel i SeiZl eba iyos nebsmieri qmedunariani fizikuri piri. warmomadgenl obis dros saval debul oa l licenciis gamcemi organosaTvis wardgenil i iyos kanonis Sesabamisad gacemul i da gaformebul i rwmunebul eba (mindobil oba). fizikuri piri s saqarTvel os moqal aqis, ucxo qveynis moqal aqis an moqal aqebis armqone piri s mier gacemul i rwmunebul eba unda damowmdes sanotaro wesiT. rwmunebul ebas iuridiul i piri s an sxva organizaciis saxel iT gascems direqtori an is piri, romel sac wesdebiT eniWeba aseTi ufl ebamosil eba. iuridiul i piri s mier gacemul i rwmunebul ebas sanotaro damowmeba ar esaWiroeba da sakmarisia misi moTavseba iuridiul i piri s satitul o furcel ze. rwmunebul ebis garda, warmomadgenel ma SeiZl eba monawil eoba miRos daval ebis xel Sekrul ebiTac. daval ebis xel Sekrul ebas sanotaro wesiT damowmeba ar esaWiroeba, maSinac ki, roca misi erT-erTi mxare fizikuri piria.

ganmcxadebel s licenciis gacemis an gacemaze uaris Tqmis Sesaxeb gadawyvetil ebis gamocemamde weril obiTi saxiT SeuZl ia acil eba ganucxados licenciis gamcemi organos Tanamdebobis piri s, romel sac kanonis Sesabamisad ara aqvs ufl eba monawil eobas iRebdes administraciul warmoebaSi. saqmis zepiri mosmenis sxdomaze acil ebis Taobaze Suamdgoml oba SeiZl eba dayenebul iqnes zepiradac. acil ebis safuZvel ia, Tu administraciul warmoebaSi monawil eobas iRebs is Tanamdebobis piri, romel ic:

- a) TviTon aris dainteresebul i mxare saqmeSi;
- b) saqmeSi monawil e dainteresebul i mxaris an misi warmomadgenl is naTesavia (mocemul SemTxvevaSi naTesavebad iTvl eba: pirdapiri xazis naTesavi; meuRI e, meuRI is da-Zma da pirdapiri xazis naTesavi; aRmaval i xazis pirdapiri naTesavis da-Zma; da_Zma, maTi meuRI eebi da Svil ebi);
- g) saqmeSi monawil e dainteresebul i mxaris warmomadgenel ia;
- d) iyo eqsperti mocemul saqmesTan dakavSirebiT;
- e) SromiT urTierTobaSi saqmeSi monawil e dainteresebul mxaresTan;
- v) TviTon, an misi oj axis wevri fl obs aqciebs an sawesdebo kapital is wils im sawarmoSi, romel ic warmoadgens dainteresebul mxares;
- z) saqmeSi monawil e dainteresebul i mxaris an misi warmomadgenl is oj axis wevria.

nebsmieri piri s mier mosazrebi s warmodgenis vadis gasvl idan (anu sajaro gacnobisaTvis dokumentebis wardgenis Sesaxeb cnobis gamoqveynebidan 20 dRis Semdeg) 5 dRis vadaSi imarTeba saqmis zepiri mosmena. zepiri mosmenis gamarTvis Sesaxeb maZiebel s unda ecnobos zepiri mosmenis sxdomis gamarTvamde 7 dRiT adre mainc da mowveul iqnes zepir mosmenaSi monawil eobis misaRebad. mosawvev uwyebaSi unda mieTiTos administraciul i organos ufl ebamosil eba _ saqme ganxil os da gadawyvitos dainteresebul i mxaris monawil eobis gareSec.

l licenciis gamcemi organo val debul ia ganumartos ganmcxadebel s misi ufl ebebi da moval eobebi, gaacnos gancxadebis ganxil vis wesi da vada, miuTiTos gancxadebaSi daSvebul i Secdomis Sesaxeb.

l licenciis gamcemi organo l licenciis Taobaze gadawyvetil ebas iRebs mxol od zepiri mosmenis gamarTvis safuZvel ze, roml is xangrZl ivoba,

rogorc wesi, ar unda aRematebodes erT samuSao dRes. I licenciis gamcemma organom unda gamoikvl ios yvel a wardgenil i dokumenti, mousminos gamcxadebel sa da administraciul warmoebaSi monawil e sxva dainteresebul pirs, ganxil os maZiebl is anda misi warmomadgenil is mier dayenebul i Suamdgoml obebi (acil ebis, mtkicebul ebaTa wardgenis da a.S). Tu eqspertiza hqonda daniSnul i, ufl eba aqvs sxdomaze gamoizaxos eqsperti da kiTxvebi dausvas mis mier warmodgenil daskvnasTan dakavSirebiT. eqspertisaTvis kiTxvis dasmis ufl eba aqvs maZiebel sa da saqmeSi CarTul dainteresebul pirsac. sxdomaze SeiZl eba gamoZaxebul iqnen mowmeebi ama Tu im faqtis dasadasturebl ad.

zepiri mosmenis sxdoma saj aroa da nebismier pirs aqvs ufl eba daeswros mas, Tumca sxdomaze gamosvl is ufl ebiT sargebl oben maZiebel i da dainteresebul i piri. sxdomaze dgeba oqmi, sadac aRiniSneba saqmis mimdinareoba, ganxil vis dro da adgil i, sxdomaze monawil e mxareebi, eqspertebisa da mowmebis vinaoba, gansaxil vel i sakiTxis mokl e aRwera. oqms xel s awers sxdomis Tavmj domare da mdivani.

gadawyvetil eba I licenciis gacemis an gacemaze uaris Tqmis Sesaxeb miiReba saqmeze yvel a garemoebis dadgenis, mtkicebul ebebis gamokvl evis, Sefasebisa da warmodgenil i argumentebis urTierTSej erebis safuZvel ze. gadawyvetil eba I licenciis gacemis an gacemaze uaris Tqmis Sesaxeb miiReba individual uri administraciul i aqtis saxiT gancxadebis dadgenil moTxovnebTan Sesabamisobis Semowmebi dan 1 Tvis vadaSi, zepiri mosmenis gamarTvidan 10 dRis vadaSi. administraciul i aqti SeiZl eba gamoices brZanebis, gankargul ebis an gadawyvetil ebis saxiT. administraciul i aqti gamoicema weril obiT da Zal aSi Sedis gamoqveynebis momentidan. gamoqveynebis mimarT gamoiyeneba igive wesebi, rac saj aro gacnobisaTvis dokumentebis wardgenis Sesaxeb cnobis gamoqveynebisaTvis aris dadgenil i. I licenciis Taobaze miRebul i aqtis gamoqveyneba saval debul oa. konkretul ad Tu ra saxiT iqneba administraciul i aqti gamocemul i (brZanebis, gankargul ebis, dadgenil ebis da a.S.), es damokidebul ia I licenciis gamcemi organos debul ebaze. I licenzia (sal icenzio mowmoba) gai cema administraciul i aqtis gamocemi dan 3 dRis vadaSi.

informacia I licenciis gacemis an gacemaze uaris Tqmis Sesaxeb unda gamoqveyndes administraciul i aqtis gamocemi dan 10 dRis vadaSi oficial ur beWdviT organoSi _ `saqarTvel os sakanonmdebl o macneSi~. gamosaqveynebel i informacia moicavs mokl e weril obiT publikacias, sadac iqneba aRniSnul i I licenciis mfl obel is an im piris saxel wodeba, romel sac uari eTqva I licenciis gacemaze (organizaciul -samarTl ebrivi formis miTiTebiT, aseTi subieqtis arsebobis SemTxvevaSi, mag., ind. mewarme, Sps, ss, sps.), gamcemi organos dasaxel eba, brZanebis nomeri da TariRi, roml iTac gadawyvetil eba iqna miRebul i, gacemis SemTxvevaSi I licenzi rebul i saqmianobis saxeoba da I licenciis moqmedebis vada.

administraciul i organos gadawyvetil eba I licenciis gacemis, aseve I licenciis gacemaze uaris Tqmis, misi moqmedebis SeCerebis an ganaxl ebis an/da gauqmebis Sesaxeb warmoadgens administraciul aqts, romel ic unda Seicavdes Semdeg rekvizitebs:

- a) administraciul i aqtis saxes (mag., brZaneba #);
- b) gamomcem organos dasaxel ebas;
- g) administraciul i aqtis saTaurS (mag., brZaneba # I licenciis gacemis Sesaxeb an I licenciis gacemaze uaris Tqmis Sesaxeb);

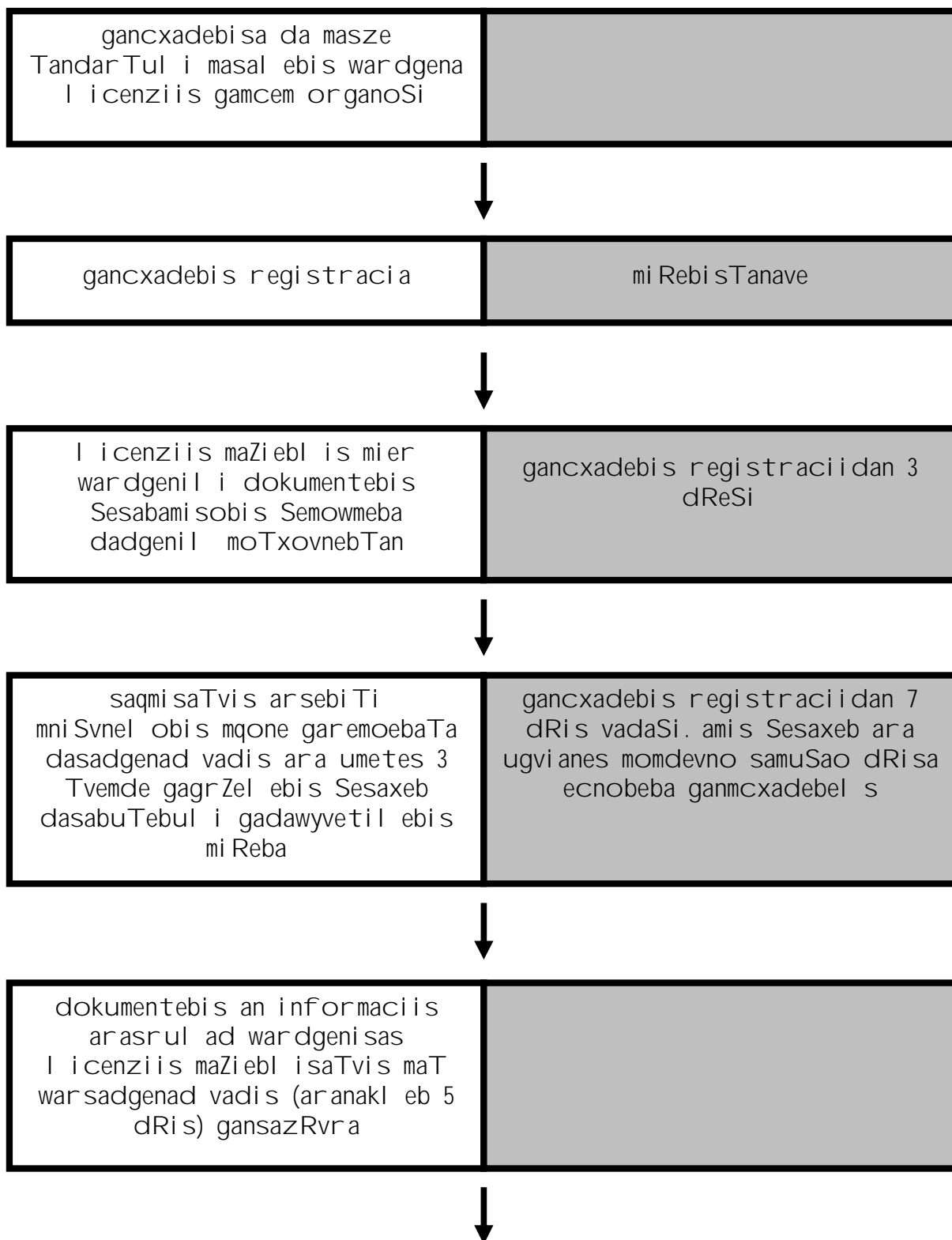
- d) ufl ebamosil i Tanamdebobis piris gvars, saxel sa da xel moweras;
- e) gamocemis drosa da adgil s;
- v) administraciul i aqtis gamomcemi organos mier miniWebul sareregistracio nomers;
- z) administraciul aqtSi unda mieTiTos is organo, romel Sic SeiZl eba am aqtis gasaCivreba, misi misamarTi da saCivris wardgenis vada (mag., `brZaneba Licenziis gacemis Sesaxeb SeiZl eba 1 Tvis vadaSi gasaCivrdes saminstroSi, Semdeg misamarTze...-).

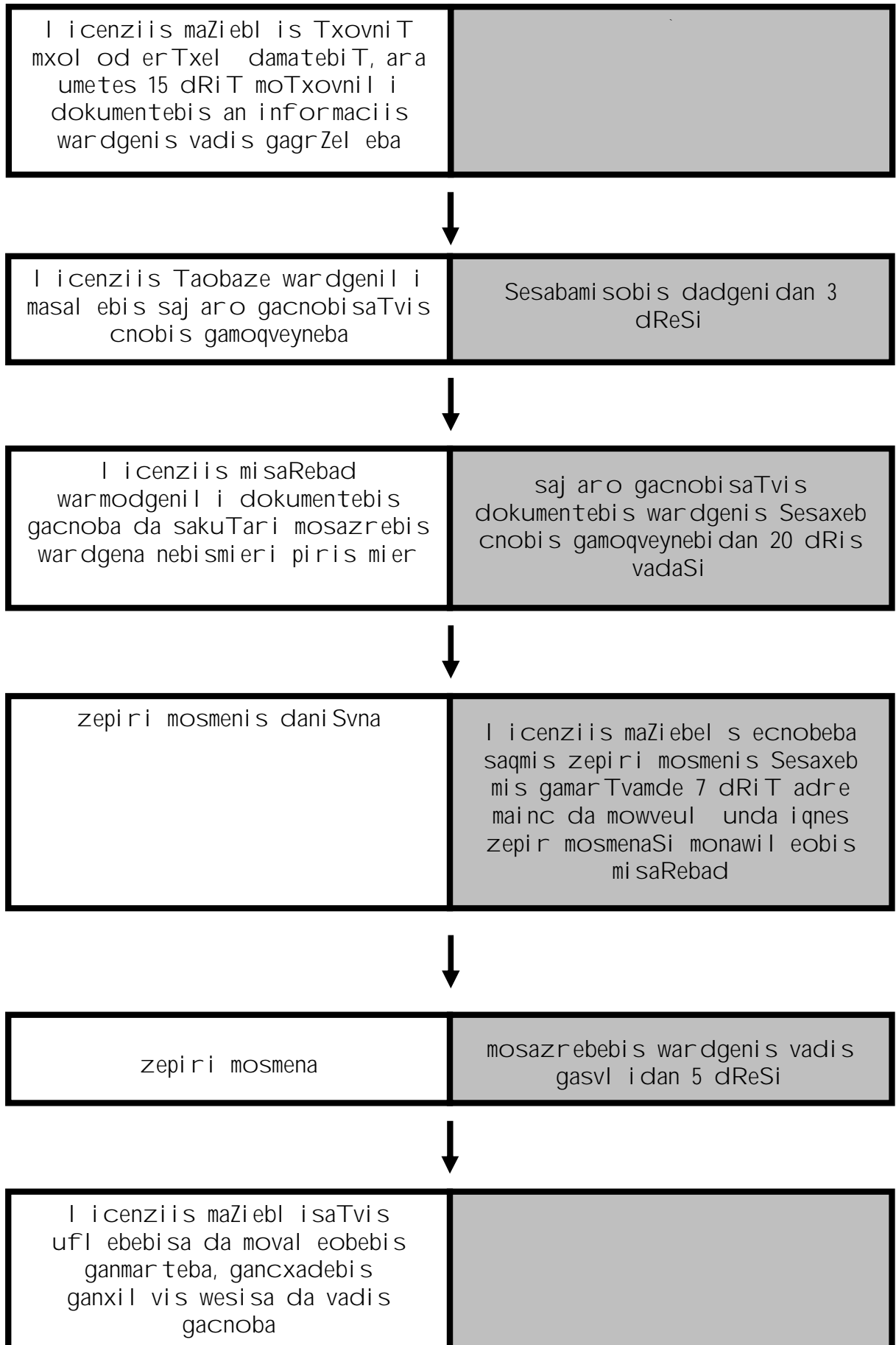
administraciul i warmoebis dadgenil i vadis darRveva CaiTvl eba Licenziis gacemaze uaris Tqmad, roml is gasaCivrebac SesaZl ebel ia.

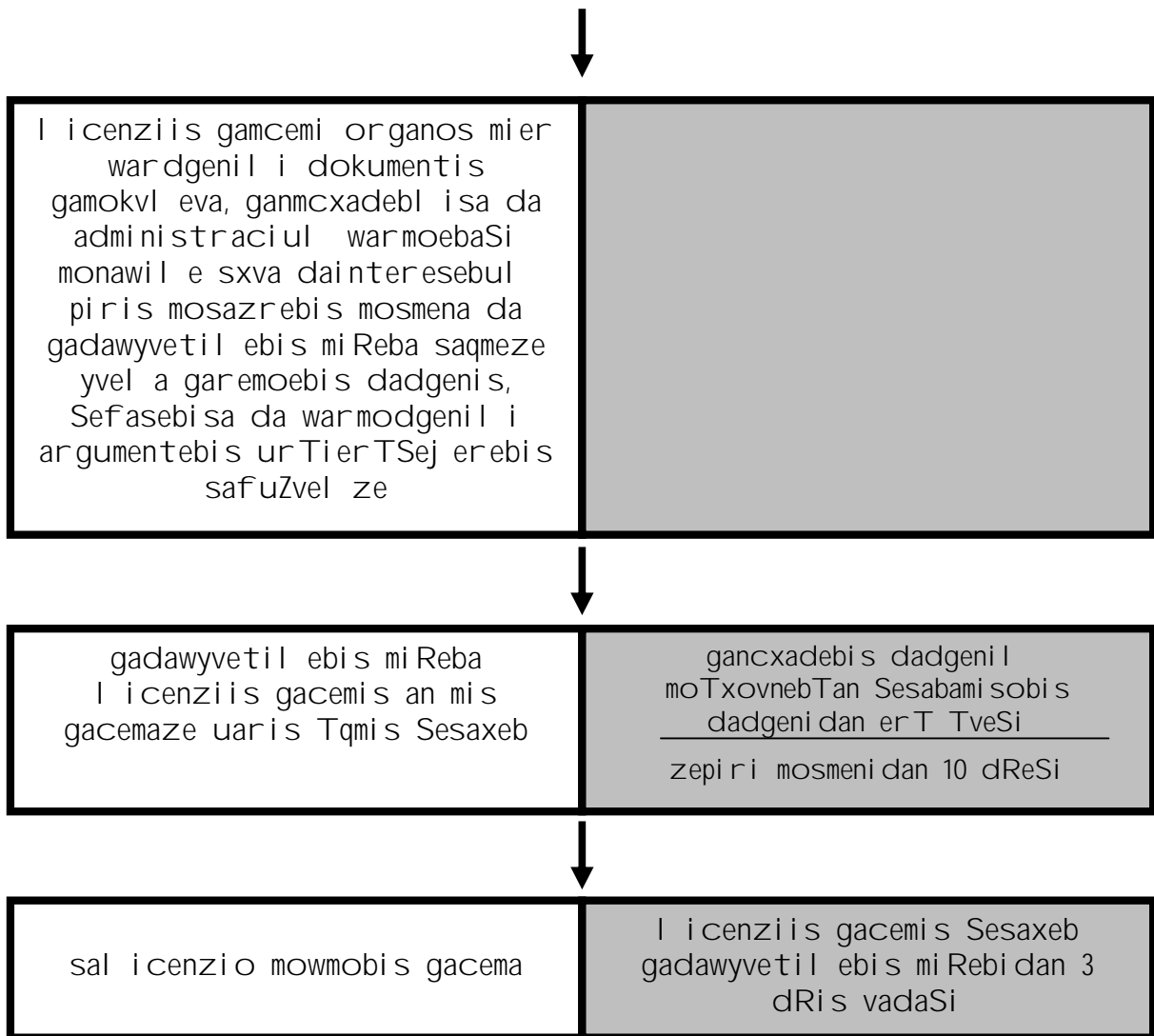
administraciul i warmoebisas darRveul i anu gaSvebul i vadis aRdgena SesaZl ebel ia, Tu vadis gaSveba moxda sapatio garemoebebis arsebobisas, rogoricaa dauZl evel i Zal a (miwisZvra, wyal didoba an a.S.), Licenziis maZiebl is avadmyofoba anda sxva sapatio mizezi da Licenziis gamcemi organos bral i. gaSvebul i vadis aRdgenisaTvis Licenziis maZiebel ma weril obiTi gancxadebiT unda mimarTos sapatio garemoebebis aRmofxvridan ara ugviales 15 dReSi da unda daadasturos sapatio garemoebebis arsebobas gancxadebaze avadmyofobis cnobis darTviT da sxva. Licenziis gamcemi organo gaSvebul i vadis aRdgenis gancxadebas ganixil avs 5 dRis vadaSi da iRebs erT-erT Semdeg gadawyvetil ebas (administraciul i aqtis formiT): vadis aRdgenis an vadis aRdgenis dauSvebl obis Sesaxeb.

saj aro administraciul i warmoeba
I icenziis gacemis Taomaze

s q e m a

I licenziis gacemaze uaris Tqmis safuZvl ebi

I licenzia ar gaicema, Tu:

- I licenziis maZieblis mier warmodgenil i dokumentacia ar akmayofil ebs I licenziis misaRebad kanoniT dadgenil pirobebs.

aqve unda aRini Snos, rom kvebis produqtebisa da Tabaqos warmoebis sferoSi am safuZvel iT uari ver eTqmeba verc erT maZiebel s, vinc I licenziis gamcems warudgens sworad Sedgenil ganxadebas da gadaxdis sal icenzio mosakrebel s, radganac sxva sal icenzio piroba ar aris dawesebul i.

- I licenziis maZiebel i iTxovs I licenzias, romel ic gauqmebul ia da gauqmebidan ar gasul a erTi wel i;
- I licenziis maZiebel s SeuCerda am sferoSi miRebul i I licenziis moqmedeba da ar aRmofxvril a I licenziis SeCerebis safuZvel i.

akrZal ul ia I licenziis gacemaze uaris Tqma gasacemi I licenziis raodenobis SezRudvis motivi T.

nebismeri piri, romelic akmayofil ebs salicenzio pirobebs, unda gaices licenzia. kvebis produqtebis da Tambaqos warmoebis sferosi samomxmarebl o bazari ar aris SezRuduli da dauSvebelia, licenziis gamcemma organom CaTvalos, rom garkveuli raodenobis licenziis meti ar aris saWiro da am mizeziT uari uTxras ganmcxadebels.

salicenzio mowmobis dakargvan dazianeba

salicenzio mowmobis dakargvis an dazianebis SemTxvevaSi licenziis mflobelilicenziis gamcems mimarTavs werilobiTilicenziis gamcxadebiT salicenzio mowmobis dublikatis miRebis Taobaze.

salicenzio mowmobis dublikatis mosakrebliganisazRvrebasalicenzio da sanebarTvo mosakreblis Sesaxeb- saqarTvelos kanonit.

salicenzio mowmobis dublikatis mosakrebeli Seadgens 10 lars.

licenziis gamcemi gancxadebis miRebidan 2 dReSi gascems salicenzio mowmobis dublikats. Sesabamisi informacia Seitaneba uwyebriv da saxel mwi fo salicenzio reestrSi.

dublikatis gacemasTan dakavSirebit licenziis gamcemi organo zogadi administraciuli kodeqsis Sesabamisad warmarTavs martiv administraciul warmoebas.

salicenzio mowmobis dublikats aqvs isetive iuridiuli Zala, rogoric mis dedans.

licenziis dublikatis gacemasTan dakavSirebit saxel mwi fo organoebisatvis xSir SemTxvevaSi gaurkvevelia Turaris licenziis dublikati: es aris licenziis qseroasli, licenziis axali mowmoba Tusxvaram. gaurkvevl obas Turertgvar dabneulobas iwvevis faqti, rom salicenzio mowmoba (licenzia) aris mkacri aRricxvis dokumenti, romelic Seicavs specialur rekvizitebs (specialur nomrebs, gamcemi TariRsa da a.S.), romelic gansakuTrebuli wesiT bardeba licenziis organos da pasuxismgebelia mis TiToeul calze. licenziis dublikati aris Cveulebriv axali salicenzio mowmoba, im gansxvavebit, rom masze Tval saCino adgilas aRiniSneba warwera: `dublikati- an `asli-. rac Seexeba numeracias: licenzia warwerit `dublikati- iqneba adre dakarguli Tudazianebulilicenziis Semcveli axali dokumenti Tavisi nomrit, romlis numeracia bunebrivia ar emTxveva dakarguli Tudazianebulilicenziis nomers Sesazlebelia saertod SemuSavdes dublikatisatvis axali salicenzio mowmobis forma da saTanado wesiT damtkicdes igi.

licenziis moqmedebis SeCereba da ganaxleba

licenziis gamcemi iRebs gadawyvetil ebas licenziis moqmedebis SeCerebis Sesaxeb, Tud licenziis mflobelil arRvevs kanonit dadgenil salicenzio pirobebs.

Tu licenziis SeCerebis Sesaxeb gadawyvetil ebis miRebis dayovnebam SeiZleba arsebiti ziani miayenos saj aro an kerZo interesebs, licenziis gamcemi ufl ebamosilia administraciuli warmoebis gareSe miiRos dasabuTebuli gadawyvetileba licenziis moqmedebis SeCerebis Sesaxeb.

gadawyvetil eba l icenziis mfl obel s unda ecnobos ara ugvianes momdevno samuSao dRisa.

l icenziis gamcemi l icenziis moqmedebis SeCerebis Sesaxeb gadawyvetil ebaSi miuTiTebS kanoniT dadgenil sal icenzio pirobebs, romel Ta Sesrul ebac (gamosworebac) gamoiwvevs l icenziis moqmedebis ganaxl ebas.

l icenziis moqmedeba SeCerdeba SeCerebis gamomwvevi mi zezebis aRmofxvramde, magram ara umetes 3 Tvisa.

l icenziis moqmedebis SeCerebis Sesaxeb gadawyvetil eba SeiZl eba gasaCivrdes zemdgom Tanamdebobis pirTan, zemdgom administraciul organoSi an/da sasamarTl oSi.

l icenziis moqmedeba ganaxl deba l icenziis ganaxl ebis Sesaxeb administraciul i aqtis safuZvel ze. l icenziis gamcemi ufl ebamosil ia l icenziis moqmedebis ganaxl ebis administraciul i warmoebis dasrul ebamde, wardgenil masal ebze dayrdnobiT, ganaaxl os l icenziis moqmedeba.

Tu l icenziis moqmedebis SeCereba an l icenziis gauqmeba zians ayenebs, sazogadoebriv an saxel mwifo interesebs, l icenziis mfl obel s, kanonis safuZvel ze, ufl eba aqvs garkveul i vadiT gaagrZel os l icenziit gaTval iswi nebul i saqmi anoba l icenziis gamcemis zedamxedvel obi T.

l icenziis Taobaze gadawyvetil ebis zemdgom organoSi an sasamarTl oSi gasaCivreba ar iwvevs arsebul i gadawyvetil ebis SeCerebas, Tu l icenziis gamcemi, saCivris ganxil vel i organo an sasamarTl o ar miirebs sxva gadawyvetil ebas.

l icenziis gauqmeba

l icenziis gacemaze gadawyvetil eba gauqmdeba, Tu:

- igi gasca araufl ebamosil ma organom an pirma;

kvebis produqtebisa da Tambaqos warmoebis sferoSi l icenziis gamcemi ufl ebamosil i organo gani sazRvreb a `kvebis produqtebisa da Tambaqos warmoebis l icenziisa da nebarTvis gacemis Sesaxeb- kanoniT, xol o l icenziis gamcemi ufl ebamosil i piri ki, l icenziis gamcemi organos debul ebi T.

- igi ewinaaRmdegeba kanons an arsebiTad irRveva l icenziis momzadebis an gamocemis kanonmdebl obi T dadgenil i moTxovnebi;

l icenzia gauqmdeba, Tu igi gai ca iseT saqmi anobaze, romel ic kanoniT aris akrZal ul i. l icenziis gauqmebis damouki debel i safuZvel ia misi gacemis wesis arsebiTi darRveva. kanoniT pirdapir gani sazRvra, rom l icenzia unda gai ces sajaro administraciul i warmoebis wesi T. sajaro administraciul i warmoebaSi (l icenziis gacemis wesi) `arsebiTi moTxovnebi darRvevad- iTvl eba Tu ar gamoqveynda cnoba sajaro gacnobisaTvis dokumentis wardgenis Sesaxeb, maZiebel i da sxva dainteresebul i pirebi ar iqnen mowveul i saqmis zepir mosmenaze, maZiebel s ar ecnoba saqmis ganxil vis vadis gagrZel ebis Sesaxeb, l icenziis gacemis an gacemaze uaris Tqmis Sesaxeb aqti gamoica Sesabami sobis dadgeni dan 1 Tvis

gasvl is Semdeg, dairRva mosazrebebis wardgenis 20 dRiani vada; administraciul i aqti licenziis gacemis an gacemaze uaris Tqm is Sesaxeb ar gamoqveynda.

- licenziis gauqmeba pirdapir miTiTebul ia kanonSi;
- arsebobs axl ad aRmoCeni li an axl ad gamovl enil i garemoeba, agreTve Sesabamisi samecniero-teqnikiuri aRmoCena an gamogoneba, rac licenziis gamcems arTmevs SesaZl ebl obas gamosces aseTi administraciul i aqti da licenziis moqmedebam SeiZl eba mniSvnel ovani ziani miayenos saxel mwifo an sazogadoebriv interesebs;
- arsebobs licenziis mfl obel is moTxovna, rom mas gauuqmon licenzia;
- saxezea licenziis mfl obel is gardacval eba (dadgenil i wesiT gardacvl il ad an ugzo-ukvl od dakargul ad aRiareba an qmeduunarod cnoba) anda likvidacia;

licenziis mfl obel is gardacvl il ad gamocxadebis, ugzo-ukvl od dakargul ad aRiarebis, qmeduunarobis aRiarebis an likvidaciis safuZvl iT licenzia gauqmdeba maSin, Tu warmodgenil i iqneba TiToeul i am safuZvl is Sesaxeb sasamarTl o gadawyvetil eba; TiToeul i zemoaRni Snul i faqti (licenziis maZiebl is gamocxadeba, qmeduunarod aRiareba, ugzo-ukvl od dakargul ad aRiareba, xol o iuridiul i piriS SemTxvevaSi ki _ likvidacia) dadgenil i unda iyos sasamarTl os mi er.

- licenziis moqmedebis SeCerebis vada gasvl ia da ar aRmoifxvra misi SeCerebis safuZvl i;

sal icenzio pirobebis darRvevis as licenziis gamcemi organo aCerebs licenziis moqmedebas ara umetes 3 Tvis vadiT. am vadaSi darRveul i sal icenzio pirobebis gamousworebl oba iqneba licenziis gauqmebis safuZvl i.

- gauqmda an SeiCval a Sesabamisi normatiul i aqti, rac administraciul organos arTmevs SesaZl ebl obas gamosces aseTi administraciul -samarTl ebrivi aqti da administraciul i aqtis moqmedebam SeiZl eba mniSvnel ovani ziani miayenos saxel mwifo an sazogadoebriv interesebs. aseT SemTxvevaSi dai nteresebul mxares, romel sac ziani miadga, misi moTxovnis safuZvl ze mi ecema anazRaureba.

licenziis gamcemi licenziis gauqmebis Sesaxeb gadawyvetil ebas iRebs licenziis gacemisaTvis dadgenil i wesiT.

Tu licenziis moqmedebis SeCerebis vadis gasvl isas ar aRmoifxvra misi SeCerebis safuZvl i an Tu gadawyvetil ebis miRebis dayovnebam SeiZl eba arsebiTi ziani miayenos saj aro an kerZo interesebs, licenziis gamcemi val debul ia 3 dReSi mi iRos dasabuTebul i gadawyvetil eba licenziis gauqmebis Sesaxeb. licenziis gamcemi licenziis mfl obel s dauyovnebl iv Seatyobinebs licenziis gauqmebis Taobaze administraciul i warmoebis dawyebis Sesaxeb.

nebarTva

licenziisagan gansxvavebiT, nebarTvebi gaicema martivi administraciul i warmoebiT, romelic satanado gancxadebis wardgenidan 15 dRis vadaSi unda dasrul des. aRniSnul i procedurisas aRar xdeba maZiebl is mier Setanil dokumentebze mosazrebebis warmosadgenad 20 dRiani vadis daweseba, Tumca nebarTvis maZiebel srCeba administraciul procedurebSi monawil eobis, Tavisi mosazrebebis gamoTqmis, saqmis masal ebis gacnobis, asl ebis gadaRebis, mtkicebul ebebis wardgenis, Suamdgomlobebis dayenebis ufl eba. mniSvnelovania is faqtic, rom nebarTvis gacemisas misi gamcemi organo ar aris SezRudul i procedurul i vadebis mkacrad dacviT da SeuZlia nebarTva Semosul i masal ebis mocul obisa da xasiaTis gaTval iswinebiT gasces maqsimal urad umokles vadaSi. es gansakuTrebiT mniSvnelovania mewarmeTa interesebisatvis, radganac maTeZl evaT saqmianobis ufro adre dawyebis SesaZlebl oba.

kvebis produqtebisa da Tambaqos warmoebis sferoSi moqmedi kanonmdebl obiT is pirobebi, romlebic Sinaarsobrivi da Tvisobrivi Tval sazrisiT unda iyos salicenzio pirobebi, mocemulia sanebarTvo pirobebad, rac Tavisi mxriv Sromatevadi saqmianobaa. aseve Tu davumatebt imasac, rom adgilze Sesamowmebelia sanebarTvo pirobebi, TviTon sferoSi moRvawe mewarmeTa speqtri sakmaod farToa, Znel ad warmosadgenia, rom nebarTvis gamcemi organo Caetios 15 dRian vadaSi da ar warmoiqmnas nebarTvis gasacemad saqmiswarmoebis vadis gagrZel ebis SesaZlebl oba.

kanonis umTavres mizans mewarmeTa ufl ebebis da interesebis dacvasTan erTad warmoadgens momxmarebel Ta ufl ebebis dacvac, amitom kanonSi Cadebulia sanebarTvo pirobebis adgilze Semowmebis instituti. imisaTvis raTa Semowmebul iqnes, mewarmis mier warmodgenil i dokumentacia Seesabameba Tu ara sinamdvil es, nebarTvis gacemamde, nebarTvis gamcemi organo ufl ebamosilia komisiuri wesiT, nebarTvis maZiebl is TandaswrebiT Seamowmos zemoaRniSnul i pirobebi da Seadginos daskvna. Tu Semowmebis dros dadginda, rom faqtsobrivi mdgomareoba ar Seesabameba kanonIT dadgenil moTxovnebs, es gaxdeba nebarTvis gacemaze uaris Tqmis safuZveli. rac Seexeba mewarmis Semdgom kontrols, is ukve ganxorciel deba "samewarmeo saqmianobis kontrolis Sesaxeb" kanonis Sesabamisad da makontrol ebel i sawarmoSi Sesvla da Semowmebas SeZlebs mosamarTli is brZanebis safuZvelze.

nebarTvis saxeebi

kvebis produqtebis da Tambaqos warmoebis licenziisa da nebarTvis gacemis Sesaxeb- kanonIT gansazRvrulia sanebarTvo saqmianobis (warmoebis) Semdegi saxeebebi:

1. alkoholiანი სასმელები და ეთილის სპირტის საუარმოები, რომლებსაც ხორციელდება:
  - a) ყურძნის გადამუშავება და რვინომასალის დამზადება;
  - b) მსრალი რვინის დამზადება ან/და ცამოსხმა;

- g) sufris naxevrad mSral i, naxevrad tkbil i da tkbil i Rvinoebis damzadeba an/da Camosxma;
- d) natural uri naxevrad mSral i, naxevrad tkbil i da tkbil i Rvinoebis damzadeba an/da Camosxma;
- e) cqrial a Rvinis damzadeba;
- v) SuSxuna Rvinis damzadeba;
- z) Semagrebul i da aromatizebul i Rvinoebis damzadeba an/da Camosxma;
- T) brendis spirtis gamoxda an/da davargeba;
- i) brendis damzadeba an/da Camosxma;
- k) nedl i spirtis damzadeba;
- l) spirti reqtifikatis damzadeba;
- m) aryis damzadeba an/da Camosxma;
- n) liqioris, nayenebisa da magari sasmel ebis damzadeba an/da Camosxma;
- o) eTil is spirtis gamoyenebiT dabal al kohol iani sasmel ebis damzadeba an/da Camosxma;
- p) xil kenkrovani Rvinoebis damzadeba an/da Camosxma;
- J) Zmr is damzadeba an/da Camosxma.

-
- o sanebarTvo saqmi anobis saxeobebze nebarTvas gascems _ vazisa da Rvini s departamenti _ `samtresti -

2. l udis, ual kohol o sasmel ebisa da wyl is sawarmoebi, roml ebSic mzaaddeba:

- a) l udi, ual kohol o sasmel ebi da wyl i;
- b) mineral uri wyl ebi;
- g) buraxi;
- d) naxSirorJangi gazirebul i sasmel ebisaTvis².

-
- o sanebarTvo saqmi anobis saxeobebze nebarTvas gascems _ sofl is meurneobisa da sursaTis saministros departamenti _ `saqmi nxil wyl i -

3. sxva saxis kvebis produqtebisa da Tambaqos produqciis sawarmoebi, roml ebSic xorciel deba:

- a) Cais gadamuSaveba an/da dafasoeba;
- b) yavis gadamuSaveba an/da dafasoeba;
- g) fqvil isa da burRul is damzadeba an/da dafasoeba;
- d) pur-funTuSeul isa da makaronis damzadeba an/da dafasoeba;
- e) Saqris damzadeba an/da dafasoeba;
- v) Tafl isa da saxamebel -badagis damzadeba an/da dafasoeba;
- z) Saqrovani da fqvil ovani sakonditro nawarmis damzadeba an/da dafasoeba;
- T) xil isa da kakl is gadamuSaveba an/da dafasoeba;
- i) bostneul isa da sokos gadamuSaveba an/da dafasoeba;
- k) xorcisa da xorcis produqtebis warmoeba an/da dafasoeba;
- l) rZisa da rZis produqtebis warmoeba an/da dafasoeba;
- m) mcnareul i zeTebis damzadeba an/da dafasoeba;
- n) cxi mebis damzadeba an/da dafasoeba;
- o) Tevzisa da zRvis sxva produqtebis gadamuSaveba an/da dafasoeba;
- p) sagemovno produqtebis damzadeba an/da dafasoeba;
- J) sakvebdanamatebis damzadeba an/da dafasoeba;
- r) Tambaqos gadamuSaveba an/da dafasoeba;

---

² am saxeobis produqciis warmoeba ar saWi roebis l icenzi rebas.

s) bavSvTa kvebis produqtebis damzadeba an/da dafasoeba.

- o sanebartvo saqmianobis saxeobebze nebartvas gascems _ kvebis produqtebis eqspertizisa da monitoringis samsaxuri

aWaris avtonomiur respublikaSi nebartvas gascems aWaris avtonomiuri respublikis soflis meurneobisa da sursatis saminstros saqveuwyebodawesebul eba _ kvebis produqtebis eqspertizis, monitoringisa da licenzierebis aWaris samsaxuri.

gancxadeba nebartvis misarebad. sanebartvo pirrobebi

nebartvis misarebad maZiebeli gancxadebit mimartavs nebartvis gacemaze ufl ebamosil uwyebas.

gancxadebaSi aRini sneba:

- nebartvis gamcemi organos dasaxel eba, romel sac mimartavs ganmcxadebeli;
- ganmcxadeblis vinaoba da misamarti (samewarmeo reestris monacemebi);

fizikuri piri SemTxvevaSi _ saxeli, gvari da misamarti; ind. mewarmis iuridiuli piri SemTxvevaSi: organizaciuli - samartlebrivi forma saxelwodebiturt, iuridiuli misamarti, maregistrirebeli organo, registraciis TariRi da nomeri, xel mZrvaneli piri anu direktori an wesdebit gansazRvruli sxva piri.

- Tu romeli nebartvis miRebas moixovs maZiebeli;
- moixovna nebartvis vadis Sesaxeb;
- gancxadebis wardgenis TariRi da ganmcxadeblis xel mowera;
- TandarTuli sabutebis nusxa.

gancxadebas unda daertos:

- Sesabamisi sferos licenziis momobis asli;
- cnoba (informacia) sawarmoo obieqtis ganTavsebis adgilis (adgil mdebareobis) Sesaxeb;
- informacia teqnologiur procesebze pasuxismgebel pirTa (piris) kvalifikaciis Sesaxeb (kvalifikaciis damadasturebeli dokumentis asli);
- informacia warmoebis materialur-teqnikuri bazis arsebobis Sesaxeb (aRweril obiti Camonati);
- mewarmis mier damtkicebuli da moqmedi standartebis moixovnebis Sesabamisad damusavebuli teqnologiuri instruqcia;
- informacia produqciis xarisxis Sidasawarmoo kontrolis sistemis arsebobis Sesaxeb (rZis gadamamusavebeli sawarmosatis _ mikrobiologiuri laboratoris, boqsis, dedoebis mosamzadebeli ubnis, qimikos-analitikosis, mikrobiologiis arsebobis mititebit);
- saxelmwifo sanitariuli zedamxedvelobis inspeqciis mier gacemuli dokumenti obieqtis sanitariul-higienuri normebisa da wesebis moixovnebtan Sesabamisobaze;
- sanebartvo mosakreblis gadaxdis damdasturebeli sabuti.

mosakrebl is gadaxdis damadasturebel i sabuTi aris romel ime bankis mier gacemul i `sagadasaxado daval eba- an `sal aros Semosavl is orderi-, romel Sic aRni Snul i iqneba, rom gansazRvrul i odenobis Tanxa gadaxdil ia nebarTvis gamcemi organos angari Sze. Tu mosakrebl is gadaxdis damadasturebel i sabuTidan irkveva, rom mosakrebel i gadaxdil ia imaze meti odenobi T, rac dadgenil ia kanoni T, nebarTvis gamcemi organo val debul ia zedmetad gadaxdil i Tanxa dauyovnebl iv ukan daubrunos nebarTvis maZiebel s. dabruneba unda moxdes ara ugvianes nebarTvis gacemis an gacemaze uaris Tqmis Sesaxeb gadawyvetil ebi s mi Rebi sas.

nebarTvis mi saRebad sxva pi robebi s daweseba akrZal ul ia

sanebarTvo mosakrebel i gansazRvrul ia `sal icenzio da sanebarTvo mosakrebl ebi s Sesaxeb- saqarTvel os kanoni T.

sanebarTvo mosakrebl ebi

sanebarTvo saxeobebi		mosakrebl is odenoba (lari)		
		1 weli	2 weli	3 weli
	al koholiani sasmel ebisa da eTil is spirtis sawarmoebi, roml ebSic xorciel deba:			
1	yurZnis gadamuSaveba da Rvinomasal is damzadeba	150	300	450
2	mSral i Rvinis damzadeba an/da Camosxma	150	300	450
3	sufris naxebrad mSral i, naxebrad tkbili da tkbili Rvinoebis damzadeba an/da Camosxma	150	300	450
4	natural uri naxebrad mSral i, naxebrad tkbili da tkbili Rvinoebis damzadeba an/da Camosxma	150	300	450
5	cqrial a Rvinis damzadeba	150	300	450
6	SuSxuna Rvinis damzadeba	150	300	450
7	Semagrebuli da aromatizebul i Rvinoebis damzadeba an/da Camosxma	150	300	450
8	brendis spirtis gamoxda an/da davargeba	150	300	450
9	brendis damzadeba an/da Camosxma	150	300	450
10	nedli spirtis damzadeba	150	300	450
11	spirti reqtifikatis damzadeba	150	300	450
12	aryis damzadeba an/da Camosxma	150	300	450
13	liqioris, nayenebisa da magari sasmel ebi s damzadeba an/da Camosxma	150	300	450
14	eTil is spirtis gamoyenebi T dabal al koholiani sasmel ebi s damzadeba an/da Camosxma	150	300	450
15	xil kenkrovani Rvinoebis damzadeba an/da Camosxma	150	300	450
16	Zmr is damzadeba an/da Camosxma	150	300	450

	l udis, ual kohol o sasmel ebisa da wyl is sawarmoebi, roml ebSic mzaddeba:			
1	l udi, ual kohol o sasmel ebi da wyal i	150	300	450
2	mineral uri wyl ebi	150	300	450
3	buraxi	150	300	450
4	naxSirorJangi gazirebul i sasmel ebisaTvis	150	300	450
	sxva saxis kvebis produqtebisa da Tambaqos produqciis sawarmoebi, roml ebSic xorciel deba:			
1	Çais gadamuSaveba an/da dafasoeba	150	300	450
2	yavis gadamuSaveba an/da dafasoeba	150	300	450
3	fqvil isa da burRul is damzadeba an/da dafasoeba	150	300	450
4	pur-funTuSeul isa da makaronis damzadeba an/da dafasoeba	150	300	450
5	Saqr is damzadeba an/da dafasoeba	150	300	450
6	Tafl isa da saxamebel -badagis damzadeba an/da dafasoeba	150	300	450
7	Saqrovani da fqvil ovani sakonditro nawarmis damzadeba an/da dafasoeba	150	300	450
8	xil isa da kakl is gadamuSaveba an/da dafasoeba	150	300	450
9	bostneul isa da sokos gadamuSaveba an/da dafasoeba	150	300	450
10	xorcisa da xorcis produqtebis warmoeba an/da dafasoeba	150	300	450
11	rZisa da rZis produqtebis warmoeba an/da dafasoeba	150	300	450
12	mcenareul i zeTebis damzadeba an/da dafasoeba	150	300	450
13	cximebis damzadeba an/da dafasoeba	150	300	450
14	Tevzisa da zRvis sxva produqtebis gadamuSaveba an/da dafasoeba	150	300	450
15	sagemovno produqtebis damzadeba an/da dafasoeba	150	300	450
16	sakvebdanamatebis damzadeba an/da dafasoeba	150	300	450
17	Tambaqos gadamuSaveba an/da dafasoeba	150	300	450
18	bavSvTa kvebis produqtebis damzadeba an/da dafasoeba	150	300	450

nebarTvis miRebis Semdeg gancxadebaSi miTiTebul i informaciis cvl il ebis SemTxvevaSi, nebarTvis mfl obel i val debul ia nebarTvis gamcems weril obiT acnobos amis Taobaze da warudginos saTanado dokumentebi Sesabamisi cvl il ebis ganxorciel ebidan 7 samuSao dReSi. reestrul i monacemebis iseTi cvl il eba, romelic dafiqsirebul ia nebarTvaSi (mag., nebarTvis mfl obel i subieqtis saxel wodebis Secvl a), moiTxovs axal i saneparTvo mowmobis gacemas, Tumca aRniSnul ze mosakrebel i ar aris dawesebul i.

martivi administraciul i warmoeba

nebarTvis gacemis wesi

nebarTvis gacemis an mis gacemaze uaris Tqmis Sesaxeb gadawyvetil ebas nebarTvis gamcemi organo iRebs martivi administraciul i warmoebis wesiT. Tu nebarTvis gacema exeba pirTa farTo wris interesebs, nebarTvis gamcemi organo ufl ebamosil ia nebarTva gasces saj aro administraciul i warmoebis wesiT (l icenziis gacemis wesis anal ogiurad).

saqmis warmoeba iwyeba Cveul ebriv weril obiTi gancxadebisa da masze TandarTul i masal ebis wardgeniT nebarTvis gamcem organoSi. gancxadeba nebarTvis gamcemi organos kancel ariis mier registraciaSi tardeba miRebisTanave da daesmeba mas registraciis TariRi da nomeri. praqtikaSi nebarTvis misaRebad gancxadeba SesaZl oa wardgenil iqnes l icenziis misaReb gancxadebasTan erTad. aseT SemTxvevaSi nebarTvis misaReb gancxadebas daudgindeba xarvezi, radganac mas ar daerTvis erT-erTi sanearTvo pirobis damadasturebel i dokumenti _ sal icenzio mowmobis asl i.

Tavdapirvel ad nebarTvis gamcemi organo gancxadebis registraciidan 3 dRis vadaSi amowmebs akmayofil ebs Tu ara warmodgenil i gancxadeba da masze TandarTul i masal a dadgenil moTxovnebs anu sanearTvo pirobebs, roml ebic dadgenil ia mxol od kanoniT. administraciul i warmoebis es safexuri gul isxmobs imis Semowmebas, rom gancxadeba Seesabameba Tu ara zogadi administraciul i kodeqsis 78-e da `samewarneo saqmi anobis l icenziisa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb- kanonis 22-e muxl is moTxovnebs; aseve, unda Semowmdes gancxadebaze TandarTul i masal ebi Seesabameba Tu ara `kvebis produqtebis da Tambaqos warmoebis l icenziisa da nebarTvis gacemis Sesaxeb- kanonis me-8 muxl is moTxovnebs da erTvis Tu ara mas sanearTvo mosakrebl is gadaxdis damadasturebel i qviTari. Sesabamisobis Semowmebis sas dgindeba Semdegi gar emoebebi:

1. gancxadeba an masze darTul i masal ebi xom ar aris warmodgenil i ucxo enaze. Tu romel ime dokumenti an Semdgom moTxovnil i dokumenti qarTul enaze ar aris warmodgenil i, nebarTvis gamcemma organom maZiebel s unda gausazRvros vada dokumentis Targmisa da misi sanotaro wesiT dadasturebisaTvis, romel ic ar SeiZl eba iyos 3 dReze nakl ebi;
2. Tu ganmcxadebl is mier moTxovnil i nebarTvis gacema miekuTvneba sxva organos ufl ebamosil ebas, administraciul i organo val debul ia ara ugvianes 5 dRisa gadaugzavnos gancxadeba da masze TandarTul i sabuTebi ufl ebamosil administraciul organos, roml is Sesaxebac 2 dRis vadaSi Sesabamisi dasabuTebiT acnobebis ganmcxadebel s;
3. saqmiswarmoebis vadis gagrZel ebis aucil ebl oba. unda aRiniSnos, rom vadis 3 Tvemde gagrZel eba aris maqsimumi (romel ic moicavs 15 dRian vadasac) da vadis gagrZel ebis nebarTvis gamcemma unda ixel mZRvanel os saqmis sirTul iT, savaraudod ra vadaSi SeiZl ebs gadawyvetil ebis miRebas da igi SeiZl eba iyos Tvenaxevari, ori Tve an 15 dRiT gagrZel eba da a.S. vadis gagrZel ebis Sesaxeb

gadawvyetil eba unda iqnes miRebul i administraciul i aqtis (mag., brZanebis) formiT, roml is gamocemisaTvis cal ke administraciul i warmoeba ar imarTeba. administraciul i aqti unda Seicavdes dasabuTebras, Tu ratom gaxda aucil ebel i vadis gagrZel eba da igi miiReba ara ugvianes 3 dRisa gancxadebis registraciidan. vadis gagrZel ebis Sesaxeb administraciul i aqtis miRebidan ara ugvianes momdevno dRes unda ecnobos maZiebel s, rom vada gagrZel ebul ia da gadaeces mas vadis gagrZel ebis Sesaxeb administraciul i aqtis asl i;

4. Tu dadgenil i dokumentebi ar iqna wardgenil i, maSin nebarTvis gamcemma organom unda mostXovos ganmcxadebel s waradginos aucil ebel i dokumentebi da ganuszRvros maTi wardgenisaTvis 3 dRiani vada. moTxovnaSi konkretul ad unda mieTITos Tu ra dokumenti an informacia unda warmoadginos maZiebel ma, winaaRmdeg SemTxvevaSi misTvis gansazRvrul i vada gasul ad ar iTvl eba da misi aTvl a daiwyeba moTxovnis dakonkretebisas. Tu am vadaSi ar iqna wardgenil i dokumentebi, nebarTvis gamcem organos ufl eba aqvs (magram ar aris val debul i) ganmcxadebl is moTxovniT mxol od erTxel , ara umetes 15 dRiT damatebiT gaagrZel os dokumentebis warmodgenis vada. damatebiT moTxovnil i dokumentebis warudgenl oba iwvevs nebarTvis moTxovnis Sesaxeb gancxadebis ganuxil vel ad datovebas. dokumentebis warsadgenad ganmcxadebl isaTvis micemul i damatebiTi vada ar mieTvl eba saqmi swarmoebis saerto vadaSi, e.i. mocemul SemTxvevaSi saqmi swarmoeba SeCerebul ia. vadis dineba ganaxl deba Sesabamisi dokumentebis wardgenidan, dokumentebis warmoudgenl obisas ki, gancxadeba rCeba ganuxil vel i. Tu mewarme damatebiT gansazRvrul vadaSi ver axerxebes moTxovnil i dokumentaciis warmodgenas, raTa gancxadebis ganuxil vel ad datovebiT ar iqnes dakargul i mis mier gadaxdil i mosakrebel i, sasurvel ia man warmoadginos weril obiTi gancxadeba nebarTvis misaRebad Setanil i dokumentaciis ukan gataniS Sesaxeb. amis Semdeg, mewarmes ufl eba aqvs aRmofxvras xarvezi da igive dokumentacia kvl av Seitanos nebarTvis gamcem organoSi;
5. eqspertizis daniSvnis aucil ebl oba. cal keul SemTxvevebSi, rodesac wamoiWreba iseTi sakiTxebi, roml ebic special ur codnas moiTxovs da gadawvyetil ebis miReba SeuZl ebel i xdeba am sakiTxebis garkvevis gareSe, nebarTvis gamcemi niSnavs eqspertizas.

nebarTvis gamcemi organo val debul ia gancxadebis dadgenil moTxovnebtan Sesabamisobis Semowmebidan 3 dRis ganmavl obaSi gancxadebisa da masze TandarTul i dokumentebis asl ebi gadaugzavnos eqsperts. eqsperti daskvnas waradgens 7 dRis vadaSi, Tumca misi warudgenl oba ar daabrkol ebs gancxadebis ganxil vasa da gadawvyetil ebis miRebas. gansakuTrebul SemTxvevebSi, roca 7 dReSi daskvnis wardgena SeuZl ebel ia da saqmis garemoebebis gaTval iswinebiT daskvnis gareSe gadawvyetil ebis gamotana mizanSeuwonel ia, nebarTvis gamcemi ufl ebamosil ia, xol o dainteresebul i mxaris moTxovnis SemTxvevaSi val debul ia daskvnis wardgenis vada gaagrZel os ara umetes 7 dRiT. dainteresebul i mxare ufl ebamosil ia gaasaCivros es gadawvyetil eba. eqspertizis mimdinareobisas vadis dineba SeCerebul ia.

nebarTvis miRebisas administraciul warmoebaSi piri monawil eobs piradad an warmomadgenl is meSveobiT, roml is mimarTac igive wesebi gamoiyeneba, rac l icenziis miRebis Sesaxeb administraciul i warmoebisas

iyo aRniSnul i. anal ogiurad gamoiyeneba am administraciul warmoebaSi monawil e Tanamdebobis pirTa acil ebis wesi.

nebarTvis gacemis Taobaze administraciul warmoebaSi miwweul i unda iqnes ganmcxadebel i; mas unda mieces SesaZl ebl oba gamoTqvas Tavisi mosazreba (maT Soris, weril obiT) gaecnos saqmis masal ebs, gadaiRos maTi asl ebi, warmoadginos mtkicebul ebebi, daayenos Suamdgoml obebi. nebarTvis gamcemi organo val debul ia ganmcxadebel s ganumartos misi ufl eba-moval eobebi, gaecnos saqmis ganxil vis wesi da vadebi.

nebarTvis gamcemi organo ikvl evs warmodgenil mtkicebul ebebs, usmens mxareebis, ganxil avs dayenebul Suamdgoml obebs, gamoZaxebul i mowmeebisa da eqspertisagan iRebs axсна-ganmartebes, ris Semdegac iRebs gadawyvetil ebas nebarTvis gacemis an mis gacemaze uaris Sesaxeb. nebarTvis Taobaze administraciul i aqti unda gamoices ganxcadebis wardgenidan (registraciidan) 15 dRis vadaSi.

saqmis ganxil visas Tu gamovl indeba iseTi garemoebebi, ramac SeiZl eba gamoiwvios nebarTvis gacemaze uaris Tqma, nebarTvis gacemaze uaris Tqmis Sesaxeb administraciul i aqtis gamocemamde administraciul i organo val debul ia misces ganmcxadebel s ganxcadebis uarmyofel garemoebaTa Sesaxeb sakuTari azris wardgenis SesaZl ebl oba, Tu:

- a) uari efuZneba informacias ganmcxadebl is Sesaxeb (mag., saqmiswarmoebisas gamovlinda, rom ganxcadeba warmodgenilia ararsebul i subieqtis mier an arasworia reestrul i monacemebi);
- b) informacia, romel sac efuZneba uari, gansxvavdeba ganmcxadebl is mier warmodgenil i informaciisagan.

am garemoebaTa Sesaxeb sakuTar mosazrebebs ganmcxadebel i nebarTvis gamcems 3 dRis vadaSi warudgens. misi wardgena ar aris saWiro, roca mocemul sakiTxze ganmcxadebel s ukve wardgenil i aqvs sakuTari mosazreba, agreTve gadaudebel SemTxvevaSi, roca administraciul i aqtis gamocemis dayovnebam SeiZl eba arsebiTi ziani miayenos saj aro interess. aseT SemTxvevaSi administraciul i organo val debul ia miuTitos, Tu ra gadaudebel i garemoeba arsebobs.

Tu ganmcxadebel s uari eTqva nebarTvis miRebaze, mas xel meored imave moTxovniT ganxcadebis Setana SeuZl ia mxol od maSin, Tu aRmoifxvreba is garemoema, rac gaxda nebarTvis gacemaze uaris Tqmis safuZvel i an Seicvl eba faqtobrivi an samarTl ebrivi mdgomareoba, romel ic safuZvl ad daedo administraciul i aqtis gamocemas anda Tu arsebobs axl ad aRmoCenil i an axl ad gamovl enil i garemoebebi (mtkicebul ebebi), roml ebic ganapirobeben ganmcxadebl isaTvis ufro xel sayrel administraciul i aqtis gamocemas. faqtobrivi garemoebebis Sevl a saxezea, rodesac nebarTvis gamcemi organosaTvis xel meored mimarTvisas ganmcxadebl is faqtobrivi mdgomareoba Sevl ilia: material ur-teqniki baza, teqnologiur procesze pasuxismgebel i personal i, dokumentacis srul yofil eba da a.S. rac adre rom hqonoda maZiebel s, masze gaicemoda nebarTva; samarTl ebrivi mdgomareobis Sevl a ukavSirdeba sakanonmdebl o cvl il ebebs _ im pirobas, romel sac ganmcxadebel i adre ver akmayofil ebda, sakanonmdebl o cvl il ebebis Semdeg akmayofil ebs anda cvl il ebebis Sedegad esa Tu is piroba saerTod amoRebul iqna kanonidan, rac gacil ebiT ufro advil s xdis nebarTvis miRebas. rac Seexeba axl ad aRmoCenil an axl ad gamovl enil garemoebes, es damokidebul ia konkretul SemTxvevaze, raime

mtkicebul ebis gamovl enaze, romel ic nebarTvis gacemis procesSi rom yofil iyo warmodgenil i, nebarTva gaicemoda anda nebarTvis gacemasTan dakavSirebiT konkretul saqmeze dadginda nebarTvis gamcemi organos warmomadgenel Ta danaSaul ebrivi qmedeba, ramac SeuSal a xel i nebarTvis konkretul subieqtze gacemas.

administraciul i organos gadawyvetil eba nebarTvis gacemis an mis gacemaze uaris Sesaxeb warmoadgens administraciul aqts, romel ic unda Sei cavdes Semdeg rekvizitebs:

- a) administraciul i aqtis saxes;
- b) gamocem organos dasaxel ebas;
- g) aqtis saTauris;
- d) ufl ebamosil i Tanamdebobis piris gvars, saxel sa da xel moweras;
- e) gamocemis drosa da adgil s;
- v) gamocemi organos mier miniWebul saregistracio nomers;
- z) administraciul aqtSi unda mieTiTos is irgano, romel Sic SeiZl eba gasaCivreba, misi misamarTi da saCivris wardgenis vada.

administraciul i aqti nebarTvis Taobaze gamoicema weril obiT, xol o gadaudebel SemTxvevaSi ki, zepiradac. es iseTi SemTxvevaa, roca dayovnebam SeiZl eba ziani miayenos saxel mwifo, sazogadoebriv an piris kanoniT dacul interess. zepiri saxiT gamocemul i aqti zepiri gamocemidan 3 dRis vadaSi gamoicema weril obiTi formiT. miuxedavad administraciul i aqtis zepiri formisa, mis safuZvel ze gacemul i nebarTva weril obiTi dokumentia.

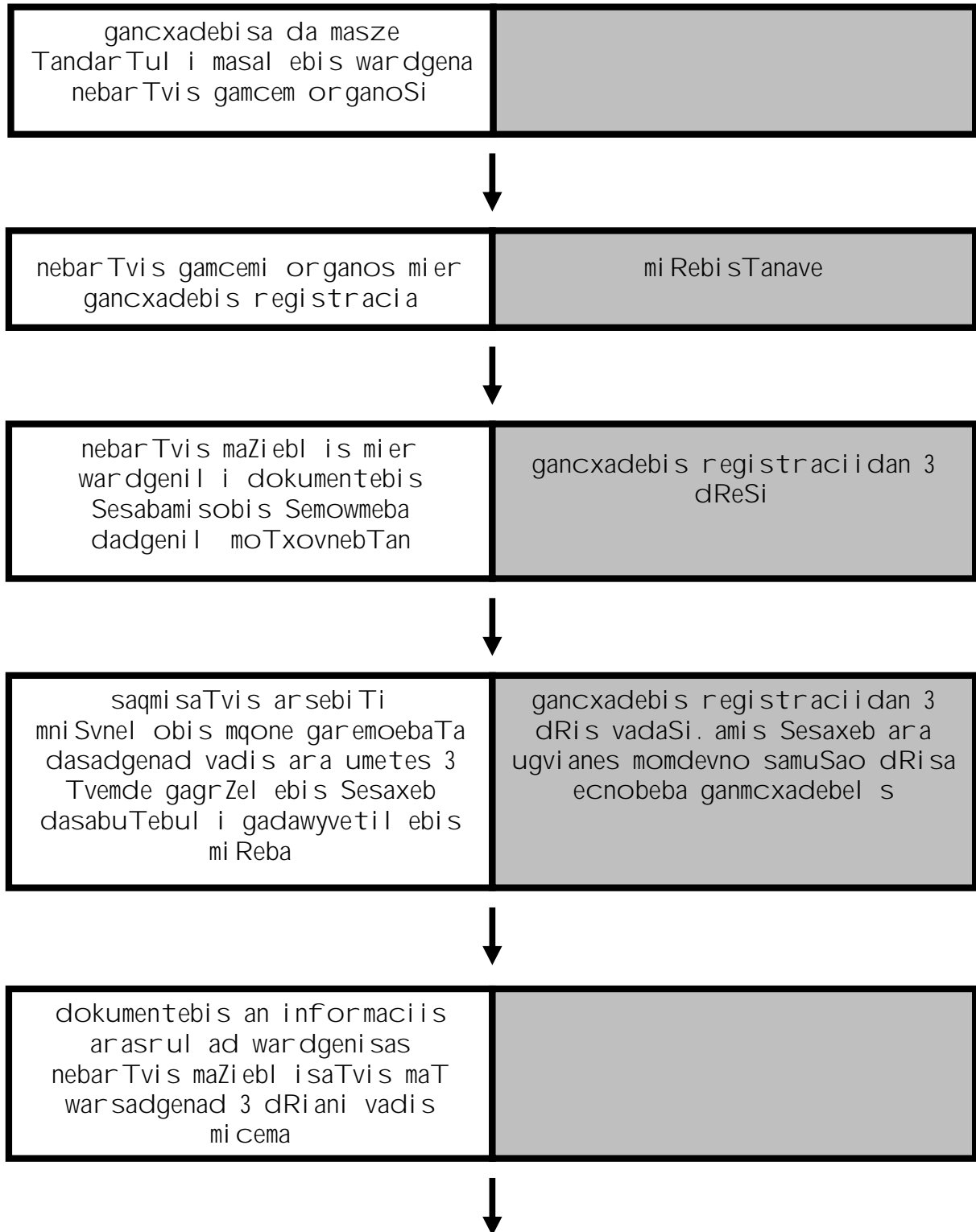
administraciul i aqti nebarTvis gacemis an gacemaze uaris Tqmis Sesaxeb Zal aSi Sedis ganmcxadebl isaTvis gadacemis momentidan.

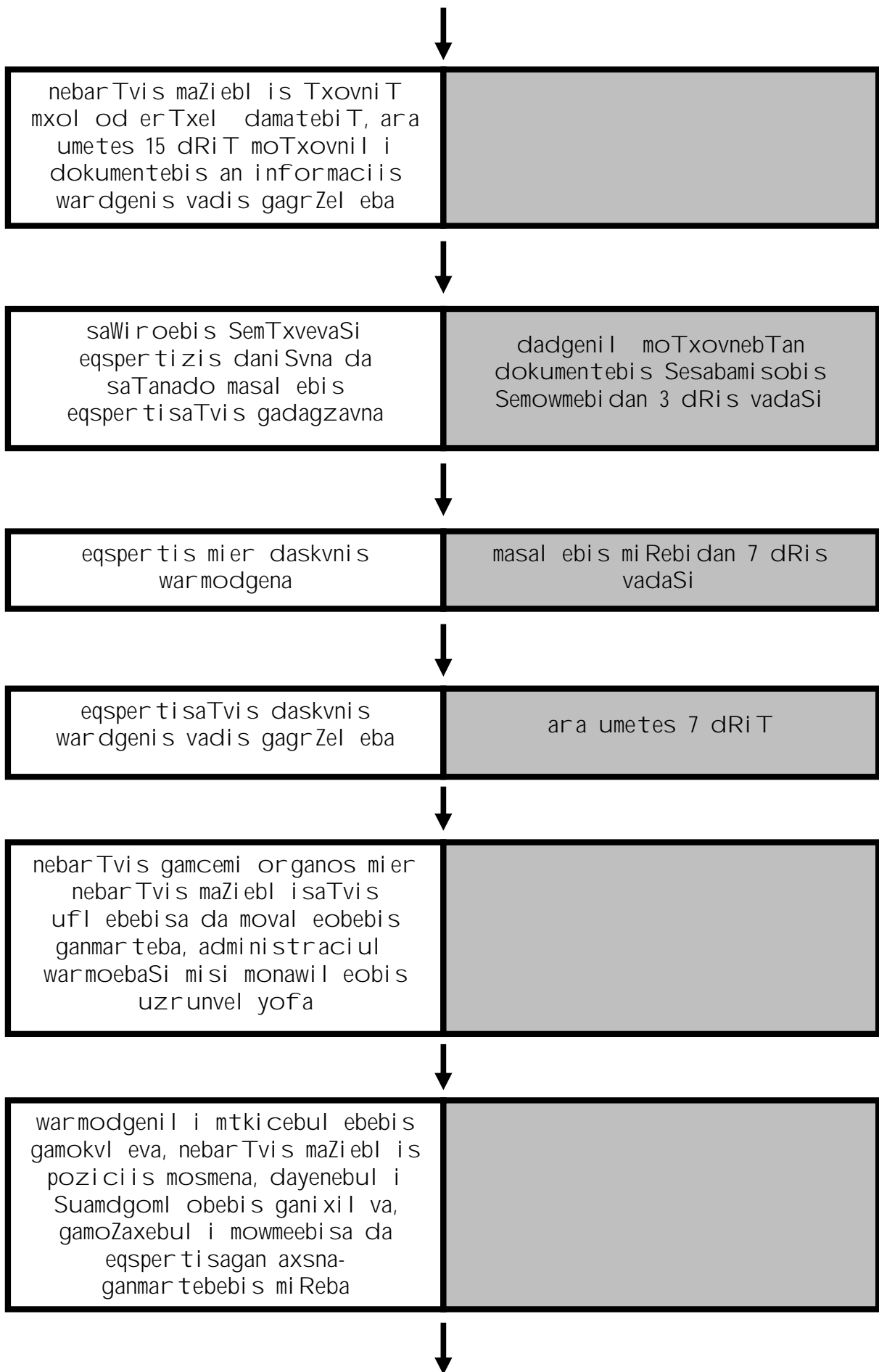
nebarTvis gamcemi ufl ebamosil ia komisiuri wesiT, nebarTvis maZiebl is TandaswrebiT, adgil ze Seamowmos sanebarTvo pirobebi, ris Sesaxebac igi aformebs saTanado weril obiT daskvnas.

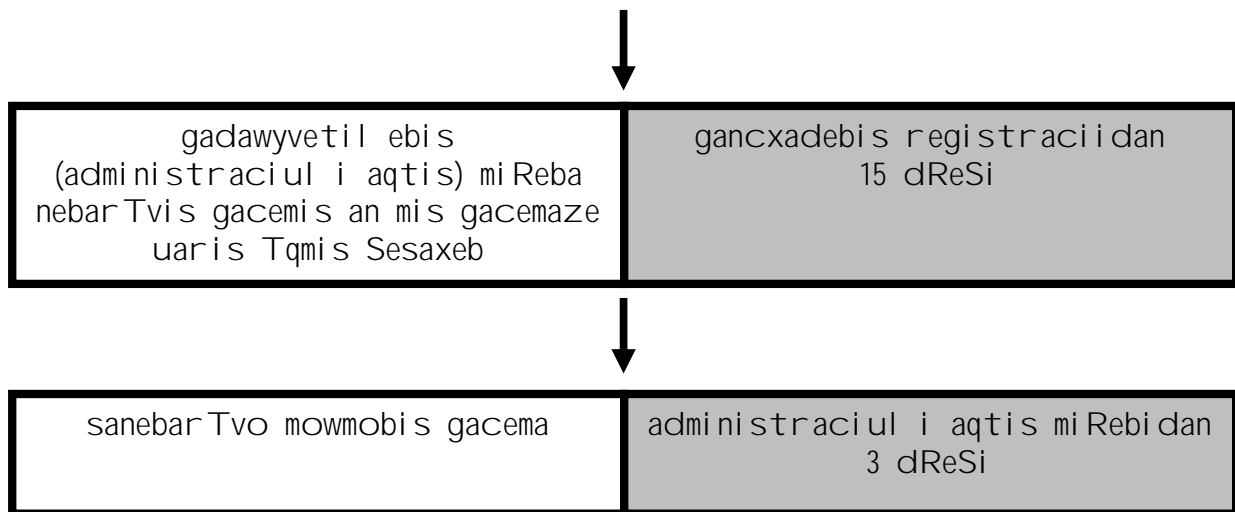
Tu adgil ze Semowmebis Sedegad dadginda, rom faqtobrivi mdgomareoba ar Seesabameba wardgenil dokumentacias, es SeiZl eba gaxdes nebarTvis gacemaze uaris Tqmis safuZvel i.

მართვის ადმინისტრაციის რეგისტრაციის პროცესის დიაგრამა

ს ქ ე მ ა

nebarTvis gacemaze uaris Tqmis safuZvl ebi

nebarTva ar gaicema, Tu:

- wardgenil i dokumentacia anda warmoebis faqtobrivi mdgomareoba ar akmayofil ebs sanebarTvo pirobebs;
- maZiebel i moiTxovs im saqmianobaze nebarTvas, romelic mas gauuqmda da gauqmebi dan ar gasula 6 Tve;
- maZiebel s SeuCerda nebarTvis moqmedeba da ar aRmofxvril a misi SeCerebis safuZveli.

akrZal ul ia nebarTvis gacemaze uaris Tqma gasacemi nebarTvis raodenobis SezRudvis motiviT.

gadawyvetil eba nebarTvis gacemaze uaris Tqmis Sesaxeb SeiZleba gasacivrdes zemdgom administraciul organoSi (Tanamdebobis pirTan) an sasamarTloSi.

nebarTvis mflobel i sanebarTvo mowmobis dakargvis an dazianebis SemTxvevaSi nebarTvis gancems mimarTavs werilobiTi gancxadebiT sanebarTvo mowmobis dublikatis gacemis Taobaze.

nebarTvis dublikatis misaRebad saWi ro aris mxolod werilobiTi gancxadeba.

gancxadebis miRebidan 2 dReSi nebarTvis gacemi gascems sanebarTvo mowmobis dublikats.

mosakrebel i dublikatis gacemi saTvis Seadgens 10 lars³.

sanebarTvo mowmobis dublikats aqvs iseTive iuridul i Zal a, rogoric mis dedans.

³ `sal icenzio da sanebarTvo mosakrebl is- Sesaxeb kanoni;

nebarTvis moqmedebis SeCereba

nebarTvis gamcemi iRebs gadawyvetil ebas nebarTvis moqmedebis SeCerebis Sesaxeb, Tu nebarTvis mfl obel i arRvevs kanoniT dadgenil sanebarTvo pirobebs.

nebarTvis moqmedebis SeCerebis Sesaxeb gadawyvetil ebas nebarTvis gamcemi iRebs am nebarTvis gacemisaTvis dadgenil i wesiT.

Tu gadawyvetil ebis miRebis dayovnebam SeiZl eba arsebiTi ziani miayenos saj aro an kerZo intereseb, nebarTvis gamcemi ufl ebamosil ia dadgenil i vadis daucvel ad miRos nebarTvis moqmedebis vadis SeCerebis Sesaxeb dasabuTebul i gadawyvetil eba da nebarTvis SeCerebis Taobaze administraciul i warmoebis dawyebis Sesaxeb dauyovnebl iv unda acnobos nebarTvis mfl obel s, sadac gamovl indeba nebarTvis dauyovnebl iv SeCerebis motivacia da Tu aRmoCnda, rom dasabuTebul ad iqna SeCerebul i, gauqmda gadawyvetil eba nebarTvis moqmedebis SeCerebis Sesaxeb.

nebarTvis moqmedebis SeCerebis Sesaxeb gadawyvetil ebaSi unda mieTiTos romel i sanebarTvo pirobaa darRveul i. Tu nebarTvis mfl obel i 3 Tvis ganmavl obaSi gamoasworebs darRveul sanebarTvo pirobas, igi mimarTavs nebarTvis gamcems nebarTvis moqmedebis ganaxl ebis moTxovniT. gancxadebaSi mewarme ufl ebamosil ia dasvas Suamdgoml oba administraciul i warmoebis dasrul ebamde nebarTvis moqmedebis ganaxl ebis Taobaze gadawyvetil ebis gamocemis Sesaxeb.

nebarTvis moqmedebis SeCerebis xangrZl ivoba ar axdens gavl enas nebarTviT gaTval iswi nebul vadebze.

gadawyvetil eba nebarTvis moqmedebis SeCerebis an ganaxl ebis Sesaxeb SeiZl eba gasaCivrdes sofl is meurneobisa da sursaTis ministrtan an sasamarTI oSi.

nebarTvis gauqmeba

nebarTva gauqmdeba, Tu:

- nebarTva gasca araufl ebamosil ma organom an pirma;
- ewinaaRmdegeba kanons an arsebiTad darRveul ia misi momzadebis an gamocemis kanonmdebl obiT dadgenil i moTxovnebi;
- arsebobs axl ad aRmoCenil i an axl ad gamovl enil i garemoeba, agreTve Sesabamisi samecniero-teqniki aRmoCena an gamogoneba, rac nebarTvis gamcems arTmevs SesaZl ebl obas gamosces aseTi administraciul i aqti da nebarTvis moqmedebam SeiZl eba mniSvel ovani ziani miayenos saxel mwifo an sazogadoebriv intereseb;
- nebarTvis mfl obel is mier ar srul deba administraciul - samarTI ebrivi aqtiT dadgenil i val debul ebebi;
- gauqmda an Seicval a Sesabamisi normatiul i aqti, rac nebarTvis gamcems arTmevs SesaZl ebl obas gamosces aseTi administraciul - samarTI ebrivi aqti da administraciul i aqtis moqmedebam SeiZl eba mniSvel ovani ziani miayenos saxel mwifo an sazogadoebriv

interesebs. aseT SemTxvevaSi daiinteresebul mxares, romel sac ziani miadga, misi moTxovnis safuZvel ze miecema anazRaureba;

- amas moiTxovs nebarTvis mfl obel i;
- saxezea nebarTvis mfl obel is gardacval eba (dadgenil i wesiT gardacvl il ad an ugzo-ukvl od dakargul ad aRiareba an qmeduunarod cnoba) da/an l ikvidacia;
- gavi da nebarTvis moqmedebis SeCerebis vada da am vadaSi ar aRmoifxvra misi SeCerebis safuZvel i.

gasaCi vrebis wesi

licenziis/nebarTvis gacemis an gacemaze uaris Tqmis Sesaxeb, maTi moqmedebis SeCerebis an ganaxlebis anda gauqmebis Sesaxeb gadawyvetil eba (administraciul i aqti) SeiZl eba gasaCivrdes. gasaCivrebas eqvemdebareba aseve licenziis/nebarTvis gamcemi organos qmedeba (moqmedeba an umoqmedoba).

administraciul i saCivari Seitaneba licenziis/nebarTvis gamcemi organos zemdgom administraciul organoSi (Tanamdebobis pirTan), kerZod:

- `samtrestis SemTxvevaSi _ soflis meurneobisa da sursatis ministri;
- `kvebis produqtebis eqspertizisa da monitoringis samsaxuris SemTxvevaSi _ soflis meurneobisa da sursatis ministri;
- `kvebis produqtebis eqspertizis, monitoringis da licenziirebis aWaris samsaxuris SemTxvevaSi _ aWaris avtonomiuri respublikis soflis meurneobisa da sursatis ministri;
- `saqminxil wyalis SemTxvevaSi _ soflis meurneobisa da sursatis ministri.

administraciul i sarCel i Seitaneba licenziis/nebarTvis gamcemi organos adgil mdebareobis Sesabamis raionul sasamarTloSi, kerZod:

- `samtrestis SemTxvevaSi _ mTawminda-krwanisis raionul i sasamarTlo;
misamarTi: Tbilisi, qeTevan wamebul is gamz. #1, tel 98-59-00; 93-12-57.
- `saqminxil wyalis SemTxvevaSi _ mTawminda-krwanisis raionul i sasamarTlo;
misamarTi: Tbilisi, qeTevan wamebul is gamz. #1, tel 98-59-00; 93-12-57.
- `kvebis produqtebis eqspertizisa da monitoringis samsaxuris SemTxvevaSi _ vake-saburtalos raionul i sasamarTlo;
misamarTi: Tbilisi, araysvilis 3, tel : 22-45-82.
- `kvebis produqtebis eqspertizis, monitoringis da licenziirebis aWaris samsaxuris SemTxvevaSi _ batumis saqal aqo sasamarTlo;
misamarTi: batumi, javaxisvilis 5, tel : 7-23-78.
- soflis meurneobisa da sursatis saministros SemTxvevaSi - Tbilisis saol qo sasamarTlo.
misamarTi: Tbilisi, dirmis masivi robaqzis 7^a, tel : 53-09-15.

ganmcxadebels ufl eba aqvs gadawyvetilebis zemdgom administraciul organoSi gasaCivrebis garese usual odmi martos sasamarTlos.

Tu ganmcxadebeli fizikuri piri gadawyvetilebas jer gaasaCivrebs zemdgom administraciul organoSi da zemdgom

waradgens sarCel s sasamarTI oSi, igi Tavisufl deba saxel mwi fo baJi sagan.

akrZal ul ia dawesdes saxel mwi fo baJi an raime gadasaxadi admi ni straci ul i saCi vris ganxil vi saTvi s.

sami ni stroSi gasaCi vreba

administraciul i saCivari unda iyos weril obiTi formis, sadac aRi ni Sneba:

- a) administraciul i organos (Tanamdebobis piris) dasaxel eba, romel Sic Seitaneba saCivari;
- b) saCivris wardgeni piris vinaoba da misamarTi;
- g) licenciis/nebarTvis gamcemi im organos (Tanamdebobis piris) dasaxel eba, roml is administraciul i aqti an moqmedeba saCivrdeba;
- d) gasaCivrebul i gadawyvetil ebis dasaxel eba;
- e) moTxovna;
- v) garemoebani, roml ebsac moTxovna efuZneba;
- z) saCivarze TandarTul i sabuTebis nusxa, Tu saCivars axl avs raime dokumenti.

admi ni straci ul i saCi vari wardgeni li unda iqnes admi ni straci ul i aqti s gamoqveynebis an ofical uri wesi T mi si gacnobi s dRi dan 1 Tvi s vadaSi.

i mave wesi T gasaCi vrdeba l i cenzi i s/nebarTvi s gamcemi organos mi er kanonmdebl obi T dadgeni li moTxovnebi s Seusrul ebl oba.

sami ni stro ar ganxil avs saCivars, Tu:

- a) arsebobs sasamarTI os gadawyvetil eba mocemul saqmesTan dakavSirebiT;
- b) sasamarTI oSi ixil eba dava imave mxareebis Soris da imave sakiTxze;
- g) arsebobs am organos gadawyvetil eba imave sakiTxze;
- d) saCivari Seitana qmeduunaro pirma;
- e) saCivari Seitana araufl ebamosil ma pirma;
- v) gasul ia administraciul i saCivris wardgenis kanoni T dadgeni li erTTviani vada.

sami ni stro saCivris ganxil vis (warmoebaSi mi Rebi s) Sesaxeb gadawyvetil ebas iRebs wardgenidan 5 dReSi⁴. manamde, saCivris wardgeni piris aZl evs sakuTari mosazrebis wardgenis ufl ebas.

sami ni stro saCivars ganxil avs da gadawyvetil ebas iRebs erTi Tvi s vadaSi. Tu saqmisaTvis arsebiTi mniSvnel obis mqone garemoebis dadgenisaTvis aucil ebel ia erT Tveze meti, maSin sami ni stro ufl ebamosil ia, saCivris miRebidan ara ugvi anes 7 dRi sa gamoi tanos dasabuTebul i gadawyvetil eba saCivris ganxil vis vadis erTi Tvi T gagrZel ebis Sesaxeb, rac dauyovnebl iv ecnobeba momCivans⁵.

sami ni stro s saCivris ganxil vis Sedegad gamoaqvs erT-erTi Semdegi gadawyvetil eba:

1. saCivris dakmayofil ebis Sesaxeb;

⁴ zogadi administraciul i kodeqsi, 182-e muxl i, me-2 nawil i;

⁵ zogadi administraciul i kodeqsi, 183-e muxl i, me-3 nawil i.

2. saCivris dakmayofil ebaze uaris Tqmis Sesaxeb;
3. saCivris nawil obriv dakmayofil ebis Sesaxeb.

sami ni stros   gadawyvetil eba   Sei Zl eba   gasaCi vrdes
sasamarTI oSi .

sasamarTI oSi gasaCi vreba

sarCel i sasamarTI os unda waredginos administraciul i aqtis an administraciul saCivarTan dakavSirebul i gadawyvetil ebis gacnobi dan 6 Tvis vadaSi⁶.

sarCel Si unda aRini Snos:

1. sasamarTI os dasaxel eba, romel Sic Sedis sarCel i;
2. mosarCel is vinaoba da misamarTi;
3. mopasuxe administraciul i organos dasaxel eba da misamarTi, roml is aqtic saCivrdeba;
4. mosarCel is moTxovna;
5. garemoebebi, roml ebsac emyareba mosarCel is moTxovna;
6. mtkicebul ebebi, roml ebic adastureben am garemoebes;
7. sarCel ze darTul i sabuTebis nusxa.

l i cenzi i s/nebarTvis Taobaze gadawyvetil ebis gasaCi vreba ar i wvevs misi moqmedebis SeCerebas, Tu sami ni stro an sasamarTI o ar mi i Rebs sxva gadawyvetil ebas.

---

⁶ administraciul i saproceso kodeqsi, 22-e muxl i, me-3 nawil i.

sal icenzi o-sanebarTvo reestri

sal icenzio/sanebarTvo reestri da informaciis miRebis wesi

sal icenzio/sanebarTvo reestri aris saj aro nusxa im faqtebisa, romel Tac samarTi ebrivi mniSvnel oba eniWeba. reestris Seqmnis mizania Sei qmnas I icenziis/nebarTvis Taobaze erTiani sainformacio baza. sal icenzio/sanebarTvo reestrSi Seitaneba monacemebi I icenziis/nebarTvis gacemis, maTSi cvl il ebebis Setanis, maTi moqmedebis SeCerebisa da ganaxl ebis da gauqmebis Sesaxeb; aseve, informacia I icenziis/nebarTvis dubl ikatis gacemis Sesaxeb.

sal icenzio/sanebarTvo reestri 2 saxisaa:

1. uwyebrivi sal icenzio/sanebarTvo reestri, romel sac awarmoebis I icenziis/nebarTvis gamcemi uwyeba;
2. saxel mwifo sal icenzio/sanebarTvo reestri, romel sac awarmoebis saqarTvel os iusticiis saministro.

I icenziis/nebarTvis gamcemis uwyebriv sal icenzio/sanebarTvo reestrSi I icenziis/nebarTvis gacemis, maTSi cvl il ebebis Setanis, maTi moqmedebis SeCerebisa da ganaxl ebis, misi gauqmebisa da dubl ikatis gacemis Sesaxeb monacemebi Seaqvs Sesabamisi gadawyvetil ebis miRebidan 2 dRis vadaSi. reestrSi Seitaneba I icenziis/nebarTvis mfl obel i subieqtis registraciis monacemebi: saxel wodeba, misamarTi, maregistrirebel i uwyeba da a.S. aseve, I icenziis/nebarTvis saxe, nomeri da gacemis TariRi. reestrSi Setanas eqvemdebareba reestrul i monacemebis yovel i cvl il eba, romel ic Sesabamisi cvl il ebis ganxorciel ebidan 7 dRis vadaSi unda ecnobos I icenziis/nebarTvis gamcem samsaxurs.

I icenziis gamcemi val debul ia uwyebriv sal icenzio reestrSi Setanil i monacemebi uwyebriv reestrSi Setanidan 10 dRis vadaSi gadasces saqarTvel os iusticiis saministros, raTa man moaxdinos misi saxel mwifo sal icenzio/sanebarTvo reestrSi Setana.

sal icenzio/sanebarTvo reestri saj aroa da nebismier dainteresebul pirs (fizikurs Tu iuridiuls) SeuZl ia moiTxovos saj aro dawesebul ebidan saj aro informacia zogadi administraciul i kodeqsis 28-e muxl is safuZvel ze. TviT saj aro informacias ki warmoadgens reestrSi ganxorciel ebul i Canaweri, romel ic dacul ia saj aro dawesebul ebaSi an miRebul ia, damuSavebul ia an Seqmnil ia saj aro dawesebul ebis an mosamsaxuris mier.

garda reestrSi Setanil i informaciisa, piri ufl ebamosil ia gamoiTxovos sxva informaciac. yovel gvari informaciis miReba SeuZl ebel ia. dauSvebel ia gaiCES iseTi informacia, romel ic miEkuTvneba saiduml o informaciaTa kategorias. aseTad ki, miCneul ia saj aro dawesebul ebaSi dacul i, saj aro dawesebul ebis an misi mosamsaxuris mier samsaxureobriv saqmianobasTan dakavSirebiT miRebul i, damuSavebul i, Seqmnil i an gagzavnil i informacia, romel ic Seicavs pirad, komerciul , profesiul an saxel mwifo saiduml oebas.

I icenziis/nebarTvis Sesaxeb reestrSi Setanil i monacemebi ar miEkuTvneba saiduml o informaciis.

_ pirad saiduml oebad personal uri monacemebis miCnevis cal keul i SemTxvevebi ganiSazRvreba kanoniT. garda kanoniT gaTval iswinebul i

SemTxvevibisa, TviTon pirs SeuZl ia mostXovos saj aro dawesebul ebas misi personal uri monacemebis gasaiduml oeba.

_ komerciul i saiduml oeba aris informacia komerciul i faseul obis mqone gegmis, formul is, procesis, saSual ebis Taobaze an nebismieri sxva informacia, romel ic gamoiyeneba saqonl is sawarmoebl ad, mosamzadebl ad, gadasamuSavebl ad an momsaxurebis gasawevad anda romel ic warmoadgens siaxl es an teqnikiuri Semoqmedebis mniSvel ovan Sedegs, aseve informacia, roml is gamJRavnebam SesaZl oa ziani miayenos piri konkurentunarianobas.

saj aro dawesebul ebaSi informaciis wardgeni sas piri val debul ia miuTITos, rom informacia misi komerciul i saiduml oebaa, romel sac saj aro dawesebul eba 10 dRis vadaSi miicnevs komerciul saiduml od. uari SeiZl eba gasaCivrdes zemdgom administraciul organoSi (Tuki aseTi arsebobs) an pirdapir sasamarTI oSi.

_ profesiul saiduml oebas miekuTvneba informacia, romel ic warmoadgens sxvis pirad an komerciul saiduml oebas da pirisaTvis cnobil i gaxda profesiul i (samsaxureobrivi) moval eobis Sesrul ebis. Tu informacia ar ganekutvneba pirad an komerciul saiduml oebas, maSin igi ar SeiZl eba iyos profesiul i saiduml oeba.

_ saxel mwifo saiduml oebas miekuTvneba informacia, romel ic moicavs saxel mwifo saiduml oebis Semcvel cnobebis Tavdacvis, ekonomikis, sagareo urTierTobis, saxel mwifo uSiSroebisa da marTI wesrigis dacvis sferoSi, romel Ta gamJRavnebas an dakargvas SeuZl ia ziani miayenos saqarTvel os suverenitets, konstituciur wyobil ebas, pol itikur da ekonomikur interesebs.

ekonomikis sferoSi `saxel mwifo saiduml oebis Sesaxe- kanonis me-7 muxl is me-2 punktis mixedviT saxel mwifo saiduml oebad iTvl eba:

- 1) saxal xo meurneobis samobil izacio gegmebisa da simZl avreebis, samxedro daniSnul ebis strategiul i nedleul isa da masal ebis maragisa da miwodebis mocul obaTa, agreTve saxel mwifo da samobil izacio rezervebis ganlagebisa da mocul obis Sesaxe;
- 2) transportis, kavSirgabmul obis, qveynis infrastruqturis sxva dargebisa da obieqtebis dacvis sistemisa da rejimis Sesaxe, maTi usafrTxoebis uzrunvel yofis interesebisatvis;
- 3) oqros saerto maragSi Semaval i monetarul i jgufis _ Zvirfasi l iTonebis, Zvirfasi qvebis da sxva faseul obaTa _ saxel mwifo maragis konkretul saxeobaTa Sesaxe, ful is niSnebisa da fasi ani qaral debis damzadebis, Senaxvis, dacvisa da gayal bebis Tavidan acil ebasTan, mimoqcevasTan, gacvl asTan an mimoqcevidan amoRebasTan dakavSirebul i operaciebis Taobaze. saxel mwifo saval uto fondisa da oqros saerto maragi ar miekuTvneba saxel mwifo saiduml oebas.

akrZal ul ia saxel mwifo saiduml oebas miekuTvnos nebismieri cnoba, roml iTac SeiZl eba Seil axos an SeizRudos adami ani s ZiriTadi ufl ebani da Tavisufl ebani, ziani miadges mosaxl eobis janmrTel obasa da usafrTxoebas.

sasamarTI os mxaris Suamdgoml obiT ufl eba aqvs gamoiTxovos da ganxil os gasaiduml oebul i saj aro informacia misi mTliani an

nawil obrivi gasaiduml oebis kanonierebis Seswavl is mizniT. sasamarTI os ufl eba aqvs es ganxil va awarmoos daxurul sxdomaze.

informaciis moTxovnis forma

yvel as aqvs ufl eba moiTxovos saj aro informacia, roml isTvisac igi waradgens gancxadebas weril obiTi formiT. pirs ufl eba aqvs airCios informaciis miRebis forma (weril obiT Tu zepirad), gaecnos informacias dedanSi an mas unda waredginos igi saTanado wesiT damowmebul i asl is saxiT. ama Tu im informaciis moTxovnis Sesaxeb weril obiT gancxadebaSi ar aris aucil ebel i miTiTebul i iqnes informaciis moTxovnis motivi an mizani.

dauSvebel ia dawesebul iqnes raime safasuri saj aro informaciis gacemisaTvis, garda asl is gadaRebisaTvis aucil ebel i Tanxis anazRaurebi sa.

informaciis gacema an uaris Tqma masze

saj aro dawesebul eba val debul ia gasces informacia an uari Tqvas informaciis gacemaze dauyovnebl iv an ara ugvi anes 10 dRisa, Tu saj aro informaciis moTxovnaze pasuxis gacema moiTxovs:

- 1) sxva dasaxl ebul punqtSi arsebul i misi struqturul i qvedanayofidan an sxva saj aro dawesebul ebidan informaciis moZiebasa da damuSavebas;
- 2) mniSvnel ovani mocul obis erTmaneTTan daukavSirebel i cal keul i dokumentebis moZiebasa da damuSavebas;
- 3) sxva dasaxl ebul punqtSi arsebul mis struqturul qvedanayofTan an sxva saj aro dawesebul ebasTan konsul tacias.

Tu informaciis gacemisaTvis saWiroa 10-dRiani vada, saj aro dawesebul eba val debul ia moTxovnisTanave (gancxadebis Semotanas) acnobos amis Sesaxeb ganmcxadebel s.

saj aro informaciis gacemaze uaris Tqmisa, saj aro dawesebul eba val debul ia gadawyvetil ebis miRebidan 3 dRis vadaSi ganmcxadebel s ganumartos misi ufl ebebi da gasaCivrebis wesi.

Licenziis/nebarTvis mfl obel i sawarmoebis reorganizacia

Licenziis (sal icenzio mowmobis) gadacemasTan dakavSirebiT yuradReba unda gavamaxvil oT sawarmos reorganizaciisa da likvidaciis momentebze, gansakuTrebiT ki, reorganizaciis saxeebze da licenziebis bedze aRniSnul SemTxvevSi:

1. Likvidaciis SemTxvevaSi sawarmo uqmdeba da bunebrivia, masze gacemul i licenziac avtomaturad Zal adakargul ia. Tumca, unda aRniSnos, rom likvidacia ar aris erTjeradi aqti da ar unda warmovidginoT, rom am dros sawarmo mxol od amoSI eba reestridan. sawarmos likvidacia – esaa procesi, sadac iniSneba likvidatori, dgindeba kreditorebis moTxovnebi, debitorobi, sawarmo Cveul ebriv ganagrZobs funqcionirebas da mimdinare saqmeebis dasrul ebis, yvel a moTxovnis dadgenisa da val debul ebis gastumrebi Semdeg maregistrirebel i uwyeba amoSI is mas reestridan. likvidacia SeiZl eba ramdenime wel ic gagrZel des;
2. reorganizacia moicavs ramdenime saxes, romel Tac damoukidebel i samarTI ebrivi mniSvnel oba eniWeba:
  - 2.1. SeerTeBa (Serwyma) _ ori an meti damoukidebel i sawarmo erTiandeba erT sawarmod. aseT SemTxvevaSi winamorbedi 2 sawarmos mier aRebul i licenziebi gadaecema ufl ebanacvl es da igi ar saWiroebs axal i licenziis aRebas, Tumca sawarmoebis registraciis SeerTebis Sedegad warmoqmnil i axal i sawarmos registraciidan 7 dRis vadaSi unda acnobos licenziis gamcem organos, raTa moaxdinos reestrul i monacemebis cvl il eba;
  - 2.2. mierTeBa _ arsebobs ramdenime damoukidebel i sawarmo, roml ebic uerTdebian erT sawarmos. aseT SemTxvevaSi c sawarmo ar saWiroebs licenzirebas da saWiroa mxol od zemoaRniSnul i wesiT reestrul i monacemebis cvl il eba;
  - 2.3. gayofa _ erTi sawarmo iyofa or an met damoukidebel sawarmod. aseT SemTxvevaSi gayofamde aRebul i licenzia gadaecema erT-erTs, xol o Tu danarCen sawarmoebsac surT licenzirebadi saqmianobis dawyeba, kanoniT dadgenil i wesiT unda miiRon licenzia. im sawarmos ki, romel sac gadaeca gayofamde miRebul i licenzia, ekisreba val debul eba mimarTos licenziis gamcem organos reestrul i monacemebis cvl il ebebis gansaxorciel ebl ad;
  - 2.4. gamoyofa _ arsebobs erTi sawarmo da mas gamoyofa erTi an ramdenime sawarmo. sawarmo kvl av ganagrZobs funqcionirebas, mas rCeba licenzia da ar warmoeSoba reestrul i cvl il ebebis Taobaze licenziis gamcemisaTvis mimarTvis val debul eba. gamoyofil ma sawarmoebma unda mimarTon licenziis gamcems kanoniT dadgenil i wesiT licenziis misaRebad, Tu isini apireben licenzirebadi saqmianobis dawyebas;
  - 2.5. gardaqmna _ arsebobs erTi organizaciul -samarTI ebrivi formis sawarmo (mag. saaqcio sazogadoeba) da igi gardaiqmneba sxva organizaciul -samarTI ebrivi formis sawarmod (mag. Sps-d). aseT SemTxvevaSi licenziis xel axl a aReba saWiro ar aris da saWiroa mxol od reestrul i monacemebis cvl il eba.

kontrol is sistema

samewarmeo saqmianobis konstituciur princips warmoadgens misi damoukidebl oba da igi SeiZl eba SeizRudos mxol od kanonis safuZvel ze. aravis ara aqvs ufl eba TviTneburad Sevides sawarmoSi da ganaxorciel os misi Semowmeba. ZiriTadad am mizniT, rom TviTneburad aravin Sesul iyo sawarmoSi da ganaxorciel ebina misi Semowmeba, miRebul i iqna `samewarmeo saqmianobis kontrol is Sesaxeb- kanoni, romel mac saqarTvel oSi kontrol is sistema moaqcia gansazRvrul fargl ebSi da mewarmeTaTvis Seqmna myari garantia maTi samewarmeo saqmianobis ufl ebis dacvis Tval sazrisiT. aRniSnul i kanoniT saqarTvel oSi kontrol is sistemis stabilizaciis mizniT Seiqmna makontrol ebel organoTa saxel mwifo reestri. makontrol ebel organoTa saxel mwifo reestris mizania makontrol ebel organoTa aRricxva da araufl ebamosil i organoebis mier samewarmeo saqmianobis kontrol is dauSvebl oba.

imisaTvis, rom makontrol ebel ma organom ganaxorciel os kontrol i mewarmis saqmianobaze, igi registrirebul i unda iyos makontrol ebel organoTa saxel mwifo reestrSi. makontrol ebel organoTa saxel mwifo reestrS awarmoebs saqarTvel os iusticiis saministro. akrZal ul ia samewarmeo saqmianobaze kontrol i ganaxorciel os im organom, romel ic ar aris registrirebul i makontrol ebel organoTa saxel mwifo reestrSi. saxel mwifo, adgil obrivi TviTmmarTvel obisa da mmarTvel obis organom, agreTve Sesabamisma administraciul ma organom makontrol ebel organoTa saxel mwifo reestrSi registraciisaTvis gancxadebiT unda mimarTos saqarTvel os iusticiis saministros. gancxadebas unda daerTos:

1. samewarmeo saqmianobis saxeebis CamonaTval i, roml ebzec unda ganaxorciel os kontrol i;
2. miTiteba normatiul i aqtis (mag., kanonis) konkretul muxl ze an muxl ebze, roml ebic mas aniWeben samewarmeo saqmianobaze kontrol is ganaxorciel ebas.

Ilicenziis/nebarTvis gacem organoebis Ilicenziis anda nebarTvis mfl obel is saqmianobis kontrol is ufl eba mianiWa `samewarmeo saqmianobis Ilicenziisa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb-kanonis me-7 muxl is pirveli punqtis `v- qvepunqtiTa da me-20 muxl is pirveli punqtis `v- qvepunqtiT.

saqarTvel os iusticiis saministro warmodgenil gancxadebasa da TandarTul masal ebs ixil avs maTi wardgenidan 10 dRis vadaSi da iRebs gadawvyvetil ebas makontrol ebel organod registraciis an registraciaze uaris Tqmis Sesaxeb. Tu saqarTvel os iusticiis saministrom organo gaatara registraciaSi rogorc makontrol ebel i, maSin igi masze gascems registraciis cnobas.

kontrol is Sesaxeb kanonmdebl obis mixedviT kontrol s ar warmoadgens kanonmdebl obiT gaTval iswinebul i Ilicenziis, nebarTvis, sertifikatis gacema, savaWro qsel Si sertifikatis moTxovna da Sesabamisi aqtis Sedgena. mewarmis Semowmeba Ilicenziis anda nebarTvis miRebis Semdeg eqceva kontrol is saerTo rejimSi da makontrol ebel organos ufl eba ara aqvs sasamarTl o brZanebis gareSe ganaxorciel os misi kontrol i.

licenziis/nebarTvis gamcem organoebis ufl eba aqvT ganaxorciel on mewarmis saqmianobaze kontrol i mxol od sal icenzio anda sanearTvo pirobeBTan dakavSirebiT; kerZod, im wesebis, normebisa da moTxovnebis erTobl iobis Sesrul ebaze kontrol i, romel Ta dacvac moeTxoveba licenziis/nebarTvis mfl obel s licenziiT/nebarTviT gansazRvrul i saqmianobis ganxorciel ebisas. licenziis anda nebarTvis misaRebad dadgenil i pirobebis Semowmeba, rogorc zemoT aRvniSneT, kontrol ad ar iTvl eba.

Semowmebis dawyebamde licenziis/nebarTvis gamcemi, rogorc makontrol ebel i organo val debul ia licenziis/nebarTvis mfl obel is saqmianobis dadgenil moTxovneBTan Semowmebis dawyebamde mimaRTos im raionul (saqal aqo) sasamarTl os, roml is samoqmedo teritoriaze gaaCnia mewarmes adgil samyofel i (iuridiul i misamarTi). Suamdgoml oba mewarmis Semowmebis Taobaze unda Seicavdes sakmaris safuZvel s brZanebis gasacemad. Suamdgoml obaSi mieTiteba Sesamowmebel i mewarmis zusti monacemebi _ saxel wodeba, organizaciul -samarTl ebrivi forma, iuridiul i misamarTi _ Semowmebis vada da fargl ebi anu miTiteba imis Sesaxeb Tu konkretul ad mewarmis saqmianobis Tu dokumentaciis ra nawil i unda Seamowmos makontrol ebel ma organom. Suamdgoml obas aseve unda daerTos makontrol ebel i organos saxel mwifo reestrSi registraciis cnobis asl i, romel sac Sesabamisi uwyebis makontrol ebel organod registraciaSi gatarebisas gascems saqarTvel os iusticiis saministro. Tu es cnoba ar daerTo Suamdgoml obas, sasamarTl o gamoitans ganCinebas xarvezis Sesaxeb da warmoebaSi ar miRebs Suamdgoml obas.

gamonakl is SemTxvevaSi, roca SesaZl ebel ia safrTxe Seeqmnas saxel mwifo uSiSroebas, adamiანis sicocxl es an j anmrTel obas anda mtkicebul ebebs, makontrol ebel organos ufl eba aqvs sasamarTl osadmi mimaRTvis gareSe SeaCeros mewarmis saqmianoba Semowmebis sagnis nawil Si da amis Semdeg dauyovnebl iv (imave dRes an Tu es ver xerxdeba ara ugvianes momdevno dRisa) mimaRTos mosamarTl es Semowmebis Sesaxeb brZanebis misaRebad. Tu sawarmos saqmianobis SeCereba SeuZl ebel ia an igi mniSvnel ovan zians miayenebs mewarmes anda SeCerebis winaaRmdegia mewarme, makontrol ebel i organo ufl ebamosil ia daiwyos mewarmis Semowmeba da 24 saaTis ganmavl obaSi mimaRTos mosamarTl es Suamdgoml obiT dawyebul i Semowmebis kanonierad cnobisa da Semowmebis Sesaxeb brZanebis gacemis TxovniT. aseT SemTxvevaSi makontrol ebel i organo val debul ia sasamarTl osadmi gagzavnil Suamdgoml obaSi daasabuTos Tu raSi mdgomareobda Semowmebis gadaudebel i aucil ebl oba, ramac ganapiroba Semowmebis dawyeba mosamarTl is brZanebis miRebamde.

mosamarTl e Suamdgoml obas ganxil avs makontrol ebel i organosa da mewarmis TandaswrebiT da iRebs gadawyvetil ebas Suamdgoml obis wardgenidan 24 saaTis ganmavl obaSi. Suamdgoml obis ganxil visas mewarmes anda mis warmomadgenel s eZl eva SesaZl ebl oba misces ganmar tebebi da Camoayal ibos sawinaaRmdego mosazrebebi. mosamarTl e brZanebas mewarmis saqmianobis Semowmebis Sesaxeb gascems mxol od im SemTxvevaSi, Tu makontrol ebel i organo mas warudgens Sesabamis informacias dasabuTebul i da safuZvl iani eWvit mewarmis mier kanonmdebl obis moTxovnaTa darRvevis Sesaxeb. Tu ar arsebobs mewarmis saqmianobis formal uri da faqtobrivi safuZvl ebi, mosamarTl es gamoaqvs dadgenil eba mewarmis Semowmebaze uaris Tqmis Sesaxeb. Tu mewarmis saqmianobis Semowmeba sasamarTl osadmi mimaRTvamde dawyebul i iyo da

mosamarTI e gamoitans dadgenil ebas mewarmis Semowmebaze uaris Tqmis Sesaxeb, maSin mewarmis Semowmeba dauyovnebl iv unda Sewydes. aseT SemTxvevaSi mewarmes ufl eba aqvs mostXovos makontrol ebel organos SemowmebiT miyenebul i zianis anazRaureba.

mosamarTI is mier Suamdgoml obis dakmayofil eba da mewarmis saqmianobis Semowmebis Sesaxeb brZanebis miReba ar aris makontrol ebel i organos mier kontrol is avtomaturad dawyebis safuZvel i; amisaTvis saWiroa mosamarTI is mier miRebul i brZaneba Sevides kanonier Zal aSi anu unda gavides brZanebis gasaCivrebis vada. brZanebis gasaCivreba aCerebs mis Zal aSi Sesvl as. mosamarTI is brZaneba SeiZl eba gasaCivrdes mxaris mier Sesabamis saol qo sasamarTI oSi brZanebis asl is miRebidan 24 saaTis ganmavl obaSi. saol qo sasamarTI o saqmes ganxil avs saCivris Setanidan 3 dRis ganmavl obaSi. saol qo sasamarTI os mier miRebul i gadawyvetil eba sabol ooa da igi ar gasaCivrdeba uzenaes sasamarTI oSi.

Tu mosamarTI is mier miRebul ia dadgenil eba mewarmis Semowmebaze uaris Tqmis Sesaxeb, maSin makontrol ebel organos igive vadaSi da wesiT SeuZl ia es dadgenil eba gaasaCivros saol qo sasamarTI oSi. aseT SemTxvevaSi dawyebul i Semowmeba SeCerdeba da misi Semdgomi gagrZel ebis an Sewyvetis bedi damokidebul i iqneba saol qo sasamarTI os mier Sesabamisi gadawyvetil ebis miRebamde.

kontrol is sitemis srul yofis, gamovl enil i nakl ovanebebis Tavidan acil ebisa da saxel mwifoSi mewarmeebze ganxorciel ebul i kontrol is Taobaze ertiani statistikuri monacemebis uzrunvel yofis mizniT TiToeul i makontrol ebel i organo val debul ia yovel i wl is 25 ianvrade warudginos saqarTvel os prezidents da saqarTvel os parl aments angariSi gasul i wl is ganmavl obaSi brZanebis gacemis Sesaxeb sasamarTI oSi wardgenil i Suamdgoml obebis, sasamarTI os mier gacemul i brZanebebis raodenobisa da mosamarTI is brZanebis safuZvel ze ganxorciel ebul i Semowmebis Sedegebis Sesaxeb.

pasuxi smgebl oba

cal ke aRsanisnavia pasuxismgebl obis sakiTxi, romelic gaTval iswinebul ia licenziis anda nebarTvis gareSe saqmianobisaTvis. darRvevis xasiaTisa da xarixxis Sesabamisad dawesebul ia administraciul i da sisxl issamarTI ebrivi pasuxismgebl oba. administraciul i pasuxismgebl obis dakisrebisaTvis sakmarisia mxol od licenziis an nebarTvis gareSe saqmianobis faqti, maSin rodesac sisxl issamarTI ebrivi pasuxismgebl obisaTvis mxol od saqmianobis faqti ar aris sakmarisi; damatebiT aucil ebel ia licenziis an nebarTvis gareSe saqmianobis Sedegad mniSvnel ovani ziani iqnes gamowveuli, rac Tavisi mxriv Sefasebasa da mtkicebas moitXovs an saxeze unda iyos mewarmis mier didi odenobiT Semosavl is miReba.

sisxl issamarTI ebrivi pasuxismgebl oba dawesebul ia licenziis/nebarTvis gamcemi organoebis moxel eebis saqmianobazec, Tu isini dausabuTebad uars etyvian licenziis/nebarTvis maZiebel s an misi gacemis Semdeg ganaxorciel eben sal icenzio/sanebarTvo pirobebis Semowmebas kontrolis momwesrigebeli kanonmdebl obis darRveviT, rac mewarmisaTvis mniSvnel ovani zians gamoiwvevs.

administraciul i pasixusmgebl oba

samewarmeo saqmianobis wesis darRveva

1. unebartvoT iseTi saqmianobis ganxorciel eba, romelic specialur nebartvas/licenzias saWiroebs _
gamoiwvevs daj arimebas oTxasidan xutAs l ar amde.
2. meurne subieqtis saqmianobis SeCerebis SemTxvevaSi maT mier savawro operaciis (momsaxurebis) ganxorciel eba _
gamoiwvevs daj arimebas Sromis anazRaurebis Svidasi minimaluri odenobiT.

/administraciul samarTal darRvevaTa kodeqsi, muxli 164/

sisxl issamarTI ebrivi pasuxismgebl oba

ukanono samewarmeo saqmianoba

1. samewarmeo saqmianoba registraciis an specialuri nebartvas/licenziis gareSe anda licenzirebis pirobis darRveviT, ramac mniSvnel ovani ziani gamoiwvia an rasac Tan axl da didi odenobiT Semosavl is miReba _
isj eba jarimiT an tusaRobiT vadiT oTx Tvemde anda Tavisuflebis aRkveTiT vadiT or wl amde.
2. igive qmedeba, Cadenili:
  - a) jgufurad;
  - b) araerTgzis;
  - g) aseTi danaSaulisaTvis msj avrdebul is mier _
isj eba jarimiT an Tavisuflebis aRkveTiT vadiT xut wl amde.

/sisxl is samarTI is kodeqsi, muxli 192/

kanonieri samewarmeo saqmianobisaTvis xelis SeSla

dausabuTebI ad uaris Tqma sawarmos registraciaze an special uri nebarTvis (licenziis) gacemaze, anda misi ekonomikuri saqmianobis ufl ebis an Tavisufl ebis SezRudva, sawarmos saqmianobaze kontrol is kanonmdebl obis darRveviT ganxorciel eba, agreTve mis saqmianobaSi Careva, ramac mniSvnel ovani ziani gamoiwvia _
isj eba jarimiT an sazogadoebisaTvis sasargebl o SromiT vadiT asocidan as oTxmoc saaTamde anda tusaRobiT vadiT sam Tvemde, Tanamdebobis dakavebis an saqmianobis ufl ebis CamorTmeviT vadiT sam wl amde.

/sisxl is samarTI is kodeqsi, muxl i 190/

- ⇒ sanitariul i norme biTa da sxva normatiul i dokumentebi T gaTval iswinebul i moTxovnebi, roml ebsac ar akmayofil ebs obieqti;
- ⇒ sanitariul -teqnukur, profil aqtukur sanitariul -higienur da sanitariul -epidsawinaaRmdego RonisZiebaTa CamonaTval i, romel Ta Sestrul ebis Semdeg SesaZl ebel ia ganmeorebi T dadges obieqtis higienuri sertifikatis gacemis sakiTxi.

obieqtis higienuri sertifikati ganmeorebi T gaicema, Tu:

- ⇒ Seicval a higienuri sertifikati T obieqtisaTvis dadgenil i saqmianobis profil i da simZl avre, produqciis asortimenti da raodenoba (mocul oba);

obieqtis higienuri sertifikati Tavsi TavSi unda moicavdes obieqts da ara sabol oo produqts an mis raodenobas, kanonis es moTxovna srul iad al ogikuria, vinaidan kvebis produqtebis da Tambaqos mwar moebel sawarmos unda gaaCndes saqmianobis licenzia, amave sawarmoze gaicema nebarTva da bol os warmoebul i produqciis sertifikati, Tu igi eqvemdebareba saval debul o sertificirebas.

- ⇒ ganxorciel da obieqtis rekonstruqcia (teqnikuri da teqnol ogiuri ganaxl eba);
- ⇒ obieqtis higienuri sertifikatis gauqmebis Semdeg Sestrul da sanitariul i samsaxuris dawesebul ebis mier dasaxul i sanitariul -teqnikuri, profil aqtikuri sanitariul -higienuri da sanitariul -epidsawinaaRmdego RonisZiebebi.

rogorc ukve aRvni SneT sanitariul i kodeqsis 39-e muxl i, romel ic Seexeba obieqtis higienur sertifikats (gacemis wesi, misi SeCereba da ganaxl eba) gaugebari da sanitariul i zedamxedvel obis samsaxuris maRal i Tanamdebobis pirebi saTvis didi ufl ebamosil ebis mi mniWebel ia, rac sabol ood arasasurvei Sedegis momtania sanitariul -higienuri mdgomareobis dacvis sistemaSi.

Seni Svna: obieqtis higienuri sertifikatis gasacemad kanoni T mosakrebl is dawesebamde droebi T gaicema higienuri daskvna, roml is gasacemad oficial urad (kanoni T) mosakrebel i ar aris dawesebul i da sanitariul i zedamxedvel obis inspeqciam igi unda gasces ufasod. sertifikatis nacvl ad daskvnis gacema SeTanxmebul ia nebarTvis gamcem organosTan da mewarmeebs masTan dakavSirebi T probl ema ar warmoSobiaT.

vazisa da Rvinis regulireba

`vazisa da Rvinis Sesaxeb- kanonis 33<sup>5</sup> muxl iTa da sofl is meurnebobisa da sursaTis ministris 2003 wl is 6 martis #2-51 brZanebiT damtkicebul i`mevenaxeoba-meRvineobis dargSi sasaqonl o produqciis warmoebasTan da real izaciasTan dakavSirebul i saqmianobis saval debul o Setyobinebis wesis Sesaxeb- debul ebiT.

fizikuri da iuridiuli pirebi, romlebic saqarTvel os teritoriaze axorciel eben saqmianobas, val debul ni arian am debul ebiT dadgenil vadebSi da formiT warudginon `samtrests- Tavisi saqmianobis Sesaxeb. saval debul o Setyobineba moicavs Semdeg informacias:

- vazis samynobis masal ebisa da namjeni nergis warmoebisa da real izaciis Sesaxeb;
- venaxis adgil mdebareobis, farTobisa da j iSis Sesaxeb;
- yurZnis gadamuSavebis Sesaxeb;
- produqciis warmoebisa da brunvis Sesaxeb.

zemoaRni Snuli dokumentiT darRveulia `samewarmeo saqmianobis licenziisa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb- kanonis me-4 muxl i, romelic pirdapir ambobs, rom:

dauSvebel ia administraciuli organos mier kanonqvemdebare normatiuli aqtiT iseTi dokumentis SemoReba, romelic gul isxmobs raime saqmianobaze Sinaarsobri vad sal icenzi o an sanebarTvo reJimis dawesebas.

Setyobinebis wesis darRveva isj eba saqarTvel os administraciuli samarTal darRvevaTa kodeqsis 105² muxl iT:

mevenaxeoba-meRvineobis dargSi sasaqonl o produqciis warmoebasTan da SenaxvasTan dakavSirebul i teqnol ogiuri procesebis aRricxvisa da Setyobinebis wesis darRveva, _ gamoiwvevs daj arimebas as ormocdaaTidan samas l aramde.

igive qmedeba Cadenili impiris mier, romel sac erTi wl is ganmavl obaSi aseTi qmedebisaTvis Sefardebul i hqonda administraciuli saxdel i, _ gamoiwvevs daj arimebas xutAsidan rvaas l aramde.

`vazisa da Rvinis Sesaxeb- kanoni

garda al kohol iani sasmel ebis warmoebis nebarTvisa, `vazisa da Rvinis Sesaxeb- kanonis me-10 muxl is Tanaxmad samrewvel o venaxis gaSenebac eqvemdebareba `samtrestis- mier gacemul nebarTvas. amave kanonis mixedviT samrewvel o venaxis aris mevenaxeobis ama Tu im zonaSi samrewvel o gamoyenebisaTvis vazis j iSis nargaoba, romel is yurZenic Ziritadad sarealizaci o daniSnul ebiT gamoiyeneba. `vazisa da Rvinis Sesaxeb- kanonis me-10 muxl i srul iad ewinaaRmdegeba `samewarmeo saqmianobis licenziisa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb- kanons, romel is me-4 muxl is Tanaxmadac dauSvebel ia yovel gvari licenziis/nebarTvis an maTi Sinaarsis matarebel i dokumentis SemoReba, romelic ar aris am kanonSi.

`samewarmeo saqmianobis licenziisa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb- saqarTvel os kanoni me-4 muxl i:

dauSvebel ia Licenziisa da nebarTvis SemoReba am kanoniT gauTval iswi nebel saqmi anobaze.

zemoaRni Snul idan gamomdinare mivi CnevT, rom aucil ebel ia momzaddes cvl il ebebis proeqti `vazisa da Rvini Sesaxeb-kanonSi, raTa SesabamisobaSi movides Licenzi rebis `samewarmeo saqmi anobis Licenziisa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb-kanonTan.

“saqarTvel odan saeqsporto al kohol ian produqci aze xarisxi Sesabamisobisa da warmoSobis sertifikatis gacemis wesis” saqarTvel os sofl is meurneobisa da sursaTis ministris brZaneba

saqarTvel os sofl is meurneobisa da sursaTis ministris 2000 wl is 25 ianvris # 2-7 brZanebiT damtkicebul i “saqarTvel odan saeqsporto al kohol ian produqci aze xarisxi Sesabamisobisa da warmoSobis sertifikatis gacemis wesis” Tanaxmad, saqarTvel odan saeqsporto al kohol ian produqci is qarTul i warmoSobis Sesaxeb sertifikatis gacema xdeboda saqarTvel os savaWro samrewvel o pal atis mier mxol od departament “samtrestis” mier gacemul i Sesabamisi cnobis safuZvel ze, rac Tav is mxriv paral el izmia.

brZanebis Tanaxmad “samtresti” uzrunvel yofs ოპერაციების წესები saeqsporto al kohol ian produqci is qarTul i warmoSobis Sesaxeb departamentis mier cnobis gacemasTan dakavSirebul i sakiTxebis gadawyvetas.

cnoba gaicema al kohol ian produqci is yovel erTjerad (qveynis fargl ebs gareT erTdroul ad gasatan) saeqsporto parti aze. misi moqmedebis vada ganisazRvreb a ara umetes erTi TviT. cnobis misaRebad mewarme subieqti an eqsportiori (SemdgomSi _ ganmcxadebel i) departament “samtrestSi” waradgens ganxadebas cnobis gacemisaTvis qvemoT CamoTvl il aucil ebel dokumentaciasTan erTad:

_ produqci is Sesabamisobis sertifikatisa da gamocdis oqmis asl ebs;

_ cnoba produqci is warmoebisTvis aucil ebel i nedl eul is naSTebis warmoebaSi arsebobis Sesaxeb sameurneo wl is 1 ianvris mdgomareobiT da cnobis gacemis momentisaTvis cal keul i markebis a da mosavl is wl is miTiTebiT;

_ cnoba sameurneo wl is pirvel i ianvridan cnobis gacemis momentisaTvis warmoebis mier real izebul i produqci is raodenobis Sesaxeb, cal keul i markebis mixedviT;

_ al kohol uri produqci is saqarTvel odan eqsportirebis Sesaxeb gaformebul i kontraqtis asl s;

_ saeqsporto produqci is TiToeul i dasaxel ebis nimuSs 0,75 l tevadobis 3 raodenobiT fiziko – qimiuri (saWi roebis SemTxvevaSi) da organol eptikuri (ოპერაციების წესები უაღრესად) Semowmebis a da 3 Tvis ganmavl obaSi sakontrol o SenaxvisaTvis.

gadawyvetil ebas ganmcxadebl is mier warmodgenil i saeqsporto produqci is nimuSebis fiziko – qimiuri da organol eptikuri Semowmebis aucil ebl obis Sesaxeb iRebs departament “samtrestis” xel mZRvanel oba.

mineral uri wyl is regul ireba

mineral uri wyl is dasaxel ebis registraciisTvis saWiro monacemebis Seswavi sa da dadgenis organizaciul uzrunvel yofas axorciel ebs sofl is meurneobisa da sursatIs saministros departamenti "saqminxil wyal i".

warmodgenili masal ebis Seswavi sa da dadgenis mizniT iqmneba eqspertTa jgufi, romelic awarmoebis am wesebis me-3 muxliT gaTval iswinebuli parametrebis Seswavi sa da uzrunvel yofs sakiTxis momzadebas departamentTan arsebuli wyl is sasaqonlo produqciis warmoebis licenzierebis sauwyebaTaSoriso eqspertTa sabWos (SemdgomSi "sabWo") sxdomaze warmosadgenad.

mineral uri wyl is adgil warmoSobis dasaxel ebis registraciisTvis saWiro monacemebis Sesaxeb saqarTvel os prezidents eZi eva Sesabamisi daskvna saqpatentSi warsadgenad;

daskvna mineral uri wyl is adgil warmoSobis dasaxel ebis registraciisaTvis saWiro monacemebis Sesaxeb aformebs, gascems da uwyebriv reestrSi atarebs sofl is meurneobisa da sursatIs saministro; daskvna mineral uri wyl is adgil warmoSobis dasaxel ebis registraciisTvis saWiro monacemebis Sesaxeb aformebs, gascems da uwyebriv reestrSi atarebs sofl is meurneobisa da sursatIs saministro;

daskvnis gacema xdeba Semosuli gancxadebis safuZvel ze;

saministro val debul ia gancxadebis registraciidan 10 dReSi miROS adgil warmoSobis dasaxel ebis registraciisTvis saWiro monacemebis Sesaxeb daskvnis gacemis gadawyvetil eba;

daskvna mineral uri wyl is adgil warmoSobis dasaxel ebis gamoyenebis ufl ebis mqone piris registraciisaTvis saWiro monacemebis Sesaxeb gaicema rogorc registrirebuli, aseve araregistrirebuli mineral uri wyl is SemTxvevaSi;

registrirebuli mineral uri wyl is adgil warmoSobis dasaxel ebis gamoyenebis ufl ebis mqone piris registraciisTvis gacemuli daskvna avtomaturad gul isxmobs mineral uri wyl is adgil warmoSobis dasaxel ebis registraciisaTvis saWiro monacemebis Sesabamisobis kontrols "saqpatentSi" registrirebul monacemebTan.

daskvna unda Sei cavdes:

- a) daskvnis uwyebriv reestrSi registraciis nomers da Zal aSi Sesvl is TariRs;
- b) gancxadebl is saxels (dasaxel ebas) da misamarTs;
- g) adgil warmoSobis dasaxel ebas;
- d) daskvnis gancemi organos ufl ebamosili piris xel moweras.

saqarTvel os sofl is meurneobisa da sursatIs saministros kvebis produqtebis monitoringis samsaxuris mier gaweuli laboratoriu li

gamocdebis (testirebis) momsaxurebis tarifi samtkicebis Sesaxeb-
soflis meurneobisa da sursatis ministris brZaneba

2002 wl is soflis meurneobisa da sursatis saministrom daamtka kvebis
produqtebis eqspertizisa da monitoringis samsaxuris mier gaweuli
kvebis produqtebis laboratoriuLi gamocdebis (testirebis)
momsaxurebis tarifi.

brZaneba Zalasi Sevides gamoqveynebisTanave da misi moqmedebis vada
ganisazRvra 2002 wl is 31 dekembramde.

kvebis produqtebis laboratoriuLi gamocdebis (testirebis)
momsaxurebis tarifi warmoadgens:

1. qimreactivebi da sxva masal ebi _ 80 l ari.
  2. Sromis anazRaureba _ 65 l ari.
  3. anaricxebi damqiraveblidan (31%) _ 20 l ari.
  4. zednadebi xarjebi (ofisis xarjebi, komunaluri momsaxureba,
transportis xarjebi, sameurneodanisnul ebis sakancelario SeZena) (30%)
_49.5 l ari.
  5. moqeba (5%) _ 10.7 l ari.
  6. dRg (20%) -45 l ari.
- sul _ 270,0 l ari/

gacemuli licenzi ebi da nebarTvebi

samtresti

ლიცენზიები

სულ გაცემული არის 120 ლიცენზია:

2003 წლის 20 ოქტომბრიდან 107 ლიცენზია;
2004 წელს კი - 13 .

პირველი ლიცენზიის გაცემის თარიღია 20.10.03. უკანასკნელი კი დათარიღებულია ა.წ. 2 თებერვლით.

ლიცენზირებული საჯაროებო უმეტესობა განთავსებულია კახეთში, განსაკუთრებით ტელავსა და გურჯაანში, მათარც ამორცება გორის რაიონშიც.

თბილისში გაცემულია 47 ლიცენზია.

ყველაზე დიდი აქტიურობა დაფიქსირებულია ოქტომბრის ბოლო რიცხვებში: დრეში სასუალოდ სამი. შემდგომ გაცემული ლიცენზიების რაოდენობა სტაბილურად კლებულობდა. კერძოდ, დეკემბერში მთლიანად გაცემულია 20 ლიცენზია, იანვარში კი მხოლოდ 9.

2 თებერვლის მონაცემებით გაცემულია 4 ლიცენზია.

ნებართვები

სულ გაცემული არის 146 ნებართვა 50 ლიცენზირებულ საჯაროებო:

სახეობები და ცალკე საჯარო

119 გაცემულია 2003 წელს;

27 გაცემულია 2004 წელს.

პირველი ნებართვის გაცემის თარიღია 20.11.03. უკანასკნელი კი დათარიღებულია 2004 წლის 31 იანვრით.

თბილისში გაცემულია ნებართვა 25 რეგისტრირებულ საჯაროებო.

ყველაზე დიდი აქტიურობა დაფიქსირებულია დეკემბრის თვეში (100 ცალი): დრეში სასუალოდ სამი. შემდგომ გაცემული ნებართვების რაოდენობამ მნიშვნელოვნად დაიკლო. კერძოდ, იანვარში მთლიანად გაცემულია 27 ნებართვა.

2 თებერვლის მონაცემებით ნებართვების არ არის გაცემული.

საქმიანობის დასახელება

ლიცენზია

სულ გაცემული არის 29 ლიცენზია:

19 გაცემულია 2003 წელს;

10 გაცემულია 2004 წელს.

პირველი ლიცენზიის გაცემის თარიღია 15.10.03. უკანასკნელი კი დათარიღებულია ა.წ. 31 იანვრით.

ლიცენზირებული საჯაროებო უმეტესობა განთავსებულია თბილისში -13 საჯარო, ბორჯომის რაიონში -6.

gacemul i l icenzi ebis intensivoba Tveebis mi xedvi T:

oqtomberi-2;
noemberi-3;
dekemberi-14;
ianvari-10.

gacemul i l icenzi ebis garda, mimdinareobs ganxil va 23 l icenziis gacemis Taobaze. aqedan l icenziis maZiebel i 8 sawarmo registrirebul ia Tbil isSi, amdenive gorSi.

nebarTvebi

sul gacemul i aris 10 nebarTva:
saxeoba sawarmo
5 gacemul ia 2003 wel s;
9 gacemul ia 2004 wel s.

pirveli nebarTvis gacemis Tari Ria 7.11.03. ukanasknel i ki daTariRebul ia a.w. 3 Teberval s.

mineral uri wyl ebis warmoebaze gacemul ia 5 nebarTva; l udis warmoebaze-4; ual kohol o sasmel ebi sTvis naxSirJangis warmoebaze-1

gacemul i nebarTvebis intensivoba Tveebis mi xedvi T:

noemberi-1;
dekemberi-4;
ianvari-4;
Teberval i-1

gacemul i nebarTvebis garda, mimdinareobs ganxil va 12 nebarTvis gacemis Taobaze. aqedan nebarTvis maZiebel i 6 sawarmo registrirebul ia Tbil isSi.

kvebis eqspertizi sa da moni tori ngi s samsaxuri

l icenzi ebi

sul gacemul ia 110 l icenzia:
aqedan 2003 wl is dekembri dan wl is bol omde gacemul ia 39 l icenzia;
2004 wel s 18 marti s mdgomareobi T gacemul ia 79 l icenzia.

nebarTvebi

sul gacemul ia 19 nebarTva:
aqedan 2003 wel s gacemul ia mxol od 1 nebarTva;
2004 wel s 18 marti s mdgomareobi T gacemul ia 18 nebarTva.

standartizacia da serti fikacia

wi namdebare moxsenebis dasawyisSive aRvniSneT, rom l icenzia da nebarTva ver uzrunvel yofs produqciis xarisxs da ar izl eva produqciis keTil saimedobis garantias. produqciis xarisxi garkveul moTxovnebtan Sesabamisobis dadgenis gziT dasturdeba Sesabamisobis sertifikatit. produqciis Sesabamisobis sertifikati aris produqciis xarisxtan Sesabamisobis damadasturebel i dokumenti. sertifikatis gasacemad warmoebs sertifikacia, romel ic xarisxtan produqciis Sesabamisobis dadgenisaTvis moicavs produqciis sinj is aRebasa da mis l aboratoriul Semowmebas. Semowmebisas xarisxis moTxovnebi unda Seesabamebodes saTanado wesiT dadgenil standar tebs.

ZiriTadi normatiul i dokumenti, romel ic aregul irebs certificirebis sistemas, aris 1999 wl is 30 april s miRebul i kanoni `produqciisa da momsaxurebis sertifikaciis Sesaxeb-.

am moxsenebaSi yuradReba ZiriTadad daTmobilia Sesabamisobis sertifikatze. moxsenebis mizans ar warmoadgens sxva saxis sertifikatis _ mag., warmoSobis, fitosanitariul i _ ganxil va. moxsenebaSi cal ke Tavad aris ganxil ul i obieqtis higienuri sertifikati _ gamomdinare misi erT-erTi sanebarTvo pirobidan da probl ematurobidan gamomdinare.

certificirebis ori saxe arsebobs: saval debul o da nebayofl obiTi. saval debul o certificirebas daqvemdebarebul i produqciis CamonaTval i damtkicebul ia 2002 wl is 8 agvistos #230-e erTobl ivi brZanebiT (savall debul o certificirebas daqvemdebarebul i kvebis produqtebis CamonaTval i, ix. danarTi #1). am erTobl ivi brZanebiT aseve damtkicebul ia im produqciis CamonaTval i, romel Ta certificireba ar aris saval debul o da misi Sesabamisoba dasturdeba dekl araciit (ix. danarTi #1). nebismieri saxis produqcia, romel ic ar aris moqceul i #230-e erTobl ivi brZanebiT damtkicebul saval debul o certificirebas daqvemdebarebul i produqciis CamonaTval Si, eqvemdebareba nebayofl obiT certificirebas da pirs survil isamebr SeuZl ia aiRos Sesabamisobis sertifikati.

Sesabamisobis sertifikatis gareSe akrZal ul ia saval debul o sertifikaciis daqvemdebarebul i produqciis rekl amiReba. ganmcxadebel s ufl eba aqvs saval debul o sertifikaciis organosagan moiTxovos da miRos aucil ebel i informacia produqciis sertifikaciis wesebis Sesaxeb.

`produqciisa da momsaxurebis sertifikaciis Sesaxeb- kanonis Sesabamisad saval debul o sertifikaciis organizeba da samuSaoTa Catareba ekisreba saqstandarts, xol o produqciis cal keul saxeobaTa mimarT saval debul o sertifikacia SeiZl eba daekisros aRmasrul ebel i xel isufl ebis an sxva saxel mwifo organoebsa da iuridiul pirebs maTi sakuTrebis formis miuxedavad.

erTmniSvnel ovnad unda iTqvas, rom kanonis aseTi meqanizmebis arseboba pirdapir kavSirSia qveyanaSi arsebul i biurokratiul i manqanebis simravl esa da sicocxl isunarianobaSi. aq SeimCneva, kanonis doneze, saxel mwifo struqturabis mxridan biznesSi Tavianti sakuTari interesebis Tavisufl ad gatarebis survil i da Sesazl ebl oba.

mi zanSewonil ia kanonis doneze gani sazRvros: sertifikaciis Catarebis, Sesabamisobis dadasturebis, akreditiaciis,

procedurebi sa da saxel mwifo kontrolis, Tu zedamxedvel obis wesebi.

damatebi T unda aRiniSnos, rom es probl ema mogvardeba `standartizaciis Sesaxeb- kanoniT gansazRvrul i teqniki regul amentis miRebisa da cxovrebaSi real urad danergvis Sedegad. samewarmeo sferoSi, sadac unda moqmedebdes saval debulo standartebi, real ur probl emas warmoadgens moqmedi standartebis simcire, romel Ta raodenobac ramodenime aTeuls Seadgens. xolo danarCeni, romel sac iyenebs makontrol ebel i Tu sasertifikacio organo, maT Soris saqstandarti, Sesrul ebul ia rusul enaze (yofili sabWota kavSiris standartebi e.w. UJCN-ebi). saqarTvel os konstituciidan gamomdinare saxel mwifo enas warmoadgens qarTuli, Sesabamisad yvel a is dokumenti, romelic Sesrul ebul ia sxva enaze ar SeiZleba CaiTval os moqmed normatiul aqtad. zemoaRniSnul im araqarTul enovani dokumentebis safuzvel ze Sesabamisobis sertifikatebis gacema da makontrol ebel i organoebis mier Semowmebisas maTi gamoyeneba warmoadgens konstituciis uxes darRvevas. am situaciis gamosaworeblad, aucil ebel ia erovnul i standartebis droul ad SemuSaveba da maTi damtkiceba.

Cveni azriT aucil ebel ia mkacrad ganisazRvros makontrol ebel i structurebi, konkretul i sferoebis mixedviT. aseve ganisazRvros kerZo structurebis ufl ebebi da Seiqmnas maTi monawileobis gamWirvale sistema. winaarmddeg SemTxvevaSi, SesaZlebel ia, saqstandartis xel mZRvanel ebis mier subieqturad moxdes kerZo samartliis subieqtებისათვის გარკვეული სახის უფლებების დეგირება.

aset SemTxvevaSi maqsimal urad efeqturad aris SesaZlebel i Sesabamisi standartebis dacva. Tumca aqve aRvniSnavT, rom dReisaTvis, faqtobrivad ar arsebobs akreditirebul i sasertifikacio organoebis bazari, radgan masze konkretul i saxel mwifo CinovnikTa mier gamocxadebul ia faqtobrivi monopol ia. am sakiTxs emateba is faqti, rom zogierT dargobrivi saminstros, Taviant sakurato sferoebSi, Seqmnil i aqvT saxel mwifos 100%-iani wil obrivi monawileobit Seqmnil i akreditirebul i sawarmoebi, romlebic axorciel eben produqciisa da momsaxurebis sertificirebas.

amdenad, mas Semdgom, rac saqstandartma `Seasusta- zemoaRniSnul i saminstroebis zemoqmedeba Taviant sakurato sferoebSi, moamzades kanoproeqtebi, romel Ta erT-erTi mTavari moTxovna Taviant sferoebSi akreditirebul i sasertifikacio sawarmoebis ganebarTviანების მოქონაა. ufrozustad, sofl is meurneobisa da sursatis saminstrom moamzada kanonproeqti `kvebis produqtebisa da Tabaqos nawarmis sasaqonlo warmoebis licenzirebis Sesaxeb-, romlis erT-erTi mTavari moTxovnaa kvebis mrewvel obis sawarmoo procesis licenzireba, sadac erTi mxriv, moitxoveba sertifikatebi da meore mxriv, xdeba sasertifikaciოდ მოქონილი დოკუმენტისა და Semowmebis procesis paral el uri damowmeba.

mTel i pasuxismgebl obiT unda aRiniSnos, rom aRniSnul i sistema saqarTvel oSi ar moqmedebs. erTmniSvnel ovnad unda iTqvas, rom amis mizezi erTi mxriv, sertifikaciis dauxvewavi sistemis da meore mxriv, mowesrigebel i savaWro qsel i da administrirebis gamWirvaleobis ararsebobaa.

kanoniT, aseve aris gansazRvrul i importirebul i produqciis sertificireba. kerZod, aseT SemTxvevaSi, xel Sekrul ebis pirobebSi gaTval iswinebul i unda iqnes dadgenil moTxovnebTan (standartebi) produqciis Sesabamisobis damadasturebel i sertifikatisa da Sesabamisobis niSnis arseboba, Tu es produqcia saqarTvel oSi eqvemdebareba saval debul o sertifikacias. am sertifikats da Sesabamisobis niSans, an aRiarebis dokuments unda gascemdes saqarTvel os Sesabamisi ufl ebamosil i organo (akreditirebul i ssertifikacio organoebi, an maTi ar arsebobs SemTxvevaSi saqstandar ti).

produqciis Semotanis dros nebarTvis misaRebad saqarTvel os mTel teritoriaze sabaJo dekl araciasTan erTad aucil ebel ia sertifikati an aRiarebis mowmoba, romelic waredgineba sabaJo organoebs.

`produqciisa da momsaxurebis sertifikaciis Sesaxeb- kanonis zemoaRniSnul i Canaweri SeusabamobaSi modis `samewarmeo saqmianobis licenciisa da nebarTvis gacemis safuZvl ebis Sesaxeb- kanonis debul ebebTan. aseve gaugebaria ra tipis nebarTvazea saubari an vin aris misi gamcemi. aucil ebel ia `produqciisa da momsaxurebis sertifikaciis Sesaxeb- kanoni SesabamisobaSi movides licenciisa danebarTvis maregul irebel kanonebTan da gaxdes saqarTvel os mier nakisri saerTasoris val debul ebebis (xel Sekrul eba `vaWrobaSi moqmedi teqniki barierebis Sesaxeb- _ dadebul i vaWrobis msfli organozaciasTan) real uri ganxorciel ebis garanti.

saxel mwi fo awarmoebis ssertifikacio organoebis akreditacias, magram arc erTi kanoniT ar regulirdeba. akreditaciis mosakrebl ebi maSin, rodesac saqarTvel os konstituciit pirdapir aris gaTval iswinebul i, rom yovel gvare mosakrebl ebis daweseba SeiZleba mxlod kanoniT. aseve dauregul irebel ia akreditirebul i organoebis mier gacemul sertifikatebis mosakrebl ebi. Cveni azrit radgan es funqcia (sertifikatebis gacema) maT del egirebul i aqvT saxel mwifosagan. Sesabamisad gacemul i sertifikatebis fasic unda regulirdebodes saxel mwifos mier, kerZod `sasertifikacio mosakrebl ebis Sesaxeb-, romelic samwuxarod jer ar arsebobs.

produqcias, romelic ar eqvemdebareba saval debul o sertifikacias, iuridiuli, an fizikuri pirebis iniciativiT SeiZleba Cautardes nebayofl obiti sertifikacia. nebayofl obiti sertifikaciis Catarebis ufl eba aqvs saqstandartis mier akreditirebul ssertifikacio organos. maTi momsaxurebis safasuri gansazRvrebis ganmcxadebel sa da sertifikaciis organos Soris dadebul i xel Sekrul ebis safuZvel ze.

sertifikaciis organosTan sertifikaciis Catarebis Taobaze xel Sekrul ebis dadebisas ganmcxadebel s ufl eba aqvs moitxovos da miiRos aucil ebel i informacia produqciis sertifikaciis wesebis Sesaxeb, agreTve gansazRvros sertifikaciis sqema.

saqstandartis saqmianobis es formac izleba safuZvel simis Tqmisa, rom departamenti xel ovnurad awianurebs am process, raTa gaumarTavi sistemis pirobebSi meti zewol isa, Tu zemoqmedebis saSual eba qondeT mewarmeebze.

produqciis warmoebisaTvis aucil ebel ia sertifikatis aReba. am produqciis sareal izacio qsel Si gansaTavsebl ad aucil ebel ia aRebul iqnes damatebiT ukve certificirebul i produqciis Sesabamisobis gadamowmeba, romel sac ewodeba Sesabamisobis damadasturebel i sertifikati _ dokumenti, romel ic gaicema sertifikaciis sistemis wesebiT. misi gamoyenebis da saxel mwifo registraciis wess adgens saqstandarti. amave dros ganmcxadebel s ufl eba aqvs saval debul o sertifikaciis organosagan moITxovos da miROS aucil ebel i informacia produqciis sertifikaciis wesebis Sesaxeb.

2002 wel s sofl is meurneobisa da sursaTis ministris #2-221 brZanebiT ganisazRvra al kohol iani sasmel ebis sertifikaciis wesi, roml is ZiriTadi mizania samomxamrebl o bazris dacva uxarisxo, fal sificirebul i da momxmarebl is sicocxl isa da janmrTel obisaTvis potenciurad saSiSi produqciisagan.

sertifikaciis sistemaSi monawil eoben saqstandarti, sofl is meurneobisa da sursaTis saministro, `samtresti-, akreditebul i sagamocdo l laboratoriebi da ganmcxadebl ebi.

al kohol iani sasmel ebis sertifikaciisaTvis ganmcxadebel ma `samtrestSi- unda waradginos:

- gancxadeba, Sesabamisobis sertifikaciis gacemis Sesaxeb;
- informacia sertifikaciis momentisaTvis al kohol iani sasmel ebis arsebul i naSTebis warmoSobisa da raodenobis Sesaxeb;
- al kohol iani sasmel ebis Sesyidvis damadasturebel i dokumentis asl i;
- etiketis eskizi.

uaryofiTi gadawyvetil ebis miRebis SemTxvevaSi, `samtresti- ganmcxadebel s weril obiT acnobebs uaris Tqmis dasabuTebul motivirebas, xol o dadebiTi gadawyvetil ebis SemTxvevaSi gadascems Sesabamisobis sertifikats, romel sac winaswar atarebs reestrSi.

Sesabamisobis sertifikatis gaformeba saWi roebis mi xedvi T xdeba qarTul , ingl isur an rusul enaze, sam egzempl arad.

Sesabamisobis sertifikatis moqmedebis vadas adgens `samtresti-, magram ara umetes 18 Tvisa, minimal uri vada ki 4 Tves warmoadgens.

al kohol iani sasmel ebis certificirebul partiaze wesdeba sainspeqcio kontrol i, romel sac axorciel ebs `samtresti-.

sainspeqcio kontrol is Sedegebi unda aisaxos aqtSi da miRebul iqnes gadawyvetil eba Sesabamisobis sertifikatis moqmedebis SenarCunebis, SeCerebis an gauqmebis, agreTve sainspeqcio kontrol is Catarebis periodul obis SenarCunebis an koreqtirebis Sesaxeb, Semowmebis damTavrebi dan 5 samuSao dRis vadaSi.

sazRvargareTis qveyanaSi gacemul i sertifikatis saqarTvel oSi aRiarebis SemTxvevaSi, `samtrestis- mier Sesabamisobis sertifikatis gacema da registracia warmoebs damatebiTi procedurebis gareSe.

`vazisa da Rvinis Sesaxeb- saqarTvel os kanonis Tanaxmad, produqciaze warmoSobis sertifikatebis gacemas axorciel ebs `samtresti-.

ganmcxadebl is mier xel moweril i weril obiTi gancxadeba warmoSobis sertifikatis miRebis Taobaze da masze darTul i yvel a dokumenti inaxeba 3 (sami) wl is ganmavl obaSi.

warmoSobis sertifikati gaicema saeqsporto produqciis yovel erT partiaze.

warmoSobis sertifikatis moqmedebis vadaa 12 (Tormeti) Tve, romel ic aiTvl eba misi gacemis momentidan.

probl emebi da rekomendaciebi

moqmedi normatiul i bazisa da real uri situaciis anal izis Sedegad kvebis produqtebis warmoebis sferoSi da misi saxel mwifo regul irebis sistemaSi gamovl inda Semdegi ZiriTadi probl emebi:

normatiul i xasiaTis:

- kanoniT dausabuTebI ad aris gayofil i saxel mwifos mxridan garkveul i saxis samewarmeo saqmianobis dawyebis ufl eba, kerZod erTi da igive saqmianobaze licenziReba da nebarTvebis gacema. moqmedi kanoniT licenzia, romelic gaicema Sesabamis sferoSi saqmianobaze, mxol od nebarTvis miRebis winapirobaa. igi damoukidebl ad, nebarTvis gareSe saqmianobis ufl ebas ar izl eva. licenziis misaRebad warsadgenia mxol od gancxadeba samewarmeo reestris monacemebis aRniSvniT da sxva damatebiT aranairi piroba ar mowmdeba. es Tavis mxriv izl eva imis varaudis safuZvel s, rom kvebis produqtebis da Tambaqos warmoebis sferoSi licenziis SemoReba moxda xel ovnurad yovel gvare dasabuTebis gareSe. samarTlianoba moiTxovs aRniSnos, rom es sakiTxi kanonproeqtis doneze sxvagvarad iyo mowesrigebul i da iTval iswinebda am sferoSi mxol od licenziis gacemas, rac kidev xazs usvams Cveni poziciis marTebul obas, Tumca sakanonmdebl o organoSi am sakiTxis ganxil va-miRebisas wamoWril ma politikur-l obisturma procesebma kanonproeqts dRes moqmedi kanonis saxe misca.

nebarTvis misaRebad warsadgenia is dokumentebic (gancxadeba samewarmeo reestris monacemebis aRniSvniT), rac licenziis misaRebad aris dadgenil i. gamodis rom nebarTvis gamcemma meorej er unda Seamowmos is dokumentebi, romelic man erTxel licenziis gacemisas ukve Seamowma. sxva mxriv Tu SevafasebT am garemoebas, es aris gacdenil i dro, romelic dakarga mewarmem licenziis misaRebad da gadaxdil i mosakrebel i. TviT terminol ogiuri Tval sazrisiTac mizanSeuwonel ia erTdroul ad licenziisa da nebarTvis daweseba erTi dai give saqmianobaze. amasTan, licenzia gaicema saj aro administraciul i warmoebis wesiT, roml is uSual o daniSnul ebaa, rom nebismierma dainteresebul ma pirma waradginos Tavisi mosazreba, radganac konkretul pirze licenziis gacemiT momaval Si SeiZl eba SeiI axos misi ufl ebebi. kvebis produqtebis da Tambaqos warmoebis sferoSi licenziis gacemiT ucnobia, Tu mewarme konkretul ad ra saqmianobis ganxorciel ebas apirebs da amrigad, yvel a dainteresebul i piri verc warmoadgens mosazrebas. is pirobebi, roml ebic rogorc wesi, unda iyos sal icenzio, mocemul ia sanebarTvo pirobebad. xol o moqmedi kanonmdebl obiT sanebarTvo pirobebis ganxil va, Semowmeba da nebarTvis gacema imdenad Sromatevadi saqmianobaa (gansakuTrebiT, roca xdeba sanebarTvo pirobebis adgil ze Semowmeba im sawarmoebSi, romel Ta obieqtebi regionebsia ganl agebul i), rom praqtikul ad SeuZl ebel i xdeba nebarTvis gacema 15 dRian vadaSi da aucil ebel i xdeba misi gacemis vadis gagrZel eba. gansakuTrebiT damaj erebel i xdeba am debul ebis siswore Tu gaviTval iswinebT nebarTvis maZiebel Ta intensivobas da im garemoebas, rom aWaris avtonomiuri respubl ikis garda nebarTvas mTel i qveynis masStabiT gascems erTi samsaxuri. amrigad, licenziis SemoRebiT kanoni dausabuTebI ad arTul ebs nebarTvas daqvemdebar ebul i saqmianobis dawyebas. nebarTvis gacemisas ki, rogorc vnaxeT arsebiTad mowmdeba sawarmos (rogoc subieqtis, aseve

obieqtis) mier warmodgenil i dokumentacia. samomavl od am xarvezis gamosworebisa da licenziirebis sistemis srul yofis mizniT aucil ebel ia moxdes sakanonmdebl o cvl il ebebi. kerZod, saneparTvo pirobebi miCneul iqnes salicenzio pirobebad da gauqmdes nebarTvebi; bunebrivia unda ganisazRvros saxeobebi, roml ebic daeqvemdebar eba licenziirebas.

- `kvebis produqtebisa da Tambaqos warmoebis licenziisa da nebarTvis gacemis Sesaxeb- kanoniT arasworadaa kl asificirebul i saneparTvo saqmi anobis saxeebi:

a) al koholiani sasmel ebisa da etilis spirtis warmoebis sferoSi mocemul i detal izacia farToa da unda moxdes warmoebis mixedvit erTgvarovani produqciis saxeobaTa erTad dajgufeba nebarTvis misaRebad. mxedvel obaSi unda iqnes miRebul i is garemoebac, rom TiToeul saxeobaze calke nebarTvaa misaRebi da TiToeul ze Sesabamisi mosakrebel ia gadasaxdel i, agreTve aRsaniSnavia, rom saneparTvo saxeobebis gasl as Tan ar sdevs saneparTvo pirobebis detalizeba, rac niSnavs, rom sxvadasxva saxis nebarTvis miRebisas maZiebel smoeTxoveba erTi da igive pirobis dakmayofil eba;

b) l udis, ual kohol o sasmel ebisa da wylis warmoebis sferoSi ki piriqit, kl asifikacia viwroa. erTad gaertianebul ia produqciis is saxeobebi, roml ebsac arc warmoebisa da arc teqnol oghiuri mxriv saerto ara aqvT; mag., erT saneparTvo saxeobad aris kanoniT miCneul i l udi, ual kohol o sasmel ebi da wyal i, rac martebul i ar aris. Tu am sferoSi saneparTvo saxeobebis gaertianeba (gamsxvil eba) iyo aucil ebel i, masin savsebit SesaZl ebel i iyo erT saneparTvo saxeobaSi moqceul i yofil iyo l udi da buraxi. mizanSewonil ia calke saneparTvo saxeobebad daiyos erTis mxriv, l udis warmoeba da meores mxriv, ual kohol o sasmel ebisa da wylis warmoeba.

- `samewar meo saqmi anobis licenziisa da nebarTvis gacemis safuzvl ebis Sesaxeb- kanonis Sesabamisad aWarisa da afxazetis avtonomiuri respublikebis mier licenziisa da nebarTvis gacemasTan dakavSirebul urTierTobebis aregul irebs saqartvel os prezidentis `saqartvel os aRmasrul ebel i xelisuflebis samTavrobo dawesebul ebebis sistemaSi avtonomiuri respublikis Sesabamisi saminstroebisa da uwebebisatvis licenzi ebisa da nebarTvebis gacemis ufl ebamosil ebis gadacemis wesis Sesaxeb- brZanebul eba, roml iTac licenziisa da nebarTvis gacemis ufl ebamosil eba gadaecaT avtonomiuri respublikebis Sesabamis saxel mwifo uwebebs. Cveni mosazrebit avtonomiuri respublika ar unda gascemdes licenzia/nebarTvas mineral ur wyl ebsa da al kohol uri produqciis warmoebaze, Tundac imitom, rom produqciis saneparTvo saxeobebisTvis kl asifikaciis miniWebaxdeba central ur organoebSi da licenziis/nebarTvis maZiebl ebs mainc uwevt central ur saxel mwifo organoebTan TanamSroml oba, amas emateba saxel mwifos mier zemoarNiSnul saxeobebze gansakuTrebul i kontrolis sistemis arseboba, romel ic Tavis TavSi moicavs mis central izebul martvas.

- `samewar meo saqmi anobis licenziisa da nebarTvis gacemis safuzvl ebis Sesaxeb- kanoni ar vrcel deba `wiaris Sesaxeb- kanoniT mowesrigebul urTierTobebze, roml iTac licenzia gacema

გარკვეული ვადით. ტვით უყლის შესახებ- კანონი ცალკეულ შემთხვევებში უტითებს უკუაღის შესახებ- კანონზე. ამდენად. უსამუარმეო საკმანობის ლიცენზია და ნებართვის გაცემის საფუძვლები შესახებ- კანონით კი, ლიცენზია გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით. უფრო მისაღები იქნებოდა ლიცენზირებად საკმანობებზე ყოფილი ერთიანი მიდგომა.

- კვების პროდუქტების და ტამბაკოს უარმეობის ლიცენზია და ნებართვის გაცემის შესახებ- საკარტველოს კანონში მოხვდა ცანაური, რომლიტაც მაზებელს მოეტხოვება:
  - Ø ინფორმაცია უარმეობის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის არსებობის შესახებ;
  - Ø მუარმის მერ დამტკიცებულის და მოკმედი სტანდარტების მოტხოვნების შესაბამისად დამუშავებულის ტექნოლოგიური ინსტრუქცია;
  - Ø ინფორმაცია პროდუქციის უარისხის სიდასაუარმოო კონტროლის სისტემის არსებობის შესახებ (რჯის გადამამუშავებლის საუარმოსატვის-მიკრობიოლოგიური ლაბორატორიის, ბოკის, დედობის მოსამზადებელი უბნის, კიმიკოს-ანალიტიკოსის, მიკრობიოლოგის არსებობის მითითებით);

უკვების პროდუქტების და ტამბაკოს უარმეობის ლიცენზია და ნებართვის გაცემის შესახებ- კანონში მითითებული საკითხები ტავის მხრივ ლიცენზიის/ნებართვის გაცემის უყებების მერ იყო ინტერპრეტიებული, რომ მაზებელს ინფორმაცია მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის არსებობის შესახებ უნდა უარმოედგინა მოკმედი სტანდარტების დაცვის შესაბამისად, რაც ტავის მხრივ უარმოადგენს უსამუარმეო საკმანობის ლიცენზია და ნებართვის გაცემის საფუძვლები შესახებ- კანონის დებულებების უხეშდარღვევას.

მუარმის მერ დამტკიცებულის და მოკმედი სტანდარტების მოტხოვნების შესაბამისად დამუშავებულის ტექნოლოგიური ინსტრუქცია, ერთის მხრივ მოიცავს მუარმის კონფიდენციალურ ინფორმაციას და მეორეს მხრივ აკამივდივარტ სტანდარტებამდე, რაც აგრეტვე ეუინაარმდეგება უსამუარმეო საკმანობის ლიცენზია და ნებართვის გაცემის საფუძვლები შესახებ- კანონს.

- ინფორმაცია პროდუქციის უარისხის სიდასაუარმოო კონტროლის სისტემის არსებობის შესახებ (რჯის გადამამუშავებლის საუარმოსატვის-მიკრობიოლოგიური ლაბორატორიის, ბოკის, დედობის მოსამზადებელი უბნის, კიმიკოს-ანალიტიკოსის, მიკრობიოლოგის არსებობის მითითებით). ცანაური გულისხმობდა, რომ მაზებელის სიდასაუარმოო კონტროლის სისტემა ტუ არ შესაბამება სტანდარტების მოტხოვნებს იგი ვერ გაცდებოდა ნებართვის მფლობელი. სანებართვო პირობები კანონით არ არის გატვალისწინებული არც მატერიალურ-ტექნიკური სასუალეების, არც სიდასაუარმოო კონტროლისტვის სასუალეების აუცილებელი ცამონატვალის და შესაბამისად, ალოგიკურია მათი კლასიფიკაცია. სალიცენზიო პირობის კიდე უფრო დყოფა ზედმეტი ბარიერების უარმოკმნას გამოიუვევს მუარმეობისტვის. ლიცენზიის/ნებართვის გაცემის უყებებთან დიალოგის სედეგად მოხდა მითითებული სედომის არსის გაანალიზება, რის სედეგადაც მიღწეული იქნა სეტანხმება, რომლიტაც მაზებელს ინფორმაციის უარდგენა მოუევეს მხოლოდ არუერილობითი ფორმით და სტანდარტებთან შესაბამობის შემთხვევაში მას ვერ ეტყვიან ნებართვის მიღებად უარს. ნებართვის გაცემის უყებები, კი ტავის მხრივ

aseT SemTxvevaSi gascemen nebarTvas, ris Semdegac warmodgenil i informaciis mtkicebul ebiT sawarmos ucereben nebarTvas.

- obieqtis higienuri sertifikati, romel is aReba cal ke proceduraa. mis misaRebad dadgenil i pirobebi rTul i Sesasrul ebel ia rogorc wvriLi, aseve mxvili biznesmenebisTvis da pirdapir miuTitebs korufciis SesaZl ebl obebze.

aucil ebel ia dauyovnebl iv sanitariul kodeqsSi cvl il ebebis Setana, rac liberal urs gaxdis higienuri sertifikatis aRebas da Sesabamisad arsebul i sistemac iqneba real urad funqcionirebadi.

- mewarmeebze licenciis/nebarTvis arqonis SemTxvevaSi saj arimo sanqciebis gatarebis ufl eba gaaCnia sagadasaxado organos, rac araefeqturi da xSir SemTxvevaSi araadekvaturia. sagadasaxado organo licenciis/nebarTvis arqonis faqts ZiriTadad avl ens wliuri gegmiuri Semowmebisas. Tavis mxriv aseTi Canaweri licenciis/nebarTvis sistemis makontrol ebel Ta Soris pasuxismgebl obis urTierTgadakisrebis saSual ebas izl eva. agreTve aRsaniSnavia, rom saxel mwifos mier saj arimo sanqciebis ar gamoyeneba araTanabar situaciaSi ayenebs licenciis/nebarTvis mfl obel da kanondamrRev, anu ul icenzio/unebarTvo mewarmeebs, rac amcirebs keTil sindisieri mewarmis survil s gaiaros damatebiTi administraciul i barieri.

administraciul samarTal darRvevaTa kodeqsSi unda Sevides cvl il ebebi, romelic licenciis/nebarTvis gamcem organoebs mianiWebs administraciul i samarTal darRvevis oqmis Sedgenisa da misi sasamarTl osaTvis gagzavnis ufl ebas. Sesabamisi cvl il ebebis ganxorciel ebamde saxel mwifo organoebma (sagadasaxado da licenciis/nebarTvis gamcemma) urTierTkordinirebul ad unda imoqmedon, miawodon erTmaneTs informacia ul icenzio/unebarTvo sawarmoebisa da maT wi naaRmdeg gatarebul i RonisZiebebis Sesaxeb.

praqtikul i xasiaTis probl ema:

- zogierTi samsaxuri licenciis gascems iuridiul pirze, xolo nebarTvas am iuridiul i piris daqvemdebarebaSi Semaval TiToeul sawarmoo obieqtze, sadac xorciel deba teqnologiuri procesi, Tundac identuri saxis saqmianoba warmoebdes am qarxnebsi.

aseT samsaxurebs ganemartaT, rom dauSvebel ia nebarTva gaices sawarmoo obieqtebze; nebarTvis mfl obel i SeiZl eba iyos mxol od sawarmo, rogorc samarTl ebrivi urTierTobis subieqti.

- saqarTvel oSi mosaxleobis samarTl ebrivi informirebis done sakmaod dabal ia. axl ad miRebul i da amoqmedebul i kanonebi qveyndeba mxol od `saqarTvel os sakanonmdebl o macneSi~, rac yvel a mewarmisTvis ar aris xel misawvdomi. amJamad mewarmeTa Zal ian mcire nawil s gaaCnia licenzia da nebarTva, umetesobam arcicis, rom kvebis produqtebis warmoebis sferoSi samewarmeo saqmianobis dasawyebad mxol od licenzia ar aris sakmarisi. aris cal keul i SemTxvevibi, roca mewarmeebi ireben mxol od licenciis, xolo zogierTi saxel mwifo organo (mag., sagadasaxado) zustad ar aris informirebul i, rom mewarme nebarTvasac unda fl obdes da Sesabamisadve, mis mimarT sanqciebis gamoyeneba ar xdeba.

rezi ume

wi namdebare moxsenebaSi (mimoxil vaSi) ganxil ul i sakiTxebi l icenziisa da nebarTvis sferos mowesrigebis erTgvar mcdel obas warmoadgenda. bunebrivia, rom igi ver iqneboda amomwuravi da srul yofil i Sesabamisi dargebis specifiki dan, saxel mwifo marTvis aparatSi dReisaTvis arsebul i mdgomareobidan, sakanonmdebl o regul irebis meqanizmebis monitoringis gaumarTavi da dauxvewavi sistemidan gamomdinare. Tumca am sferoSi momuSave eqspertebs, mewarmeebs, saxel mwifo organoebis warmomadgenl ebs Seuqmnis garkveul warmodgenas arsebul i probl ematikis Sesaxeb, ramac rTul i situaciidan marTebul i gamosavl is swori xedva unda Camouyal ibos yvel a dainteresebul pirs. bunebrivia, is sirTul eebi, roml ebi c dResac mravl adaa l icenziisa da nebarTvis sistemaSi, saWi roebs gadaudebel mowesrigebas, rogorc sakanonmdebl o cvl il ebebis, aseve kanonis moTxovnaTa ganuxrel i aRsrul ebis doneebze. es ki Tavis mxriv Cveni mxridan Semdgomi kvl ebebis, monitoringis, saTanado rekomendaciebis SemuSavebisa da maTi aqtiuri mxardaWeris sagani unda gaxdes.

0403	do, rZe aWriI i da naRebi, iogurTi, kefiri da sxva fermentirebul i an Sededebul i rZe da naRebi, Sesqel ebul i an Seusqel ebel i Saqris an sxva sagemovno-aromatul i danamatebiT, xil is, kakl is an kakaos damatebiT an maT gareSe	155152
0405	naRebis karaqi da rZis sxva cximebi, rZis pastebi	155130
0406	yvel i da xaWo	155140
0407	kvercxI frinvel is naWuWiT, kvercxis fxvniI i	012420
0409	Tafl i natural uri	012522
j gufi 09. yava, Cai da sanel ebl ebi		
0901	yava moxal ul i, mouxal avi kofeiniT an kofeinis gareSe. yavis Semcvl el ebi, romel ic Sei caven yavas nebismieri proporci iT	158611 158612
0902	Cai sagemovno aromatul i danamatebiT an maT gareSe	011332 158613
11 fqvil -burRul eul i mrewvel obis produqcia, al ao, saxamebel i, inul ini, xorbl is webovana		
110100	fqvil i xorbl is an xorbal -Wvavis	156121
1102	fqvil i sxva marcvl eul is. garda xorbl is an xorbal -Wvavis	156122
1103	burRul i, fqvil i uxeSad dafqul i da marcvl eul is granul i	15613
1104	marcvl eul i, damuSavebul i sxva meTodebiT	156133
1107	al ao moxal ul i an mouxal avi	159710
1108	saxamebel i, inul ini	156222
1109	xorbl is webovana, mSral i an teniani	156222
j gufi 15. cximebi da zeTebi cxovel uri an mcnareul i warmoSobis, cximebi sakvebi		
1501	cximebi Roris, gadamdari, mucl is qonis CaTvl iT da cximi Sinauri frinvel is	151130
1502	cximebi msxvil fexa rqosani pirutyvis, cxvris, Txis	151130
1504	cximebi, qonebi da maTi fraqciebi Tevzis an zRvis ZuZumwovrebisagan, ararafinirebul i an rafinirebul i maTi qimiuri Semadgenl obis Seucvl el ad	150218
1507	zeTi soiasi da misi fraqciebi ararafinirebul i an rafinirebul i maTi qimiuri Semadgenl obis Seucvl el ad	154211
1508	zeTi araqisi (miwis Txil i) da misi fraqciebi ararafinirebul i an rafinirebul i maTi qimiuri Semadgenl obis Seucvl el ad	154211
1509	zeTi zeiTunis, misi fraqciebi ararafinirebul i an rafinirebul i maTi qimiuri Semadgenl obis Seucvl el ad	154211
1511	zeTi pal mis, misi fraqciebi ararafinirebul i an rafinirebul i qimiuri Semadgenl obis Seucvl el ad	154212
1512	zeTi mzesumziris da bambis da maTi fraqciebi ararafinirebul i an rafinirebul i qimiuri Semadgenl obis Seucvl el ad	154212
1513	zeTi qoqosis misi fraqciebi ararafinirebul i an rafinirebul i qimiuri Semadgenl obis Seucvl el ad	154212
1514	zeTi rafsis an mdogvis da maTi fraqciebi ararafinirebul i an rafinirebul i qimiuri Semadgenl obis Seucvl el ad	154211
1515	zeTi simindis	15421
1517	margarini da msgavsi sakvebi cximebi	154310
j gufi 16. xorcis, Tevzis an kibosnai rebi s, mol uskebi s an sxva wyl is uxerxeml oebi s mza produqtebi		
1601	Zexvebi an anal ogiuri produqtebi xorcis, xorcis subproduqtebisagan an sisxl isagan; mza sakvebi produqtebi damzadebul i maT safuZvel ze	151312
1602	dakonservebul i produqtebi xorcisa, xorcis subproduqtebis an sisxl isagan	151312
1604	Tevzi dakonservebul i, xizil al a, zuTxisnairebisa (Savi xizil al a) da xizil al is Semcvl el ebi damzadebul i sxva Tevzis qviriTis marcvl ebi sagan	152014
1605	kibosnai rebi, mol uskebi da wyl is sxva uxerxeml oebi, dakonservebul i	152016
j gufi 18. kakao da misi produqtebi		
1803	kakaos pasta	158411
1804	kakaos zeTi, kakao cximi	158412
1805	kakaos fxvniI i Saqris an sxva damatkbobel i niVTierebebi s	158413

	daumatebi ad	
1806	Sokol adi da kvebis produqtebi, kakaos Semcvel i	158421 158422
j gufi 19. mza produqtebi puris marcvi isagan, saxamebl is an rZi sagan, sakondi tro nawarmi fgvil isagan		
190110	bavSvTa kveba dafasoebul i sacal o vaWrobiSaTvis	158810
j gufi 20. xil is, bostneul is, kaxl is an mcnareebis sxva nawil ebi s gadamuSavebis produqtebi		
2001	bostneul i, nayofi, xil i da sxva mcnareebi dakonservebul i Zmris da ZmarmJavas gamoyenebi T	153315
2002	pomidori dakonservebul i Zmris an ZmarmJavas gareSe	153314
2003	sokoebi dakonservebul i Zmris an ZmarmJavas gareSe	153314
2005	bostneul i dakonservebul i Zmris an ZmarmJavas gareSe	153314
2009	wenebi xil is (yurZnis badagis CaTvl iT) da bostneul is, dauduRebel i da spiritis danamatis gareSe Saqris an sxva damatkbobel i nivTierebis damatebi T da maT gareSe	153210
j gufi 21. kvebis sxva produqtebi		
2101	eqstraqtebi, esenciebi da koncentratebi: yavis, Cai an matesi (paragvais Cai) mza produqtebi da maT safuZvel ze moxarSul i eqstraqtebi	158614
2103	mza sawebel ebi, mdogvi	158712
2105	nayini	155210
j gufi 22. al kohol iani da ual kohol o sasmel ebi da Zmari		
2201	wyal i mineral uri: natural uri an xel ovnuri damzadebul i Saqris an sxva damatkbobel i, sagemovno-aromatul i nivTierebebis damatebis gareSe	159811
2202	wyal i mineral uri gazianis CaTvl iT, Saqris an sxva damatkbobel i an sagemovno-aromatul i nivTierebebis danamatebis Semcvel obi T, sxva ual kohol o sasmel ebi	159812
2203	l udi al aosi	159610
2204	Rvino, yurZnis natural uri Semagrebul i Rvinoebis CaTvl iT, yurZnis tkbil i	159311
2205	vermuti da yurZnis sxva natural uri Rvinoebi	159510
2206	sidri da xil is sxva Rvinoebi	159410
2207	aradenaturirebul i eTil is spirti, spirti Semcvel obi T 80% da meti; eTil is spirti da sxva denaturirebul i spirtebi nebis mieri simagris	159211
2208	aradenaturirebul i eTil is spirti 80%-ze nakl ebi, spirtebi, liqiorebi da sxva spirtiani sasmel ebi, Rvinis brendis spirti	159212
2209	Zmari da ZmarmJavidan miRebul i misi Semcvel ebi	158711
j gufi 24. Tambaqos nawarmi		
2401	Tambaqos nedl eul i	011140
2402	sigarebi, sigarel ebi (Txel i sigarebi), sigaretebi Tambaqosa da Tambaqos Semcvel ebi sagan	160011

nawil i II. produqcia, roml is Sesabamisoba SeiZl eba
dadasturdes dekl araci iT Sesabamisobaze

sagar eo-ekonomi kuri saqmi anobis saqonl is nomenklatura (ses sn) kodi	produqciis dasaxel eba	produqciis statistiku- ri klasi fikacia saq- mi anobis mi xedvi T sek (CPA) 002-99
1	2	3
j gufi 02. xorci da xorcis sakvebi subproduqtebi		
0210	xorci da xorcis sakvebi subproduqtebi, damaril ebul i, maril wyal Si, gamomSral i an Sebol il i; sakvebi fqvil i xorcis an xorcis subproduqtebi sagan	151311
j gufi 08. sakvebad vargisi nayofi (xil i) kakal i, ci trusebis an nesvebis qerqi da kani		
0813	nayofebi gamxmar i	153325
j gufi 09. yava, Cai da sanel ebl ebi		
090500000	vanil i	011340
j gufi 10. pureul i marcvl ovanebi		
100110	xorbal i magari	011111
100190	xorbal i rbil i	011112
100200	Wvavi	011116
100200	Wvavi	011116
100300	qeri	011115
100400	Svria	011116
1005	simindi	011113
1006	brinj i	011114
1008	wiwibura	011117
j gufi 17. Saqari da sakonditro nawarmi Saqrisagan		
1701	Saqari l erwmi s an Warxl is da qimi urad sufTa saqaroza, myar mdgomareobaSi	15831
1702	Saqari sxva saxeobebisa	158313
1704	sakonditro nawarmi Saqrisagan, TeTri Sokol adis CaTvl iT, romel ic ar Seicavs kakaos	158423
170410	saReWi rezini SaqriT dafarul i an daufaravi	
j gufi 18. kakaos da produqtebi misgan		
180100000	kakaos marcvl i mTel i an damsvreul i, nedl i an moxal ul i	011334
j gufi 19. mza produqtebi pureul i marcvl ovanebis marcvl is, fqvil is, saxamebl is an rZisagan, fqvil eul i sakonditro nawarmi		
1902	makaronis nawarmi Tburi damuSavebiT an Tburad daumuSavebel i	15851
1905	puri, fqvil ovani sakonditro nawarmi, Saqarl ama, namcxvari da sxva purfunTuSeul i da fqvil ovani sakonditro nawarmi	158111 158112 158211 158213
j gufi 20. bostneul is, xil is, kakl is an mcenareTa sxva nawil ebis gadamuSavebis produqtebi		
2007	j emi, xil -kenkrovani Jel e, marmel adi, xil -kenkrovani an piure, xil -kenkrovani kakl is an pasta, Tburad damuSavebul i, maT Soris an sxva damatkbobel i nivTier ebis damatebi T.	153322

გამოცემულია ასევე საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) და მერილენდის უნივერსიტეტის IRIS Centre-ის ფინანსური მხარდახმარებით (კონტრაქტი #114-C-00-01-00136-00). გამოცემაში გამოტყობილი მოსაზრებები ეკუთვნის მათ ავტორებს და შესაძლოა არ ემთხვეოდეს USAID-ის ტვალსაზრისს.

Published with the financial support of the United States Agency for International Development (USAID) through the IRIS Centre at the University of Maryland (contract #114-C-00-01-00136-00). Any opinions expressed in this publication are those of author(s) and do not necessarily reflect the views of the USAID.

ანგარიში მომზადებულია "ლიცენზიისა და ნებართვის დანერგვის პროექტის" ფარგლებში. პროექტი ხორციელდება საერთაშორისო აქალაქურ ეკონომისტთა ასოციაციის მიერ IRIS-Center-ის მხარდახმარებით.

პროექტის დირექტორი: ანა ტამიჯე

ეკსპერტები: ლევან ბეჯაშვილი
ნიკო ტეოდორაშვილი
სოთა გვენეტაძე
ლევან გუგუტიშვილი
ირაკლი ნარმანია

© საერთაშორისო აქალაქურ ეკონომისტთა ასოციაცია
საერთაშორისო, თბილისი, 0105;
ვ. ორბელიანის 35, ტელ. 92-28-39; 99-04-43
www.economists.ge
E-mail: office@economists.ge